

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์เกษตร

เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคายางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

Efficiency Analysis of Rubber Prices in Agricultural Futures Exchange of Thailand

นามผู้วิจัย นางสาวสุจามร ยิ้มละมัย

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ พรหมชนะ, วท.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์ศานิต เก้าเอี้ยน, วท.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ลิ้มสมบุญชัย, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคาขางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

Efficiency Analysis of Rubber Prices in Agricultural Futures Exchange of Thailand

โดย

นางสาวสุจามร ยิ้มละมัย

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุจามร ยิมละมัย 2554: การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคาของราคารายพาราในตลาดสินค้าเกษตร
ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์นภกรณ์ พรหมชนะ, วท.ม. 106 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพราคาของตลาดสินค้าเกษตร
ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
แห่งประเทศไทย และราคาในตลาดปัจจุบัน ของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งตลาดกลางท่าเรือกรุงเทพฯ
และตลาดกลางหาดใหญ่ ระหว่างเดือนกันยายน 2547 ถึงเดือนสิงหาคม 2553 โดยวิเคราะห์ค่าดัชนี
ราคาตามฤดูกาลและใช้แบบจำลอง Error Correction Model (ECM) มาทำการวิเคราะห์
ประสิทธิภาพราคา

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพนั้น ราคาซื้อขายล่วงหน้าและ
ราคาในตลาดปัจจุบันต้องสะท้อนถึงมูลค่าที่แท้จริงของสินค้า การซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตร
ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ช่วงแรกของการเปิดทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
พบว่า มีผู้ที่เข้ามาทำการซื้อขายโดยไม่ระบุประเภทมากที่สุด แต่เมื่อเปิดทำการมาถึงปัจจุบันเป็น
ระยะเวลา 6 ปี ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกร
หรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและนักลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น และรูปแบบที่
นิยมซื้อขายมากที่สุดในปัจจุบันคือสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน จากการดำเนินงานค่า
ดัชนีราคาตามฤดูกาลในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยมีเสถียรภาพมากกว่าตลาด
ปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด และเมื่อวิเคราะห์ทางสถิติโดยแบบจำลอง Error Correction Model (ECM)
พบว่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวม
อาจสรุปได้ตามทฤษฎีประสิทธิภาพของตลาด อาจกล่าวได้ว่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่ง
ประเทศไทย เป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพในระดับกลาง (Semi Strong Efficiency) เนื่องจากยังมี
ปัจจัยอื่นๆ ที่คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงส่วนต่างของราคาได้

ดังนั้นควรให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงธรรมชาติของการเคลื่อนไหวของราคารายแผ่น
รมควันชั้น 3 ทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Sujamon Yimlamai 2011: Efficiency Analysis of Rubber Prices in Agricultural Futures Exchange of Thailand. Master of Science (Agricultural Economics),
Major Field: Agricultural Economics, Department of Agricultural and Resource Economics.
Thesis Advisor: Associate Professor Napaporn Phromchana, M.S. 106 pages.

The objective of this research use to analysis the rubber prices efficiency in Agricultural Futures Exchange of Thailand by examining the relation of Prices in Agricultural Futures Exchange and current price on the day that the shipping of smoked rubber sheets taking place from both Bangkok Export Port and Haad Yai Central Market during September 2004 to August 2010 using Error Correction Model (ECM).

In order to be effective market, futures price and current market prices should reflect the real value of the goods. Trading in Agricultural Futures Exchange of Thailand of the initial phase of the opening of trading in futures of Thailand showed that there were those who came to trade without specify the type. After six years of operation. when Agricultural Futures Exchange of Thailand has created confidence among the farmers or businesses related to agricultural products and domestic investors increased. The most popular current trading was a contract before the expiry of delivery of 7 months Seasonal price index was more stable than current price in both market. Statistical analysis by using Error Correction Model (ECM) showed that Agricultural Futures Exchange of Thailand was not effective. However, when considered as a whole, according to the theory of market efficiency it can be concluded that the Agricultural Futures Exchange of Thailand Market was Semi-Strong Efficiency. Because there were other factors that predict changes in foreign prices.

So who should be concerned to know the nature of the movement of the price of rubber smoked sheet 3 class in the current market and the Agricultural Futures Exchange of Thailand

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ภา
ภรณ์ พรหมชนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เป็นอย่างสูงให้คำปรึกษาตลอดจนให้ความรู้
ความเข้าใจคำปรึกษา แนะนำเป็นอย่างดียิ่งในการตรวจสอบและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบ
ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ศานิต แก้วเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้
คำแนะนำเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ และผศ.ดร.วิศิษฐ์ ลิ้มสมบุญชัย ประธานการสอบและรศ.ดร.
ศรัณย์ วรรณัจฉริยา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์
เพิ่มเติม ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณมารดา บิดาและญาติ ที่คอยช่วยให้กำลังใจและสนับสนุนทุนทรัพย์
รวมทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ MAE 14 ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ และขอขอบคุณ
เจ้าหน้าที่โครงการเศรษฐศาสตร์เกษตรภาคพิเศษทุกท่าน ที่ให้ความเมตตาและสนับสนุนใน
ระหว่างการศึกษตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และโครงการบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ประจำภาควิชา
เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากรที่สนับสนุนทุนการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 10,000 บาท

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาด หรือข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้
เพียงผู้เดียว

สุจามร ยิ้มละมัย

เมษายน 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ประมวลศัพท์	6
วิธีการศึกษา	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	25
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	30
ความเป็นมาของตลาดซื้อขายล่วงหน้า	30
ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	32
บทบาทของสำนักหักบัญชี	34
กำหนดมาตรฐานสัญญาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	39
สมาชิกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	43
ผู้ค้าและผู้ใช้ประโยชน์จากตลาดล่วงหน้า	44
กลไกการซื้อขาย	45
ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	48
ผลการดำเนินงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	51
โครงสร้างของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	51
ความเคลื่อนไหวของราคาและความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลของแผ่นรมควันชั้น 3	57
ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า แห่งประเทศไทย	67
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของตลาด	79
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	88
สรุป	88
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	91
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	92
ภาคผนวก	95
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	การเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันและยางพารารวมทุกประเภทปี พ.ศ. 2547-2552	2
3.1	รายชื่อศูนย์ซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สต่างๆในโลก	31
3.2	ชนิดหลักประกัน (Types of Margin)และวัตถุประสงค์ของการเก็บหลักประกัน	35
3.3	ประเภทข้อตกลงแบบส่งมอบรับมอบ	37
3.4	ประเภทข้อตกลงแบบ Both Option	38
3.5	เงินประกันแบบสองด้าน	39
3.6	ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3)	40
3.7	ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของข้าวขาว 5 % (BWR5)	41
3.8	ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ (BHMR)	42
3.9	ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของมันสำปะหลังเส้น (TC)	43
4.1	จำนวนสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จำแนกตามประเภทและตามปีที่เข้ามาซื้อขายในช่วงปี พ.ศ.2547 – 2553	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.2	จำนวนสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จำแนกตามประเภทและตามเดือนที่เข้ามาซื้อขายตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2547 -2553 เป็นระยะเวลา 6 ปี	55
4.3	จำนวนสัญญาที่มีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จำแนกตามสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ	57
4.4	ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3	66
4.5	ค่าเบสิสระหว่างราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่ง ประเทศไทยและตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ปี พ.ศ. 2547 -2553	68
4.6	ค่าเบสิสระหว่างราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่ง ประเทศไทยและตลาดกลางหาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2547 -2553	70
4.7	ค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างราคาตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดสินค้าเกษตร ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	75
4.8	ค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างราคาตลาดหาดใหญ่และตลาดสินค้าเกษตร ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	76
4.9	ตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบ	79
4.10	ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลราคาในตลาดสินค้าเกษตร ล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	ผลการทดสอบความความสัมพันธ์เชิงคู่สภาพระยะยาวของข้อมูลราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน	82
4.12	ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคลาดเคลื่อนที่ได้จากแบบจำลอง	83
4.13	ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคาดหวังของราคาในตลาดปัจจุบัน $E_t(S_{t+1})$	85
4.14	ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าความคลาดเคลื่อน	86
4.15	ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคลาดเคลื่อน	87
ตารางผนวกที่		
1	ราคา RSS 3 รายเดือนตลาดท่าเรือกรุงเทพ ตลาดภาคใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2547-2553	96
2	ข้อมูลราคาที่ใช้วิเคราะห์	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ปริมาณการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขายตั้งแต่ปี 2547-2552	3
1.2 ชนิดของสินค้าและปริมาณที่ทำการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขาย ปี 2552	4
2.1 สรุปขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพราคา	27
2.2 สรุปขั้นตอนการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล	28
2.3 สรุปขั้นตอนการทดสอบการมี Risk Premium	29
3.1 โครงสร้างการบริหารของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	34
3.2 กลไกการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	46
4.1 ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคารายแผ่นดินรวมวันชั้น 3	66
4.2 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 1 เดือน	77
4.3 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 4 เดือน	78
4.4 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 7 เดือน	78

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากผลผลิตจากต้นยางพาราสามารถนำมาทำการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้เป็นปัจจัยการผลิตในอุตสาหกรรมที่สำคัญหลายอย่าง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ ตลอดจนผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และในปัจจุบันแม้ว่าสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีอยู่มากมาย แต่ยางพาราก็เป็นสินค้าที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากสามารถผลิตและส่งออกได้เป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยส่งออกในรูปร่างแผ่นรมควันมากที่สุดรองลงมาได้แก่ ยางแท่ง และน้ำยางข้น ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเฉพาะยางแผ่นรมควันเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกยางพาราตามคุณภาพยางแผ่นรมควันทั้ง 5 ชั้น ดังตารางที่ 1.1 พบว่ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ถือเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุดในแต่ละปีก่อนข้างสูง โดยในปี 2552 ประเทศไทย มีการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 ปริมาณ 600,206 ตัน คิดเป็นร้อยละ 82 ของยางแผ่นรมควันทุกประเภท และร้อยละ 22.02 ของยางพารารวมทุกประเภท (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

โดยทั่วไปพฤติกรรมของราคายางพาราจะเกิดจากปัจจัยด้านอุปสงค์และอุปทานของสินค้าในตลาดและปัจจุบันตลาดของยางพาราเริ่มมีการแข่งขันกัน ความต้องการสินค้าเพื่อใช้ในการแปรรูปก็มีเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรมักประสบกับปัญหาที่มาจากสภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่แน่นอน ประกอบกับราคาของธรรมชาติในตลาดโลกมีความผันผวน ทำให้เกษตรกรไม่สามารถคาดการณ์ราคายางพาราในอนาคตได้ถูกต้อง เกษตรกรจึงต้องอาศัยข้อมูลราคาในอดีตมาผลิต ทำให้ปริมาณยางพารามีมากเกินไปความต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคาในปีนั้นๆตกต่ำแต่ถ้าเกษตรกรหันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน ที่ให้ราคาดีแทน ทำให้ผลผลิตจากยางพาราน้อยกว่าความต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคาสูง จึงเป็นสาเหตุให้เกิดความผันผวนของราคา ส่งผลต่อเนื่องไปถึงความไม่เสถียรภาพของรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร แต่ถ้าได้มีการลดความไม่เสถียรภาพของราคายางพาราลงได้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการลดภาวะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันและยางพารารวมทุกประเภท
ปีพ.ศ. 2547-2552

ปี	ยางแผ่น รมควันชั้น 1	ยางแผ่น รมควันชั้น 2	ยางแผ่น รมควันชั้น 3	ยางแผ่น รมควันชั้น 4	ยางแผ่น รมควันชั้น 5	ยางพารารวม
2547	28,869	2,130	796,174	172,531	2,971	2,637,096
2548	22,614	1,658	726,100	165,270	4,524	2,632,398
2549	13,756	1,630	769,487	149,965	3,149	2,771,673
2550	11,070	2,185	696,020	147,870	3,094	2,703,762
2551	12,882	3,821	639,863	137,185	2,030	2,675,283
2552	7,159	4,111	600,206	80,302	1,695	2,726,193

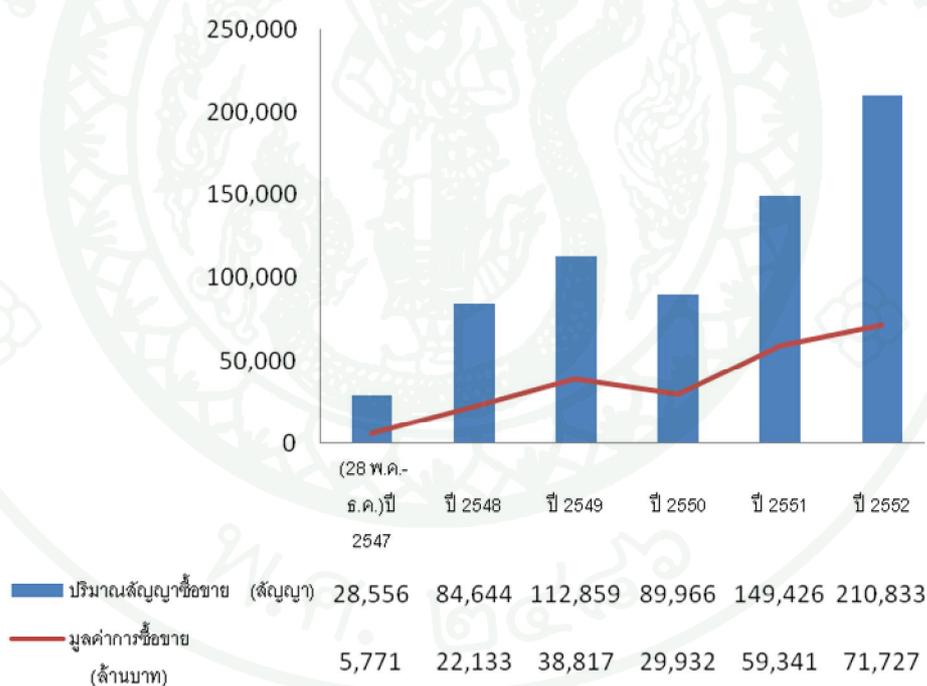
(หน่วย : ตัน)

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง (2553)

ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีการตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (Agricultural Futures Exchange of Thailand : AFET) ภายใต้พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าปี พ.ศ. 2542 เพื่อลดความผันผวนของราคายางพาราด้วยการทำงานของกลไกตลาดซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าภายใต้ระเบียบที่ชัดเจน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร (Hedging) ทำให้ทราบถึงแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรในอนาคต และรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 ที่ประเทศไทยมีการส่งออกมากที่สุดมาทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นสินค้าชนิดแรก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2547 และยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นสินค้าที่มีการเก็บ รักษาอย่างง่าย สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก มีมาตรฐานที่ชัดเจน คือ มาตรฐาน GREENBOOK ที่เป็นมาตรฐานของ International Standards of Quality and Packing for Natural Rubber Grades (IRQPC) ที่ใช้ทั่วไปในธุรกิจค้ายางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสามารถใช้เป็นตัวแทนของผลิตภัณฑ์ยางชนิดอื่นๆในการประกันความเสี่ยงได้

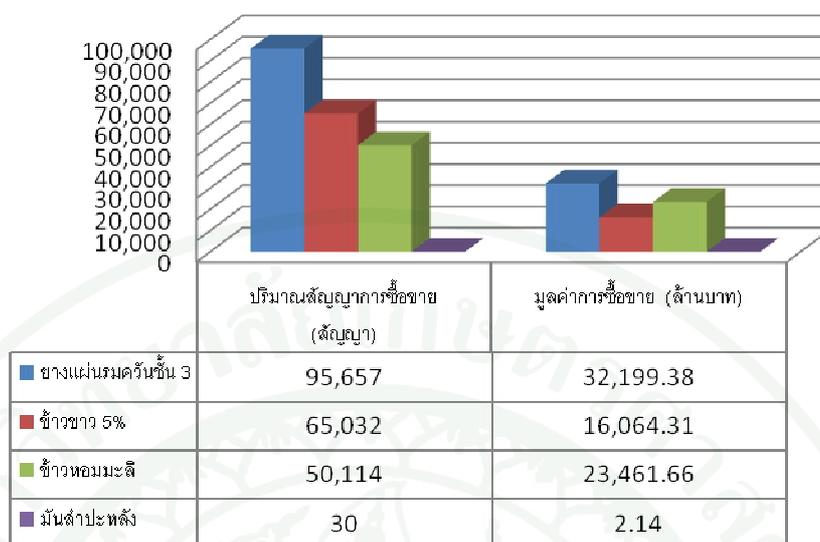
จากการดำเนินงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาพบว่า ปี พ.ศ. 2552 มีปริมาณการซื้อขายโดยเพิ่มขึ้นจากปี 2551 ถึง ร้อยละ 41 โดยมีปริมาณการซื้อขายทั้งสิ้น 210,833 สัญญา มีมูลค่า 71,727.49 ล้านบาท และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเกือบทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 -2552 ดังแสดงในภาพที่ 1.1 ส่วนสินค้าที่ทำการซื้อขายกันในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

แห่งประเทศไทยนั้นมีปริมาณการซื้อขายดังนี้ โดยยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นสินค้าที่มีปริมาณการซื้อขายสูงสุด โดยปริมาณการซื้อขายทั้งสิ้น 95,657 สัญญา มีมูลค่ารวม 32,199.38 ล้านบาทซึ่งมากที่สุด ในปริมาณสัญญาซื้อขาย รองลงมาคือ ข้าวขาว 5% ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 และมันสำปะหลัง ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 1.2 (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553) และการดำเนินงานในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งตลาดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มแรกคือผู้ป้องกันความเสี่ยง (Hedger) บุคคลในกลุ่มนี้คือบุคคลที่เข้ามาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงของตนเองที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้า เช่น เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ส่งออก กลุ่มที่สองคือนักเก็งกำไร (Speculator) บุคคลในกลุ่มนี้จะเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหากำไรจากการคาดคะเนทางการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า

ภาพที่ 1.1 ปริมาณการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขายตั้งแต่ปี 2547-2552

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553)

ภาพที่ 1.2 ชนิดของสินค้าและปริมาณที่ทำการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขาย ปี 2552
ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553)

การซื้อขายสินค้าด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันมีการซื้อขายกันทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า เนื่องจากความต้องการของทั้งผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งมีอยู่หลากหลาย ซึ่งปัจจุบันขางแผ่นรมควันชั้น 3 มีวิธีการซื้อขายทั้งแบบตลาดปัจจุบัน (Spot Market) และตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market) โดยการซื้อขายในตลาดจริงหรือตลาดปัจจุบัน (Spot or Cash Market) คือผู้ซื้อและผู้ขาย จะทำการตกลงซื้อขายกันทันทีในตลาด มีการส่งมอบสินค้าและจ่ายเงินทันที ณ ช่วงเวลาที่ทำการซื้อขาย ซึ่งตลาดปัจจุบันในการซื้อขายผลิตภัณฑ์ขางแผ่นรมควันชั้น 3 ณ ท่าเรือกรุงเทพ (F.O.B) และตลาดกลางหาดีใหญ่ ส่วนตลาดการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า คือ ผู้ซื้อและผู้ขายจะตกลงซื้อขายสินค้าในอนาคตตามปริมาณและคุณภาพสินค้าที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคาสินค้ารายขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นราคาที่เกิดจากอุปสงค์และอุปทานตามระยะเวลาของอายุสัญญาที่เหลืออยู่ โดยกลไกตลาดเป็นผู้กำหนดราคาที่เหมาะสมในอนาคต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยทั่วไปราคาในตลาดทั้งสองอาจมีแนวโน้มเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันและมาบรรจบกันเมื่อถึงเวลาส่งมอบ การที่ราคาในตลาดทั้งสองมีแนวโน้มจะเคลื่อนที่ไปทางเดียวกันเนื่องจากปัจจัยใดก็ตามที่กระทบการขึ้นหรือลงของราคาสินค้าปัจจุบันมีผลกระทบต่อราคาลงของราคาในตลาดล่วงหน้าเช่นเดียวกัน ความแตกต่างของราคาในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้าในเดือนส่งมอบ ณ สถานที่ส่งมอบ หรือเรียกว่า BASIS ซึ่งเป็นกลไกการใช้สัญญาล่วงหน้าในการเป็นเครื่องมือ

ป้องกันความเสี่ยง หรือเครื่องมือสำหรับการลงทุน โดยตั้งอยู่บนหลักที่ว่าราคาของสัญญาล่วงหน้า ควรจะมีรูปแบบที่ใกล้เคียงกับราคาซื้อขายสินค้าอ้างอิงของสัญญานั้นในตลาดปัจจุบัน และมูลค่าของคู่สัญญาล่วงหน้าเมื่อครบกำหนดอายุสัญญา ควรจะมีค่าเท่ากันหรือใกล้เคียงราคาสินค้าที่ซื้อขายอยู่ในตลาดปัจจุบัน แต่ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องจะใช้กลไกด้านข้อมูลราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรนั้น ตลาดเกษตรสินค้าล่วงหน้าแห่งประเทศไทยจะต้องมีประสิทธิภาพจึงจะส่งผลให้ราคาสินค้าในอนาคตเป็นตัวกำหนดราคาสินค้าในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพทางการตลาดจะประกอบด้วยกันสองประเภท คือประเภทแรกจะหมายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของตลาด (Operational Efficiency) ซึ่งหมายถึงการดำเนินงานทางการตลาดที่มีค่าใช้จ่ายต่ำสุดตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงผู้บริโภค ส่วนประเภทที่สองคือประสิทธิภาพทางด้านราคา (Price Efficiency) ซึ่งหมายถึงกลไกการกำหนดและการถ่ายทอดราคาที่สามารถสะท้อนความต้องการของผู้บริโภคไปสู่ผู้ผลิตได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์และรวดเร็ว

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคายางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ที่แท้จริงให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและเพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนอย่างมีเหตุผล สามารถคาดการณ์และลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาภายใต้ความเสี่ยงจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสามารถกำหนดนำไปใช้ในการวางแผนและนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตลาดซื้อขายล่วงหน้าหรือป้องกันความเสี่ยงด้านราคาสินค้าของรัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดยางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวและค่าดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางพาราทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
3. เพื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการกำหนดราคายางพาราของตลาดล่วงหน้า

ขอบเขตการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทั้งในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบัน (เฉพาะวันทำการ) ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 6 ปี โดยข้อมูลราคาที่ใช้ในตลาดปัจจุบันจะนำมาจากสถาบันวิจัยยาง โดยจะใช้ราคาส่งออก ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ (F.O.B.) และตลาดกลางหาดใหญ่ ส่วนราคาที่ใช้ในตลาดล่วงหน้าจะนำมาจากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งจะศึกษาราคาในอนาคตอย่างแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งหมด 7 รูปแบบสัญญา โดยศึกษาจากสัญญาที่กำหนดส่งมอบในเดือนต่างๆ เช่น สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 1 เดือน สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 2 เดือน จนถึงสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน และจำแนกกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เข้ามาทำการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาโครงสร้างตลาดในเบื้องต้น และความเคลื่อนไหวของราคายางพาราทั้งตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตลอดจนประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการผลิต การตลาด และการส่งออกสินค้าเกษตรล่วงหน้า และใช้ประกอบการตัดสินใจคาดการณ์และลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาของเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งรัฐบาลและองค์กรต่างๆ สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนด้านนโยบายต่างๆ และจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อไป

ประมวลศัพท์

Hedging หมายถึง วิธีการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาในตลาดข้อตกลงและตลาดปัจจุบัน โดยการเข้าไปซื้อหรือขายในตลาดซื้อขายล่วงหน้า ผู้เข้ามาลดความเสี่ยงในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เรียกว่า ผู้ประกันความเสี่ยง ผู้ประกันความเสี่ยงนี้ใช้ตลาดลดความเสี่ยงจากราคาที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อธุรกิจของตน (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553)

Basis หมายถึง ความแตกต่างของราคาสินค้าในตลาดปัจจุบันและราคาสินค้าในตลาดล่วงหน้าในเดือนส่งมอบ ณ สถานที่ส่งมอบ

ตลาดปัจจุบัน หมายถึง ตลาดสำหรับการซื้อขายสินค้าตามปกติที่มีการตกลงส่งมอบสินค้าและชำระเงินทันที

ตลาดสินค้านำล่วงหน้า หมายถึง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET)

สัญญาล่วงหน้า (Future Contract) หมายถึง ข้อตกลงมาตรฐานที่มีข้อผูกมัดในการซื้อหรือขายสินค้าในอนาคตตามปริมาณและคุณภาพสินค้าที่กำหนด ข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าที่กล่าวสามารถโอนและซื้อขายกันได้อย่างเสรี โดยเฉพาะการประมูลอย่างเปิดเผยในตลาดที่กำหนด หรือเรียกว่าสัญญาซื้อขายสินค้านำล่วงหน้า

ราคาตลาด (Settlement Price) หมายถึง ราคาปิดตลาดในแต่ละวันที่สำนักบัญชีใช้สะสางบัญชีระหว่างสมาชิกสำนักหักบัญชี สำหรับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในแต่ละเดือนส่งมอบ

ราคาล่วงหน้า (Future Price) หมายถึง ราคาของสินค้าอ้างอิงที่ผู้ซื้อผู้ขายตกลงกันในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า

ประสิทธิภาพของตลาด (Market Efficiency) หมายถึง ตลาดที่ราคาของหลักทรัพย์สามารถสะท้อนถึงข้อมูลข่าวสารทุกประเภทอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและทั่วถึง โดยผ่านการรับรู้ของผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในตลาด

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เกี่ยวกับสถานะราคาของตลาดซื้อขายล่วงหน้า สถานการณ์ยางพารา โดยทำการรวบรวมจากเอกสาร รายงานและบันทึกที่ได้มีการรวบรวมไว้ เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สถาบันวิจัยยาง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ฯลฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) จะเป็นการอธิบายถึงสภาพทั่วไป สถานการณ์ปัจจุบัน และโครงสร้างตลาดยางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) จะเป็นการอธิบายความเคลื่อนไหวและค่าดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และทำการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของราคายางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 โดยพิจารณาดังต่อไปนี้

2.1 การทดสอบความนิ่งของข้อมูล เป็นการพิจารณาว่าข้อมูลอนุกรมเวลามีลักษณะนิ่งหรือไม่ โดยการทดสอบ Unit Root กล่าวคือ ข้อมูลจะต้องมีค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าความแปรปรวนร่วมคงที่

2.2 การหาความเคลื่อนไหวและค่าดัชนีราคาของราคาทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า

2.3 การหาค่าความแตกต่างระหว่างตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า

2.4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพตลาด

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในบทนี้จะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา สำหรับส่วนที่สองนั้นเป็นการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ความสัมพันธ์ของราคาในเดือนส่งมอบ

ลักษณะของราคาทั้งในตลาดปกติหรือผิดปกติก็ตามราคาสินค้าในปัจจุบันและตลาดล่วงหน้าจะเคลื่อนย้ายเข้ามาบรรจบกันในเดือนส่งมอบ กล่าวคือ ราคาในตลาดทั้งสองจะต่างกันเท่ากับค่าขนส่งจากสถานที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งเท่านั้น ในกรณีตลาดปกติ ถ้าราคาสินค้าในตลาดปัจจุบันต่ำกว่าราคาในตลาดล่วงหน้ามากเมื่อสัญญาใกล้หมดอายุ พ่อค้าจะซื้อสินค้าจริงในตลาดปัจจุบันและเก็บไว้ในคลังสินค้าแล้วเปิดสัญญาขายในตลาดล่วงหน้าและถือสัญญาไว้ถึงวันส่งมอบและทำการส่งมอบสินค้าจริงจากคลังสินค้าของตน ในทำนองเดียวกันผู้ที่เปิดสัญญาซื้อล่วงหน้ามีแนวโน้มที่จะสะสมสัญญาก่อนหมดอายุแทนที่จะถือสัญญาไว้รับสินค้าจริง เพราะราคาจากการรอรับสินค้าจริงจากตลาดล่วงหน้าจะสูงกว่าการซื้อสินค้าจริงในตลาดปัจจุบัน ส่งผลให้อุปสงค์สินค้าในตลาดปัจจุบันเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าจะถูกผลักดันให้สูงขึ้นด้วย ในขณะที่ราคาในตลาดล่วงหน้าถูกผลักดันให้ราคาต่ำลง ราคาในตลาดทั้งสองจะปรับตัวไปเรื่อยๆจนเข้าสู่ระดับใกล้เคียงกันในวันส่งมอบ (ทิพากรณ์ ทวีกุลวัฒน์, 2539)

ในทางตรงข้ามกัน หากเป็นกรณีตลาดผิดปกติ ราคาสินค้าในตลาดปัจจุบันสูงกว่าราคาสินค้าในตลาดล่วงหน้า บรรดาพ่อค้าจะเปิดตัวสัญญาซื้อสินค้าในตลาดล่วงหน้าและถือตัวสัญญาในวันรับมอบของจริง ทั้งนี้เพราะการซื้อสินค้าในตลาดล่วงหน้าถูกกว่าการซื้อในตลาดปัจจุบัน เมื่อมีผู้เปิดสัญญาซื้อในตลาดล่วงหน้ามากๆจะผลักดันให้ราคาในตลาดล่วงหน้าสูงขึ้น ในทำนองเดียวกันเมื่ออุปสงค์สินค้าในตลาดปัจจุบันลดลง ราคาในตลาดปัจจุบันจะถูกผลักดันให้ต่ำลง ราคาสินค้าในตลาดทั้งสองจะค่อยปรับตัวเข้าหากัน เมื่อถึงวันส่งมอบ ณ สถานที่ส่งมอบที่ใดที่หนึ่ง

ความแตกต่างของราคาในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า

ความแตกต่างของราคาสินค้าเกษตรในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้าในเดือนที่ใกล้จะส่งมอบหรือในเดือนส่งมอบ ซึ่งเรียกว่า ค่าเบสิส ซึ่งจะไม่คงที่ตลอดไป แม้ว่าตามทฤษฎีราคาสินค้าเกษตรในตลาดปัจจุบันและในตลาดล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากราคาทั้งสองตลาดบางช่วงมีลักษณะแคบ และบางช่วงมีลักษณะกว้าง (ปัญญา หิรัญรัมย์, 2549) สามารถแสดงความแตกต่างได้ดังนี้

1. เมื่อราคาในตลาดปัจจุบันต่ำกว่าราคาในตลาดล่วงหน้าเรียกว่า ตลาดปกติ (Normal or Carrying Charge Market)

2. เมื่อราคาในตลาดปัจจุบันสูงกว่าราคาในตลาดล่วงหน้าเรียกว่า ตลาดผิปกติ (Inverted Market) อาจมีสาเหตุมาจากอุปทานสินค้าขณะนั้นในตลาดปัจจุบันมีน้อยและคาดว่าจะไม่สามารถมีมากพอในเดือนส่งมอบ นักเก็งกำไรหรือผู้บริโภครายย่อยในระดับต่างๆ จะแย่งกันซื้อสินค้าในตลาดปัจจุบัน เพื่อเก็บไว้และจะให้สินค้าราคาสูงขึ้นทันที

3. ปัจจัยที่มีผลช่วงความแตกต่างของราคา (Basis Factor) ช่วงความแตกต่างของราคาในตลาดปัจจุบันและราคาในตลาดล่วงหน้าเกิดจากปัจจัยดังนี้

3.1 ค่าขนส่งสินค้า (Transportation Cost) ขึ้นอยู่กับระยะทางระหว่างจุดที่ส่งมอบสินค้ากับจุดที่มีสินค้าในตลาดปัจจุบันหรือในคลังสินค้า รวมทั้งปริมาณสินค้าที่จะส่งมอบ

3.2 ค่าเก็บรักษาสินค้า (Warehouse Cost) ประกอบด้วย ค่าเช่าคลังสินค้า ค่าประกันภัย ค่าดอกเบี้ยของเงินที่กั้มาลงทุน และระยะเวลาของการเก็บรักษา เป็นต้น

แนวคิดความเคลื่อนไหวของราคา

ราคาผลผลิตการเกษตรมีความไม่แน่นอนสูง ราคาเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่เสมอตราบเท่าที่การผลิตยังขึ้นอยู่กับธรรมชาติ การเคลื่อนไหวของราคาผลผลิตการเกษตรแบ่งได้ 4 ลักษณะ (บันลือ คำวชิรพิทักษ์, 2543) คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนไหวแบบแนวโน้ม (Trend Movement) เป็นการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของราคาเป็นระยะเวลายาวนานหลายปี โดยมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์เป็นส่วนใหญ่ คือเมื่อประชากรเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจขยายตัว ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการเพิ่มมากขึ้น ขณะที่อุปทานก็ปรับตัวสอดคล้องกับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้การเคลื่อนไหวขึ้นลงของราคาเปลี่ยนไปปีละเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าแนวทางการเคลื่อนไหวของราคาในระยะยาวว่าเป็นไปในทิศทางใดและจากแนวโน้มนี้ทำให้สามารถพยากรณ์ราคาได้

การวิเคราะห์แนวโน้มของราคาผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นต้องอาศัยข้อมูลราคาผลผลิตนั้นในแต่ละปีในช่วงเวลาหนึ่งที่ผ่านมา คำนวณหาลักษณะของแนวโน้มตามวิธี Ordinary Least Squares (OLS) พิจารณาความสัมพันธ์ของราคากับช่วงเวลาดังกล่าว ในรูปสมการแนวโน้มคือ

$$Y_t = a + bT$$

โดยที่ Y_t คือ ราคาของผลผลิตในปีที่ t

T คือ ปีที่ใช้

2. ลักษณะการเคลื่อนไหวตามฤดูกาล (Seasonal Fluctuation) เป็นการเคลื่อนไหวของราคาในระยะสั้นภายใน 1 ปี โดยราคาจะเคลื่อนไหวแตกต่างกันไปในแต่ละเดือน การเคลื่อนไหวของฤดูกาลของราคาผลผลิตการเกษตรมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการเสนอซื้อที่เพิ่มขึ้น ลดลงตามฤดูกาล ตามเทศกาลต่างๆ เช่น ความต้องการผลผลิตในฤดูหนาว ฤดูร้อนจะแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณเสนอขาย ซึ่งเป็นไปตามลักษณะทางชีววิทยาของผลผลิตการเกษตร ซึ่งเป็นตัวกำหนดการขายออกสู่ตลาด เพราะผลิตได้เฉพาะฤดูกาลไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้โดยง่าย ทำให้บางเดือนผลผลิตออกสู่ตลาดมาก บางเดือนผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย โดยปกติราคามักต่ำสุด ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยว หลังจากฤดูการเก็บเกี่ยวแล้วราคาจะค่อยๆเพิ่มสูงขึ้นจนสูงสุดก่อนถึงฤดูการเก็บเกี่ยวในปีถัดไป การที่ราคาสูงขึ้นหลังจากเก็บเกี่ยวแล้วนั้น นอกจากอุปทานที่ลดลงส่วนหนึ่งแล้ว อีกส่วนหนึ่งราคาสูงขึ้นก็เพื่อให้ต้นทุนการตลาดในการเก็บรักษาผลผลิตและตอบแทนการเสี่ยงภัยที่ต้องเก็บรักษาด้วย โดยเฉพาะผลผลิตที่เน่าเสียง่ายจะมีต้นทุนการเก็บรักษาสูงกว่าผลผลิตที่เน่าเสียยาก การเคลื่อนไหวของราคาตาม

ฤดูกาลของแต่ละเดือนในช่วง 1 ปีนั้นสามารถวัดได้จากค่าของดัชนีราคาตามฤดูกาล (Seasonal Price Index) ซึ่งบอกให้ทราบว่า ราคาในเดือนเป็นร้อยละเท่าใดของราคาเฉลี่ยทั้งปี

3. ลักษณะการเคลื่อนไหวตามวัฏจักร (Cyclical Fluctuation) เป็นลักษณะการเคลื่อนไหวของราคาผลผลิตการเกษตรขึ้นลงซ้ำๆกันเป็นช่วงๆแต่ละช่วงอาจจะเป็นรายปีหรือมากกว่า เช่น ราคาขึ้นสูงสุดหรือลดลงต่ำสุดในทุก 2-3 ปี เป็นต้น โดยแต่ละช่วงการเปลี่ยนแปลงไม่จำเป็นต้องเท่ากันแต่ก็ใกล้เคียงกัน ลักษณะการเคลื่อนไหวราคาแบบวัฏจักร มักเกิดขึ้นกับผลผลิตที่มีระยะเวลาการผลิตนาน ได้แก่ พืชปลูกสัปดาห์ และพวกไม้ยืนต้น พืชหรือสัตว์พวกนี้ในระยะที่อุปทานมีมากราคาจะตกต่ำ ดังนั้นในรอบผลผลิตถัดไปเกษตรกรจะลดการผลิต อุปทานน้อยลงทำให้ราคาสูงขึ้นและจากราคาที่สูงขึ้นนี้เองจะเป็นสิ่งจูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิต ทำให้อุปทานมากขึ้นและราคาก็ต่ำลงอีก เป็นเช่นนี้หมุนเวียนต่อเนื่องกันไปแบบวัฏจักร

4. ลักษณะการเคลื่อนไหวตามเหตุการณ์ (Irregular Fluctuation) ความเคลื่อนไหวของราคาเนื่องจากเหตุการณ์ผิดปกตินั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงของราคาผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้เพราะเป็นเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น น้ำท่วม พายุ โรคระบาด แห้งแล้ง เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นผลจากด้านอุปทานมากกว่าอุปสงค์ และโดยปกติแล้วการเคลื่อนไหวของราคาอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ผิดปกติอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ไม่แน่นอนและไม่อาจคาดการณ์ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการทดสอบความมีเสถียรภาพ (Unit Root Test)

เป็นการทดสอบข้อมูลอนุกรมเวลาว่ามีความนิ่ง (Stationary) หรือไม่ โดยวิธี Augmented Dickey-Fuller หรือ ADF-Test แต่ก่อนที่จะมีการทดสอบต้องมีการเลือก Lag ที่เหมาะสมก่อน ซึ่งการเลือก Lag ที่เหมาะสมนั้นจะใช้ Schwartz Information Criterion (SIC) (Doldado ,Jenkinson and Sasvilla อ้างใน รัตนาภรณ์ ยศศรี, 2551)

โดยมีรูปแบบสมการ คือ

$$SBC = T \log |\Sigma| + N \log T \quad (1)$$

โดยที่ T คือ จำนวน Observation

$|\Sigma|$ คือ Determinant ของ Variance/ Covariance Matrix ของค่าความคลาดเคลื่อน

N คือ จำนวนพารามิเตอร์รวมของสมการ
โดยเลือก Lag SBC ต่ำที่สุด
มีสมการการทดสอบคือ

$$\Delta y_t = a_0 + a_2 + \gamma y_{t-1} + \sum_{i=0}^p \beta \Delta y_{t-1} + \varepsilon_t \quad (2)$$

สำหรับการทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยวิธี Augmented Dickey – Fuller หรือ ADF Test
มีสมการการทดสอบดังนี้

$$\Delta y_t = a_0 + \gamma y_{t-1} + \sum_{i=0}^p \beta \Delta y_{t+i} + \varepsilon_t \quad (3)$$

สมมติฐานการทดสอบ คือ

$$H_0: \gamma = 0 \text{ (Non Stationary)}$$

$$H_1: \gamma < 0 \text{ (Stationary)}$$

จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis) ถ้าค่า ADF Test ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า
Critical Value (in Absolute Term) ซึ่งตัวแปรดังกล่าวมีความนิ่ง (Stationary) ในทางกลับกันเรา
จะไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Null Hypothesis) ได้ ถ้าค่า ADF Test ที่คำนวณได้มีค่าน้อย
กว่า Critical value (in Absolute Term) ซึ่งตัวแปรดังกล่าวไม่มีความนิ่ง (Non Stationary)

ทฤษฎีการประกันความเสี่ยงด้านราคา

วิธีการประกันความเสี่ยงด้านราคา (Hedging) เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการประกัน
ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาของสินทรัพย์ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ทำ
ได้ด้วยการเปิดตัวสัญญาซื้อหรือขายในอนาคต การประกันความเสี่ยงด้านราคาจะยึดหลัก
ความสัมพันธ์ของราคาสินค้าในตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า เพื่อพิจารณาเข้าไปประกันความ
เสี่ยงในภาวะปกติของอุปสงค์และอุปทานที่มีต่อสินค้าชนิดหนึ่ง ราคาสินค้าชนิดเดียวกันในตลาด
ปัจจุบันและตลาดล่วงหน้าจะมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน และเคลื่อนเข้าหากันเมื่อใกล้เดือน
ส่งมอบ ที่เป็นเช่นนี้เพราะปัจจัยที่ควบคุมอุปสงค์และอุปทานของสินค้าในตลาดปัจจุบันและตลาด
ล่วงหน้าเป็นปัจจัยกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นความแตกต่างของราคาในตลาดทั้ง 2 ตลาด ในช่วงเวลาใด
เวลาหนึ่งจึงสามารถคาดการณ์ได้ ผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาจึงได้เปลี่ยนจากความเสี่ยงที่เกิด

จากความผันผวนของราคามาเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเบสิสแทน ซึ่งผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาเพียงแต่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเบสิสแทน ซึ่งผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาเพียงแต่คาดการณ์ว่าค่าเบสิสจะลดลงหรือเพิ่มขึ้นเมื่อใกล้เดือนส่งมอบสินค้าโดยไม่จำเป็นต้องพยากรณ์ค่าเบสิส ดังนั้นความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในความแตกต่างของราคาหรือค่าเบสิสจึงมีค่าน้อยกว่าความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในราคาโดยตรง (มาณะสิริ เชาวกุล, 2541)

การประกันความเสี่ยงด้านราคาด้วยการขาย (Selling Hedge) สามารถเขียนในรูปแบบของสมการได้ดังนี้

$$R_s = (P_2 - P_1) - (f_2 - f_1) \quad (4)$$

โดยที่ R_s คือ กำไรต่อหน่วยสินค้าของผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาด้วยการขาย

P_1 คือ ราคาในตลาดปัจจุบันในช่วงเวลาที่ 1

P_2 คือ ราคาในตลาดปัจจุบันในช่วงเวลาที่ 2

f_1 คือ ราคาในตลาดล่วงหน้าในช่วงเวลาที่ 1

f_2 คือ ราคาในตลาดล่วงหน้าในช่วงเวลาที่ 2

จากสมการที่ 4 จัดรูปใหม่จะได้

$$R_s = (f_1 - P_1) - (f_2 - P_2) \quad (5)$$

$$\text{จะได้ } R_s = B_1 - B_2 \quad (6)$$

โดยที่ $B_1 = f_1 - P_1$ คือ เบสิสของช่วงเวลาที่ 1

$B_2 = f_2 - P_2$ คือ เบสิสของช่วงเวลาที่ 2

นั่นคือ ในกรณีของตลาดปกติ

- 1) ถ้าค่าเบสิสคงเดิม นั่นคือ $R_s = 0$ การประกันความเสี่ยงจะได้ผลสมบูรณ์
- 2) ถ้าค่าเบสิสแคบลง นั่นคือ $R_s > 0$ การประกันความเสี่ยงจะได้ผลสมบูรณ์
- 3) ถ้าค่าเบสิสกว้างขึ้น นั่นคือ $R_s < 0$ การประกันความเสี่ยงจะขาดทุน

ซึ่งจากสมการที่ 6 พบว่า ค่าความแปรปรวน (Variance) ของ R_s เท่ากับ

$$\text{Var}(R_s) = \text{var}(P_2) - 2\text{cov}(P_2, f_2) + \text{var}(f_2)$$

เงื่อนไขของการประกันความเสี่ยงด้านราคาด้วยการซื้อ (Buying Hedge) สามารถเขียนในรูปแบบของสมการได้ดังนี้

$$R_L = (P_2 - P_1) - (f_2 - f_1) \quad (7)$$

โดยที่ R_L คือ กำไรต่อหน่วยสินค้าของผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาด้วยการซื้อ

P_1 คือ ราคาในตลาดปัจจุบันในช่วงเวลาที่ 1

P_2 คือ ราคาในตลาดปัจจุบันในช่วงเวลาที่ 2

f_1 คือ ราคาในตลาดล่วงหน้าในช่วงเวลาที่ 1

f_2 คือ ราคาในตลาดล่วงหน้าในช่วงเวลาที่ 2

จากสมการที่ 7 จัดรูปใหม่จะได้

$$R_L = (f_2 - P_2) - (f_1 - P_1) \quad (8)$$

$$\text{จะได้ } R_L = B_2 - B_1 \quad (9)$$

โดยที่ $B_1 = f_1 - P_1$ คือ เบสิคของช่วงเวลาที่ 1

$B_2 = f_2 - P_2$ คือ เบสิคของช่วงเวลาที่ 2

นั่นคือ ในกรณีของตลาดปกติ

- 4) ถ้าค่าเบสิคคงเดิม นั่นคือ $R_L = 0$ การประกันความเสี่ยงจะได้ผลสมบูรณ์
- 5) ถ้าค่าเบสิคแคบลง นั่นคือ $R_L > 0$ การประกันความเสี่ยงจะขาดทุน
- 6) ถ้าค่าเบสิคกว้างขึ้น นั่นคือ $R_L < 0$ การประกันความเสี่ยงจะได้ผลสมบูรณ์

ทฤษฎีประสิทธิภาพตลาด (Efficient Market Theory)

ตลาดที่มีประสิทธิภาพ จะมีความสำคัญสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง นั่นคือ ราคาในตลาด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งจะเป็นตัวสะท้อนข้อมูลข่าวสารด้านราคาในเวลานั้นๆ และในขณะที่ข้อมูลข่าวสาร

ใหม่ๆเข้าสู่ตลาด ตลาดจะมีการปรับตัวตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว ตลาดที่มีประสิทธิภาพจะส่งสัญญาณให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในตลาดได้อย่างถูกต้องไม่เอนเอียง ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทำการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพทางการตลาดแบ่งเป็นลักษณะต่างๆได้ 3 ลักษณะ คือ

1) Weak Form Efficiency ตลาดที่มีลักษณะเป็น Weak Form จะทำให้เราสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องในอดีตหรือปัจจุบันของตัวตลาดเอง มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการลงทุนได้ การศึกษาในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะใช้วิธี Random Walk การยอมรับสมมติฐาน Random Walk จะหมายถึงตลาดที่มีประสิทธิภาพแบบ Weak Form แต่การปฏิเสธสมมติฐานไม่ได้หมายความว่าตลาดไม่มีประสิทธิภาพ

2) Semi-Strong Form Efficiency ตลาดที่มีลักษณะเป็น Semi-Strong Form จะแสดงให้เห็นว่าการเข้ามาของข่าวสารใหม่ๆที่เกี่ยวข้องจะทำให้ตลาดปรับตัวอย่างรวดเร็ว ข่าวสารนี้จะเป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตลาดและจะเป็นตัวชี้ราคาในตลาด เช่น ข่าวสารด้านการปรับตั้งพื้นฐานทางเศรษฐกิจการรายงานอากาศ เป็นต้น ซึ่งข่าวสารที่เผยแพร่ได้ทั่วไป ถ้าตลาดล่วงหน้าแสดงลักษณะ Semi-Strong Form Efficiency ราคาตลาดล่วงหน้าจะส่งผลมาจากข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

3) Strong Form Efficiency ตลาดในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ข้อมูลที่เป็นส่วนตัวและที่ไม่สามารถหาได้ทั่วไปในตลาด ทำให้นักลงทุนที่มีข้อมูลในลักษณะนี้มีกำไรเกินกว่าปกติ แสดงให้เห็นว่าตลาดมีการผูกขาด

ไม่ว่านักลงทุนจะวิเคราะห์ตลาดด้วยการใช้ข้อมูลแบบใดในการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าก็ตาม ต่างมีเป้าหมายเพื่อหวังกำไรทั้งสิ้นใน Semi-Strong Form Efficiency ได้กล่าวไว้ว่าราคาตลาด ณ วันนั้นก็คือข้อมูลที่ดีที่สุดสำหรับนักลงทุนทุกคน นักลงทุนที่อ่านหนังสือพิมพ์หรืออ่านข่าวจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเตรียมพร้อมก่อนตลาดเปิดอาจจะเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ เพราะข้อมูลที่ดีที่สุดคือข้อมูล ณ ปัจจุบันมิใช่ข้อมูลในอดีต หรืออีกนัยหนึ่ง ราคาตลาดเมื่อวานนี้ไม่อาจทำนายราคาตลาดของวันนี้ได้ ราคาตลาดจะเปลี่ยนแปลงไปตามข่าวสารใหม่ๆเสมอไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เพราะฉะนั้นเมื่อตลาดมีประสิทธิภาพสูงมากการวิเคราะห์ทางเทคนิค (Technical Analysis) อาจจะไม่สามารถนำมาใช้คาดการณ์ราคาในระยะสั้นได้เลย เพราะข้อมูลในอดีตไม่มี

ความหมายอีกต่อไป ยังมีนักลงทุนและการกระจายข่าวสารมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้ตลาดมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้นและยิ่งทำให้การวิเคราะห์ทางเทคนิคไม่สามารถคาดการณ์การเคลื่อนไหวของราคาได้ (Elroy,D.and Massoud, M., 2553)

การทดสอบประสิทธิภาพตลาด

ประสิทธิภาพตลาด จะแสดงถึงลักษณะการเคลื่อนไหวของราคาในตลาดส่งมอบทันที และราคาในตลาดล่วงหน้า ลักษณะการเคลื่อนไหวของตัวแปรทั้งสองที่เคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรทั้งสองเป็นปัจจัยเดียวกัน ถ้าตัวแปรตลาดล่วงหน้าและตลาดส่งมอบทันที cointegrated กัน แสดงว่าตลาดมีประสิทธิภาพ (Hakkio and Rush1989) การทดสอบประสิทธิภาพตลาดเป็นการตรวจสอบการ Cointegrated ของตัวแปรโดยวิธี cointegrated ของ Engle และ Granger ดังนี้

1. การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Co-integration Relationship)

ตามทฤษฎีของ Engle and Grangle

วิธีการทดสอบประสิทธิภาพของตลาดของ Engle and Grangle เป็นการทดสอบดูว่าตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวต่อกัน (Co-integration Relationship) หรือไม่

การทดสอบประสิทธิภาพตลาดเป็นการทดสอบการประมาณที่ไม่เอนเอียงร่วมด้วยการประมาณที่ไม่เอนเอียงจากการคาดการณ์ราคาในตลาดที่มีประสิทธิภาพ แสดงได้ดังนี้

$$E_t(S_{t+n}) = F_{t,n}$$

โดยที่ S_{t+n} คือ ราคาสินค้าที่การตกลงซื้อขายกันในตลาดปัจจุบันที่เวลา $t+n$

$F_{t,n}$ คือ ราคาสินค้าที่การตกลงซื้อขายกันในตลาดล่วงหน้าเป็นเวลา t และส่งมอบที่เวลา $t+n$

สามารถสร้างแบบจำลองในการทดสอบประสิทธิภาพได้ดังนี้

$$S_{t+n} = \alpha_0 + \beta_0 F_{t,n} + \varepsilon_t \quad (10)$$

โดยที่ $E_t(S_{t+n})$ คือ ราคาที่คาดไว้ในอนาคตของตลาดปัจจุบันในช่วงเวลา $t+n$
 $F_{t,n}$ คือ ราคาในตลาดล่วงหน้า ณ เวลา t และส่งมอบที่เวลา $t+n$
 ε คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสุ่ม (Residual)

การทดสอบประสิทธิภาพตลาดจะทำการทดสอบ Cointegrated ของตัวแปรในตลาดล่วงหน้าและตลาดส่งมอบ สมการที่ 1 โดยการทดสอบหาคุณสมบัติ Unit Root ของตัวแปร ε_t ซึ่งการทดสอบประสิทธิภาพตลาดในลักษณะนี้ จะเชื่อมโยงกับข้อสมมติการประมาณที่ไม่เอนเอียง นั่นคือ ราคาในตลาดล่วงหน้าในขณะนั้น $F_{t,n}$ ซึ่งกำหนดส่งมอบที่เวลา $t+n$ จะเท่ากับราคาที่คาดไว้ของตลาดส่งมอบทันที S_{t+n} ที่เวลา $t+n$

การทดสอบการประมาณการที่ไม่เอนเอียง (unbiasness) จะทำการทดสอบหลังจากตรวจสอบคุณสมบัติ cointegration ของตัวแปรต่างๆ ซึ่งการทดสอบจะกำหนดให้ทดสอบสมมติฐาน $\alpha_0=0, \beta_0=1$ จากสมการดุลยภาพระยะยาวซึ่งกำหนดให้ไม่มี Risk premium ในตลาดที่ทำการทดสอบ แต่การทดสอบมักจะพบปัญหาความไม่คงที่ของตัวแปร non – stationary และ serially correlation การปรับตัวแปรที่มีลักษณะ non – stationary เป็น stationary จะทำโดยวิธีการ difference ตัวแปรซึ่งจะมีรูปแบบสมการดังนี้

$$S_{t+1} - S_t = b + (F_t - F_{t+1}) + \varepsilon_t \quad (11)$$

สมการ 2 จะเกิดขึ้นผิดพลาดแบบ misspecified ได้ ตัวแปร S_{t+1} และตัวแปร F_t แสดงคุณสมบัติ coinregrated กัน เนื่องจากละทิ้งตัวแปรที่เป็น error – correction term ซึ่ง Engle และ Granger ได้กล่าวว่าตัวแปรที่แสดงคุณสมบัติ cointegrated กันแล้วสามารถแสดงรูปของสมการการทดสอบปรับตัวระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว (Error correction mechanism :ECM) ได้ และรูปสมการ ECM ตามที่ Hakkio และ Rush (1989) ได้กล่าวไว้

$$(S_{t+1} - S_t) = a(S_t - dF_{t-1}) + b(F_t - F_{t+1}) + \varepsilon_t \quad (12)$$

จากสมการแสดงให้เห็นถึงรูปแบบสมการ ECM ที่มีตัวแปร $a(S_t - dF_{t-1})$ เป็น error correction term ซึ่งเป็นตัวหนึ่งที่จะช่วยอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในแบบจำลองที่ทำการศึกษาดังนั้นการละทิ้ง error correction term จะทำให้เกิด misspecified ได้ ซึ่งเป็นสมการที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพตลาดและการประมาณที่ไม่เอนเอียง และทำการทดสอบสมมติฐาน $-a=b=1$

ต่อมา Sabuhoro และ Larue (1997) ได้เสนอรูปแบบสมการที่ใช้ในการทดสอบใหม่ ซึ่งสมการในรูปแบบนี้จะกำหนดให้ไม่มี Risk premium ในระบบสมการ ดังนี้

$$\Delta S_{t+n} = a(S_{t+n} - \alpha_0 - \beta_0 - F_{t,n}) + b \Delta F_{t,n} + \sum_{k=1} \beta_k \Delta F_{(t,n)-k} + \sum_{k=1} \gamma_k + \sum_{k=1} \Delta S_{(t+n)-k} + \varepsilon_t \quad (13)$$

การใช้สมการที่ 13 แสดงตัวแปรที่ทำให้ทราบถึงช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงราคาในอนาคตของตลาดปัจจุบันในระยะสั้น ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงในอดีตของราคาในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบัน และส่วนของความไม่มีคุณภาพในอดีตในสมการคุณภาพระยะยาว การทดสอบสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงและประสิทธิภาพตลาด กรณีที่สมมติฐานให้ไม่มี risk premium โดยทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ตาม Sabuhoro และ Larue (1997) จะทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ $-a\alpha_0 = 0$, $-a\beta_0 = -a$ และ $\beta_k = \gamma_k = 0$ การทดสอบสมมติฐานนี้กำหนด $\alpha_0 = 0$ และ $\beta_0 = 1$

2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล

(The Rational Expectation Hypothesis)

ในการประยุกต์การใช้การคาดการณ์อย่างมีเหตุผล ในตลาดซื้อขายล่วงหน้า โดยมีข้อสมมติฐานที่ว่าตลาดที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ความมีประสิทธิภาพของตลาดล่วงหน้าเกิดจากการคาดคะเนราคาที่ตกลงซื้อขายกันในตลาดล่วงหน้าของผลิตภัณฑ์หนึ่งนั้นเท่ากับราคาสินค้าในอนาคต ดังนั้นในการทดสอบประสิทธิภาพตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า มีข้อสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากข้อมูลที่มีอยู่ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการคาดการณ์นโยบายของรัฐบาล ตลอดจนตัวแปรต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต

2.2 จะไม่มีการคาดคะเนอย่างต่อเนื่องผิดพลาดแล้วผิดพลาดอีก จะเรียนรู้ข้อผิดพลาดนำมาปรับปรุง เพื่อไม่ให้ผิดพลาดอีก

2.3 จะมีการมองไปข้างหน้าแทนที่จะมองข้างหลัง โดยจะไม่คาดคะเนอย่างง่าย ๆ โดยดูจากข้อมูลในอดีต แต่ใช้ข้อมูลใหม่ๆ เพื่อคาดคะเนให้มีความแม่นยำ

จากนิยามการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล จะได้ว่า

$$E(S_t / I_0) = S_t$$

โดยที่ S_t คือ ราคาในตลาดปัจจุบัน (Spot price)

$E(S_t / I_0) = S_t$ เป็น Rational Expectation ของราคาในตลาดปัจจุบัน ที่มีอิทธิพลกับเวลา t ขณะที่ I_0 นั้นเป็นข้อมูลที่หาได้ในเวลาที่ t

3. แนวคิดและข้อสมมติฐานเกี่ยวกับ Risk Premium

ข้อกำหนดเกี่ยวกับ Risk Premium ในสมการนั้นได้กล่าวว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดล่วงหน้าจะใช้ข้อมูลที่หาได้จากตลาดอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพและมีเหตุผล ทำให้ราคาในตลาดล่วงหน้า ณ เวลา t สัมกับ $t + n$ เป็นตัวสะท้อนราคาที่เคยได้ในตลาดปัจจุบัน ณ เวลา $t + n$ อย่างไม่เอนเอียง ดังนั้นความผิดพลาดในการใช้ข้อมูลจึงเป็นไปได้ (Sabuhoro and Larue, 1997 อ้างใน รัตนาภรณ์ ยศศรี, 2551)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุณิพร ทวรรณกุล (2542) ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการกำหนดราคาของตลาดข้าวเปลือกในภูมิภาคของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่างระดับตลาดและวิเคราะห์อำนาจตลาดสำหรับตลาดกลางข้าวเปลือกที่สำคัญ 4 แห่งคือ ตลาดกลางทำข้าวก้านนทรง ตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพิษณุโลก ตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีและตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ตลาดกลางข้าวเปลือกที่มีประสิทธิภาพในการส่งผ่านราคาอยู่ในระดับสูงได้แก่ ตลาดกลางทำข้าวก้านนทรงและตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพิษณุโลก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การส่งผ่านราคาไปสู่ตลาดระดับไร่นาในจังหวัดต่างๆ ภายในอาณาเขตของตลาดกลางคำนวณได้อยู่ในช่วง 0.8744 ถึง 0.9905 สำหรับตลาดกลางทำข้าวก้านนทรงและคำนวณได้อยู่ในช่วง 0.7880 ถึง 0.9499 สำหรับตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพิษณุโลก ส่วนตลาดกลางที่มีประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาอยู่ในระดับต่ำได้แก่ตลาดกลางสินค้าเกษตรขอนแก่นและตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การส่งผ่านราคาไปสู่ตลาดระดับไร่นาในจังหวัดต่างๆภายในอาณาเขตของตลาดกลางคำนวณได้อยู่ในช่วง 0.1962 ถึง 0.3070 สำหรับตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดขอนแก่นและคำนวณได้อยู่ในช่วง 0.3445 ถึง 0.5224 สำหรับตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาถึงอาณาเขตตลาดพบว่าตลาดกลางทำข้าวก้านนทรงมีอาณาเขตกว้างที่สุด

โดยมีรัศมีระยะทางเท่ากับ 195.85 กิโลเมตร รองลงมาได้แก่ตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีและตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพิษณุโลก โดยมีรัศมีระยะทางเท่ากับ 140.25 และ 68.66 กิโลเมตรตามลำดับ ในขณะที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดขอนแก่นมีอาณาเขตตลาดแคบที่สุดคือมีรัศมีระยะทางเท่ากับ 55.75 กิโลเมตร

อารี วิบูลย์พงษ์ และคณะ (2545) ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของพาราในตลาดล่วงหน้าต่างประเทศ: นัยเพื่อการใช้ประโยชน์ตลาดล่วงหน้าของประเทศไทย ผลการศึกษาราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 1 ที่ท่าเรือสงขลาและที่ท่าเรือกรุงเทพฯกับราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 1 ในตลาดล่วงหน้ากัวลาลัมเปอร์ ลอนดอน สิงคโปร์ยอมรับสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงโดยกำหนดให้ไม่มีและมีRisk Premium (ยกเว้นที่ตลาดล่วงหน้าลอนดอนและนิวยอร์ก) ส่วนราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ที่ท่าเรือสงขลาและราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าลอนดอน นิวยอร์ก ปฏิเสธสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงโดยกำหนดให้ไม่มีและมีRisk Premium แต่ยอมรับสมมติฐานสำหรับตลาดล่วงหน้ากัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์ ดังนั้นตลาดที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ที่ตลาดขนาดใหญ่ คือ ตลาดล่วงหน้ากัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์ ซึ่งเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพและมีการประมาณที่ไม่เอนเอียง และราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ที่ท่าเรือกรุงเทพฯกับราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าลอนดอน นิวยอร์ก กัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์ ยอมรับสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงที่กำหนดให้ไม่มีและมี Risk Premium จึงสรุปได้ว่าราคาในตลาดล่วงหน้ายางพาราในต่างประเทศสามารถนำมาใช้เพื่อพยากรณ์ราคาตลาดส่งมอบทันทีในตลาดอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่เอนเอียง แต่จำเป็นต้องเลือกใช้ตลาดอนาคตที่เหมาะสม สำหรับราคาส่งออก ณ ท่าเรือสงขลาสามารถใช้ราคาตลาดกัวลาลัมเปอร์ ลอนดอน สิงคโปร์ ส่วนราคาส่งออก ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ ใช้ตลาดกัวลาลัมเปอร์และสิงคโปร์สำหรับยางพาราแผ่นรมควันชั้น 1 และใช้ตลาดกัวลาลัมเปอร์ ลอนดอน สิงคโปร์ สำหรับยางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 จะเห็นได้ว่าตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์เป็นตลาดที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับการนำมาพยากรณ์ราคาของประเทศไทย

เสาวลักษณ์ วัฒนโสภาศิริ (2549) ทำการศึกษาเรื่องผลของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อราคาสินค้าเกษตรไทย กรณีศึกษาข้าวขาว 5% โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการทำงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและต่างประเทศ โครงสร้างการผลิตข้าว การส่งออก สถานการณ์ราคาและศึกษาราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยวิธีการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ เพื่ออธิบายถึงตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าใน

ประเทศไทยและต่างประเทศ โดยทำการศึกษาตลาดชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ทำการศึกษาการผลิต การส่งออก สถานการณ์ราคาข้าว รวมทั้งการใช้แบบจำลองสมการถดถอย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาข้าวขาว 5% รวมทั้งใช้ Dummy Variable ทำการทดสอบ ผลของราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตร ผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าราคา ข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ ปริมาณการผลิตข้าว ราคาประกันข้าวของรัฐบาล ราคาข้าวส่งออกที่ F.O.B. มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวขาว 5% ณ ตลาดกรุงเทพฯ และเมื่อเทียบราคาข้าวขาว 5% ก่อนและหลังมีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้ เนื่องมาจากในประเทศไทยเพิ่งเริ่มมีการซื้อขายในตลาดนี้เมื่อปี พ.ศ.2547

อานนท์ เจริญผล (2549) ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและการพยากรณ์ ราคาขางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการเชื่อมโยงตลาด ขางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ระหว่างตลาดท้องถิ่น ตลาดกลาง และตลาดต่างประเทศ ซึ่งใช้หลัก ของ Cointegration ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตลาดที่อยู่ต่างระดับและระดับเดียวกัน รวมทั้งวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์ราคาขางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ด้วยวิธีการ BOX – Jenkins ผลการศึกษา พบว่า ตลาดหลักในการซื้อขายขางพาราได้แก่ ตลาดสิงคโปร์ ตลาดโตเกียว ตลาดกลางขางพารา หาดใหญ่ ตลาดสงขลา และตลาดสุราษฎร์ธานี มีความเชื่อมโยงกันแต่ไม่สามารถหาทิศทางของ ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดโดยใช้ Granger Causality ได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านลักษณะของ ข้อมูลที่จำกัด สำหรับการวิเคราะห์การส่งผ่านราคาพบว่าทุกตลาดที่ศึกษามีการส่งผ่านราคา ก่อนข้างสมบูรณ์และผลการศึกษาที่ได้จากแบบจำลอง Vector Error Correction พบว่าราคาตลาด หลักในระยะยาว สำหรับการพยากรณ์ราคาด้วยวิธี BOX – Jenkins พบว่าราคาตลาดหลักในการ ซื้อขายขางพารามีรูปแบบที่เหมาะสมคือ ARIMA(0,1,0) หรือราคามีการเคลื่อนไหวแบบเชิงสุ่ม (Random Walk) ซึ่งไม่สามารถใช้ในการพยากรณ์ราคาได้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสภาพของ ตลาดขางพารามีคุณสมบัติใกล้เคียงกับตลาดประสิทธิภาพในระดับ Weak Form Efficiency เนื่องจากระบบสารสนเทศที่ดีขึ้น

ภูริสา เรืองเทพ (2550) ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ราคาตามทฤษฎีและราคาตลาดของ สัญญาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย กรณีศึกษาขางพาราแผ่นรมควัน ชั้น 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเก็บรักษาและการส่งมอบที่เกิดขึ้นของสหกรณ์กองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง จังหวัดสงขลาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 พร้อมทั้งศึกษาค่า ผลประโยชน์จากการถือครอง สุดท้ายจึงนำต้นทุนการเก็บรักษาและการส่งมอบกับค่า ผลประโยชน์จากการถือครองมาคำนวณราคาตามทฤษฎีของสัญญาของสัญญาล่วงหน้าขางแผ่น

รมควนชั้น 3 ผลการศึกษาพบว่าต้นทุนในการเก็บรักษาขางแผ่นรมควนชั้น 3 ของสหกรณ์กองทุนสวนยางจังหวัดสงขลาเท่ากับ 0.0061 บาทต่อกิโลกรัมต่อวัน และมีต้นทุนการขนส่งโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.8039 บาทต่อกิโลกรัม นอกจากนั้นแล้วการซื้อขายสัญญาล่วงหน้ายังมีค่าใช้จ่ายอีกสองรายการ คือ ค่าธรรมเนียมในการซื้อขายและค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมเอกสารเพื่อการส่งมอบ ดังนั้นต้นทุนในการเก็บรักษาและส่งมอบขางแผ่นรมควนชั้น 3 ของสหกรณ์กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดสงขลาจะมีค่าเท่ากับ 0.8353 บาทต่อกิโลกรัม บวกกับผลคูณของจำนวนวันที่เก็บรักษากับต้นทุน 0.0061 บาทต่อกิโลกรัม ผลการศึกษาค่าผลประโยชน์จากการถือครอง โดยอ้างอิงราคาตลาดกลางหาดใหญ่และราคาที่ทำเรือกรุงเทพฯ โดยเฉลี่ยเป็น -1.676% และ 0.876% ตามลำดับ และเมื่อนำต้นทุนในการเก็บรักษาและส่งมอบมารวมกับราคาขางแผ่นรมควนชั้น 3 ที่ซื้อขายกันที่ตลาดกลางหาดใหญ่กับราคาที่ทำเรือกรุงเทพฯ พบว่าราคาตามทฤษฎีที่อ้างอิงราคาตลาดกลางหาดใหญ่จะมีราคาต่ำกว่าราคาฟิวเจอร์สที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นเกษตรกรควรจะเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพราะจะทำให้ได้กำไร ส่วนราคาตามทฤษฎีที่อ้างอิงราคาที่ทำเรือกรุงเทพฯจะมีราคาสูงกว่าราคาสัญญาฟิวเจอร์สที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นเกษตรกรไม่ควรเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพราะจะทำให้ขาดทุน ดังนั้นมีข้อเสนอแนะว่าหากใช้ราคาขางแผ่นรมควนที่ตลาดกลางหาดใหญ่เป็นราคาอ้างอิงก็สามารถกำหนดราคาสัญญาฟิวเจอร์สได้ค่อนข้างเหมาะสม

รัตนภรณ์ ยศศรี (2551) ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพราคาสินค้าเกษตรในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยศึกษาราคาสินค้าเกษตรทั้ง 6 ชนิด ได้แก่ ขางแผ่นรมควนชั้น 3 (RSS3), น้ำยางข้น (LATEX), ขางแท่งเอสทีอาร์ 20 (STR20), มันสำปะหลังเส้น (TC), แป้งมันสำปะหลังพิเศษ (TS), และข้าวขาว 5% (BWR5) ซึ่งจะใช้ข้อมูลสัญญาล่วงหน้า 6 เดือนเท่านั้น จากการศึกษาพบว่าการทดสอบประสิทธิภาพราคาสินค้าเกษตรใช้การทดสอบความสัมพันธ์ระยะยาว (Cointegration) ผลการทดสอบพบว่ามีเพียงขางแผ่นรมควนชั้น 3 เท่านั้น ที่ราคาในตลาดล่วงหน้ากับราคาในตลาดปัจจุบันมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวต่อกัน แต่เมื่อทำการทดสอบการประมาณการที่ไม่เอนเอียงของ สัมประสิทธิ์ จึงสามารถสรุปได้ว่าราคาสินค้าทั้ง 6 ชนิดเป็นราคาที่ไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถใช้ข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้ามาวางแผนการผลิต หรือวางแผนคลังสินค้าได้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าราคาในตลาดล่วงหน้าเป็นราคาที่ไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ดังนั้นถ้าผู้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่องนี้ควรใช้เทคนิคทางสถิติหรือทางเศรษฐมิติอื่นๆช่วยในการคาดการณ์ราคาสินค้าในอนาคต ทั้งนี้จะใช้เทคนิคใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของข้อมูลและราคาสินค้าแต่ละชนิด

ธารทิพย์ บุญคมรัตน์ (2552) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลในการศึกษาเป็นรายเดือนจำนวน 53 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายนปี พ.ศ.2547 จนถึงเดือนตุลาคมปี พ.ศ. 2551 สืบเนื่องจากการประเมินค่าเบสิส เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาและเพื่อการหลีกเลี่ยงผลของค่าความสัมพันธ์ที่ไม่แท้จริง การทดสอบสถิติเบื้องต้นและความมีเสถียรภาพของข้อมูลจึงมีความจำเป็นก่อนการประเมินค่าเบสิส ด้วยวิธีถดถอยพหุเชิงซ้อน(Multiple Regression) ผลการวิเคราะห์พบว่า AR(1) เป็นวิธีการประเมินค่าเบสิส ที่เหมาะสมในช่วงเวลาที่ศึกษาและแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆในระบบเศรษฐกิจมีผลต่อค่าเบสิส ทั้งนี้การมีผลดังกล่าวสะท้อนว่าน้ำมันซึ่งมียางสังเคราะห์เป็นผลพลอยได้ที่เป็นสินค้าทดแทนยางพารา รวมทั้งต้นทุนทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลต่อราคายางทำให้มีผลในเชิงบวกต่อค่าเบสิส ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสุดท้ายทิศทางของนโยบายการเงินที่เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่มีผลต่อค่าเบสิส ในทิศทางตรงกันข้าม นอกจากนี้ผลการศึกษายังบ่งชี้ว่ามีความเป็นไปได้ที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จะเป็นตลาดที่ไม่มีประสิทธิภาพในระดับ Semi-Strong From Efficiency เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆที่สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงส่วนต่างๆของราคายางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้

สุพรรณษา ยืนยง (2553) ทำการศึกษาเรื่องการทดสอบประสิทธิภาพตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า และราคาในตลาดปัจจุบัน ณ วันส่งมอบ ของยางแผ่นรมควันชั้น 3 และข้าวขาว 5 % ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2547 ถึง ธันวาคม 2552 โดยอาศัยแบบจำลอง error correction model ในการวิเคราะห์ โดยราคาในตลาดปัจจุบันนั้นใช้ราคาข้าวขาว 5เปอร์เซ็นต์ ประเภทข้าวใหม่ และยางแผ่นรมควันชั้น 3 นั้น ใช้ราคาตลาดกลางยางพาราหาคาใหญ่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพนั้น ราคาซื้อขายล่วงหน้าและราคาในตลาดปัจจุบันต้องมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว และราคาทั้งสองจะต้องสะท้อนถึงมูลค่าที่แท้จริงของสินค้า จากผลการศึกษาพบว่าตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าของยางแผ่นรมควันชั้น 3 และข้าวขาว 5 % โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว แต่ไม่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะคือภาครัฐและเอกชนควรเพิ่มขีดความสามารถในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งลดการใช้นโยบายเพื่อแทรกแซงราคาของสินค้า

จากการตรวจเอกสารในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเครื่องมือและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจากผลงานของนักวิจัยข้างต้นมาเป็นแนวทางและนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric model) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคายางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยมีรูปแบบสมการ ดังนี้

1. การทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Unit Root Test)

เป็นการพิจารณาว่าข้อมูลอนุกรมเวลามีลักษณะนิ่งหรือไม่ โดยการทดสอบ Unit Root กล่าวคือ ข้อมูลจะต้องมีค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าความแปรปรวนร่วม

2. การหาความเคลื่อนไหวและค่าดัชนีราคา

การวิเคราะห์แนวโน้มของราคาต้องอาศัยข้อมูลราคานั้นในแต่ละปีในช่วงเวลาหนึ่งที่ผ่านมา คำนวณหาลักษณะของแนวโน้มตามวิธี Ordinary Least Squares (OLS) พิจารณาความสัมพันธ์ของราคากับช่วงเวลาดังกล่าว และค่าดัชนีราคาตามฤดูกาล

3. การหาค่าความแตกต่างระหว่างตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า (ค่า Basis)

การวิเคราะห์ค่า Basis เพื่อให้ทราบภาวะตลาดผู้ประกันความเสี่ยงสามารถเข้าทำการประกันความเสี่ยงโดยการซื้อหรือขายสัญญาล่วงหน้าเพื่อให้การประกันความเสี่ยงได้ผลสมบูรณ์

$$\text{Basis} = F - S$$

โดยที่ F คือ ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้า

S คือ ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดปัจจุบัน

4. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพตลาด

$$S_t = a + bF_{t-1} + \varepsilon_t$$

โดยที่ S_t คือ ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดปัจจุบัน ณ เวลา t

F_{t-1} คือ ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าเวลา ณ เวลา $t-1$

ε_t คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

สมมติฐานการทดสอบเป็นดังนี้

H_0 : ตัวแปรทั้ง 2 ไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Non Cointegration)

H_1 : ตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration)

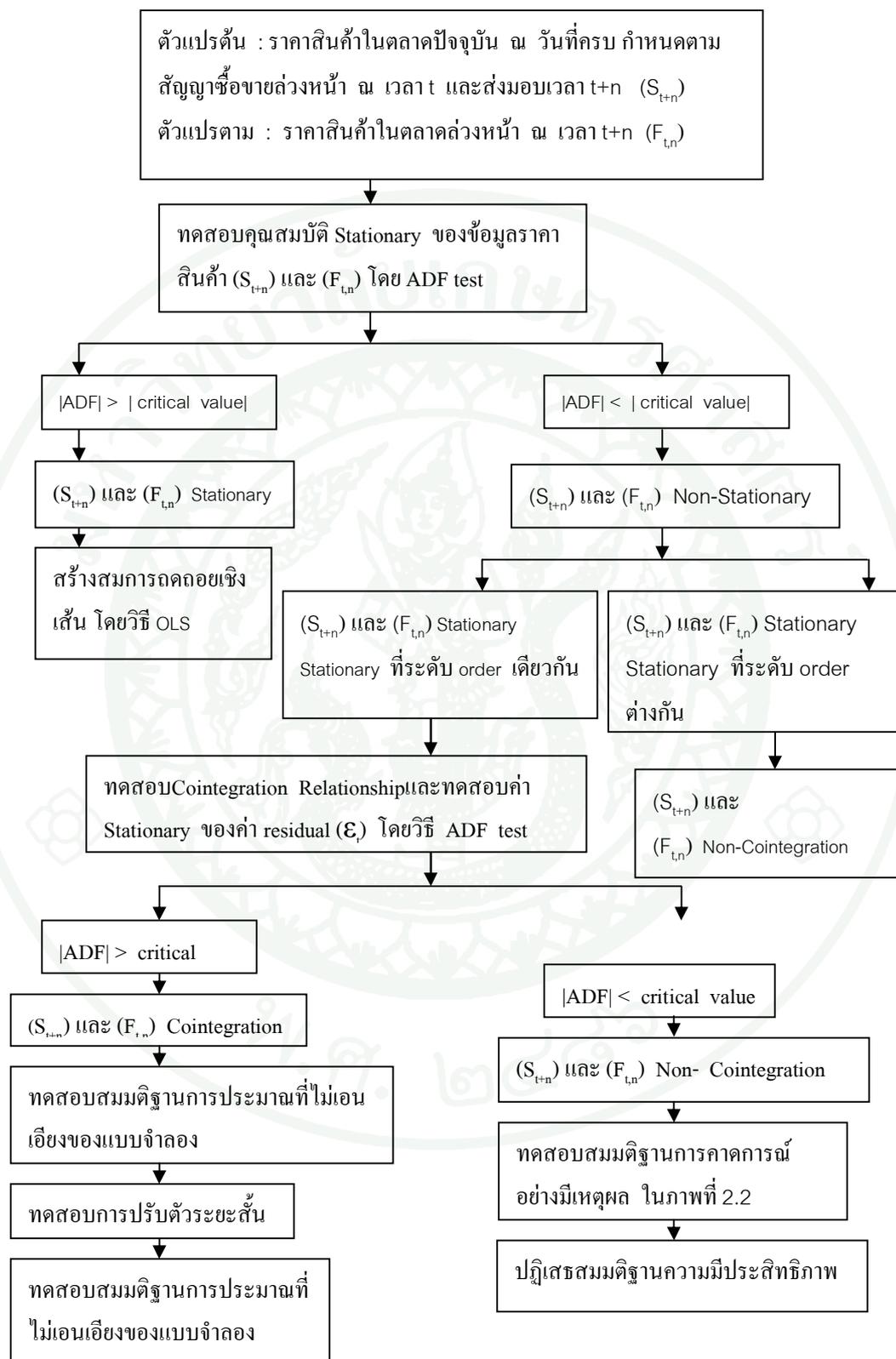
สำหรับแบบจำลองข้างต้นเป็นแบบจำลองที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration Relationship) ส่วนแบบจำลองของการทดสอบ Error Correction Mechanism (ECM) สมการดังต่อไปนี้

$$(S_{t+1} - S_t) = a(S_t - dF_{t-1}) + b(F_t - F_{t-1}) + \varepsilon_t$$

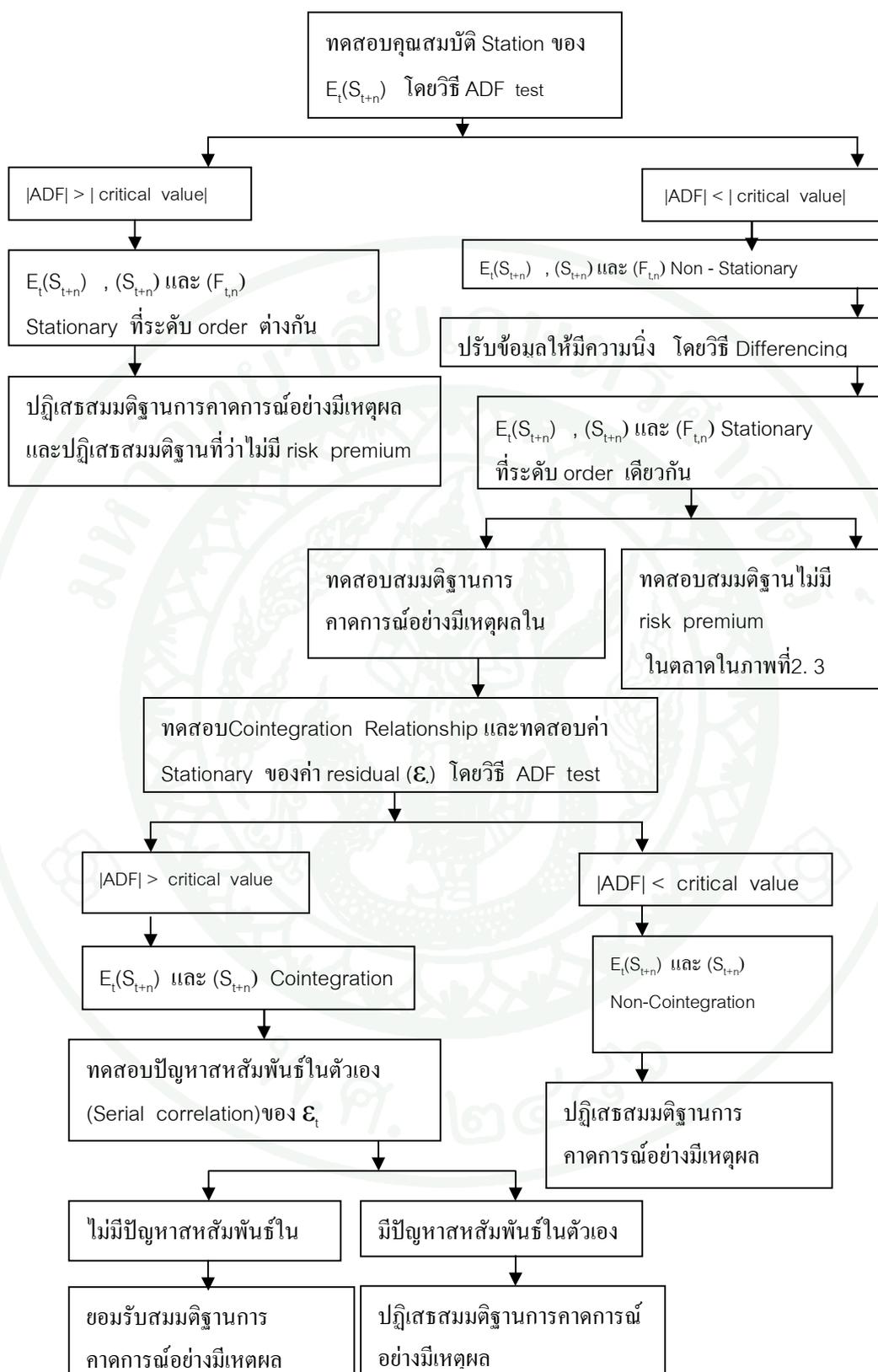
การทดสอบการปรับตัวระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ระยะยาวทดสอบ (Error Correction Mechanism: ECM) จะทดสอบสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Serial Correlation) ของค่าความคลาดเคลื่อน (ε_t) ซึ่งหากผลการทดสอบพบว่าค่าความคลาดเคลื่อน (ε_t) ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์ในตัวเอง แสดงว่าตัวแปรในสมการมีการปรับตัวระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวและจะใช้สมการปรับตัวระยะสั้น (Error Correction) ในการประมาณค่าได้

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ได้ดังภาพที่ 2.1 เมื่อทดสอบว่าตลาดมีประสิทธิภาพ แล้วก็นำไปทำการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล ดังนั้นสามารถสรุปขั้นตอนการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล ได้ดังภาพที่ 2.2 และเมื่อทำการทดสอบว่าการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลก็จะส่งผลให้มีการทดสอบการมีว่ามี Risk Premium ในตลาดหรือไม่ โดยสามารถสรุปขั้นตอนการทดสอบการมี Risk Premium ได้ดังภาพที่ 2.3 (รัตนภรณ์ ยศศรี, 2551)

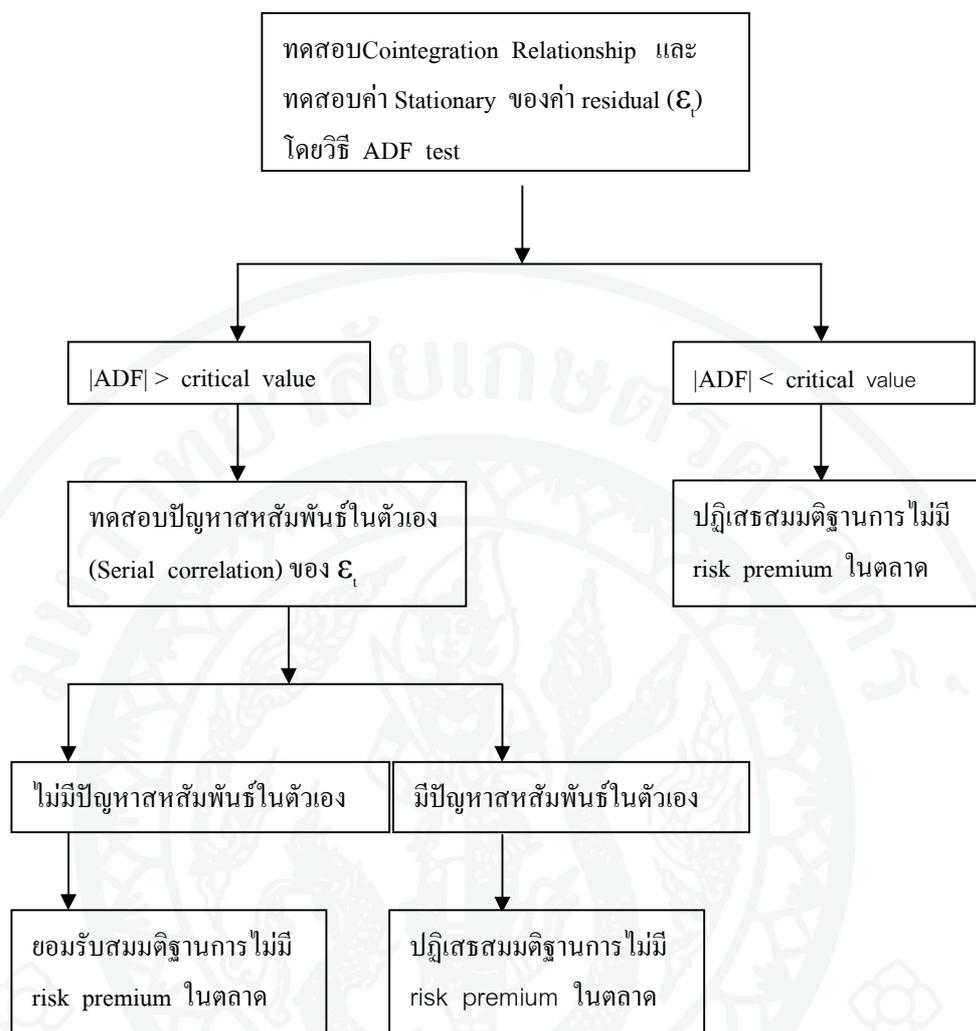
กำหนดตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วย

ภาพที่ 2.1 สรุปขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพราคา

ภาพที่ 2.2 สรุปขั้นตอนการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล

ภาพที่ 2.3 สรุปขั้นตอนการทดสอบการมี Risk Premium[

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ความเป็นมาของตลาดซื้อขายล่วงหน้า

การซื้อขายล่วงหน้า (Forward Trade) มีอยู่คู่กับสังคมมาช้านานแล้วเมื่อการผลิตและการบริโภคขยายตัว ตลาดสินค้าเกษตรก็ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์กลางการซื้อขายให้ผู้ผลิต ผู้แปรรูป และผู้บริโภคได้มาพบกัน ทำให้ธุรกรรมมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การค้าส่วนใหญ่ในยุคต้นเป็นธุรกรรมปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงธุรกรรมที่คู่สัญญาชำระราคาและส่งมอบสินค้าทันทีหลังจากต่อรองการซื้อขายสำเร็จ แต่เมื่อการทำธุรกรรมมีการแข่งขันและมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งเกษตรกร พ่อค้า และผู้แปรรูปสินค้าเกษตร ต่างก็พบว่าในบางสถานการณ์การทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งหมายถึงข้อตกลงซื้อขายสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีการกำหนดชนิด ราคา และปริมาณของสินค้า รวมทั้งเงื่อนไขอื่น ๆ ของการซื้อขายให้คงที่ตั้งแต่วันที่ทำสัญญา แต่กำหนดให้ทำการชำระราคาและส่งมอบสินค้ากันในอนาคต สามารถตอบสนองความต้องการของทั้งสองฝ่ายได้ดีกว่าธุรกรรมปัจจุบัน หากทั้งเกษตรกรและผู้แปรรูปสามารถตกลงทำสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าได้ก็จะได้รับประโยชน์จากสัญญาร่วมกัน โดยเกษตรกรจะได้รับรู้ราคาขายสินค้าที่แน่นอนในอนาคต ในขณะที่ผู้แปรรูปจะได้รับรู้ต้นทุนวัตถุดิบที่แน่นอนในอนาคตเช่นกัน และในกรณีที่ผู้ซื้อไม่ต้องการสินค้าจริงก็สามารถดำเนินการซื้อหรือขายเพื่อปิดสัญญาก็ได้ นอกจากนี้ตลาดซื้อขายล่วงหน้ายังเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาซื้อขายเพื่อเก็งกำไรได้อีกด้วย ตลาดซื้อขายล่วงหน้าได้ถูกเปิดขึ้นหลายแห่งทั่วโลก และมีสินค้าอ้างอิงของสัญญาฟิวเจอร์ที่มีการซื้อขายกันในปัจจุบันครอบคลุมทั้งสินค้าโภคภัณฑ์และสินทรัพย์ทางการเงิน (สัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า, 2552) ดังแสดงในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อศูนย์ซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สต่างๆในโลก

ประเทศ	ชื่อตลาดล่วงหน้า	สินทรัพย์ที่ทำการซื้อขาย
USA.	Chicaco Broad of Trade (CBOT)	Ethanol, Corn, Soybeans, Oats/Wheat, Rough Rice,
	Kansas City Broad of Trade (KCTB)	Hard Red Winter Wheat
	New York Broad of Trade (NYBOT)	Cocoa, Coffee, Cotton, Frozen Concentrated Orange Juice, Ethanol, Pulp, Currency pair
Brazil	Brazilian Mercantile & Future Exchange (BM&F)	Gold, Alcohol, Coffee, Corn, Feeder Cattle, Live Cattle, Sugar
England (Europeans Integrated)	EUORNEXT (London International Financial Future and Options Exchange: LIFFE)	Cocoa, Robusta Coffee, Corn, Potato, Rapeseed, White Sugar, Feed Wheat, Milling Wheat
Japan	Kanisai Cpmmodity Exchange	Coffee Index, Corn 75 Index, Import Soybean, Red Bean, Raw Silk, NON-GMO Soybeans, Frozen Shrimp
Malaysia	Osaka Mercantile Exchange (OME)	RSS 3, TSR 20, Nickel, Aluminum, Rubber Index
	Bursa Malaysia Derivatives Berhad	Crude Plam Oil, Kuala Lumpur Composite Index, Government Security, Crude Plam Kernel Oil
China	Shanghai Future Exchange (SHFE)	Copper Cathode, Aluminum, Natural Rubber (RSS 3), Fuel Oil
Singapore	Singapore Commodity Exchange (SICOM)	RSS 1, RSS 3, TSR 20, TSR 20 Index, Robusta Coffee
Australia	Sydney Future Exchange (SFE)	Wool, Cattle
South Africa	South Africa Future Exchange (SAFEX)	White Maize, Yellow Maize, Wheat, Sunflower Seed, Soybean

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2552)

ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นเรื่องที่มีการศึกษาการจัดตั้งมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน ได้เสนอแนวทางในการจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า และเห็นว่าการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะต้องมีกฎหมายเฉพาะมารองรับ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้แก่ผู้เกี่ยวข้องจึงได้รับกฎหมายและมีการร่างพระราชบัญญัติขึ้น โดยได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาให้ตราเป็น พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2543 เป็นต้น มาจากพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการตลาด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขาย สินค้าเกษตร ด้วยวิธีประมูลอย่างเปิดเผย สำหรับเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านราคาให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคสินค้าเกษตรและยังเป็นเครื่องมือทางการเงินให้แก่ผู้ที่ต้องการลงทุนได้อีกทางหนึ่ง อันจะเป็นการเสริมสร้างกลไกตลาดสินค้าเกษตรของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็ง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

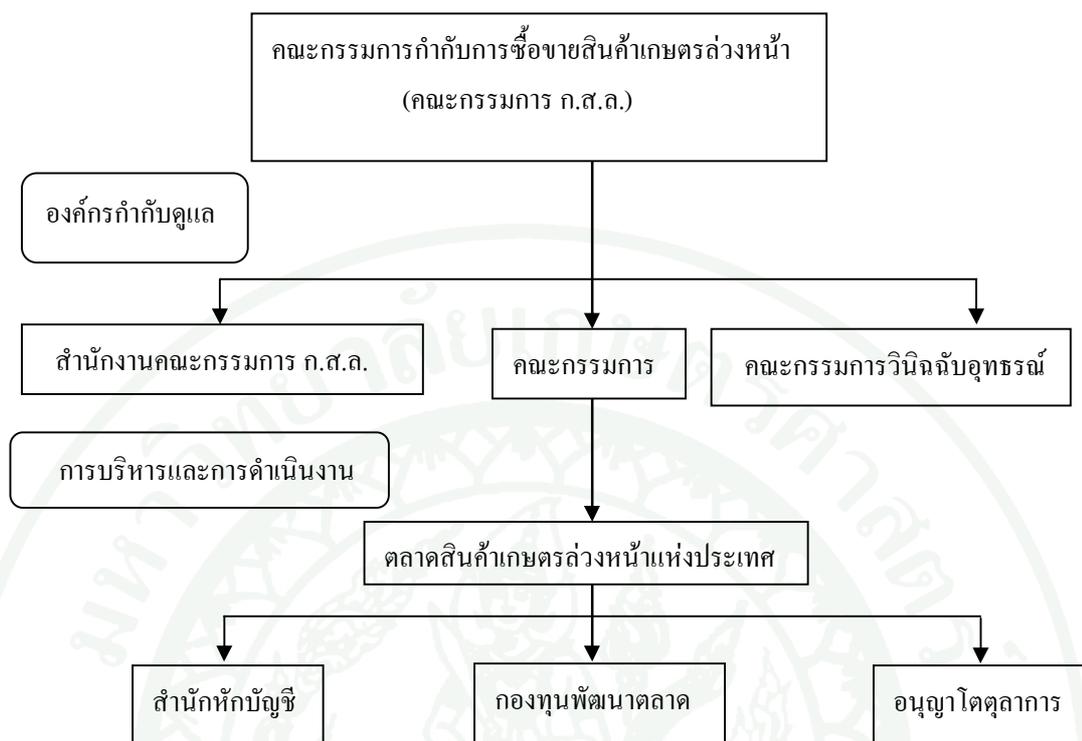
ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (The Agricultural Futures Exchange of Thailand AFET) เปิดให้มีการซื้อขายล่วงหน้าวันแรก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 นับเป็นตลาดล่วงหน้าแห่งแรกของประเทศไทย โดยสินค้าที่นำมาซื้อขายล่วงหน้าเป็นลำดับแรก คือ ยางแผ่นรมควันชั้น 3- Natural Rubber Ribbed Smoked Sheet No.3 ใช้สัญลักษณ์ในการซื้อขาย “RSS3” ปัจจุบันมีสินค้าที่ให้ซื้อขายล่วงหน้า ได้แก่ ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ข้าวขาว 5% ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 และมันสำปะหลังเส้นและใน การซื้อขายล่วงหน้ามีหน่วยงานหลักคือ สำนักหักบัญชี (Clearing House) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของ AFET ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการหักบัญชีการชำระราคา การปรับฐานะเงินประกัน การส่งมอบรับมอบสินค้าเกษตร และการสร้างความเชื่อมั่นและการป้องกันการบิดพลิ้วสัญญาให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมี คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (คณะกรรมการ ก.ส.ล.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลการซื้อขายล่วงหน้าให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม (สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร, 2552)

วัตถุประสงค์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของสถาบันเกษตรกรให้สามารถเข้ามาใช้ตลาดเป็นเครื่องมือประกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคา
2. ให้เกษตรกรสามารถใช้ราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นราคาอ้างอิงในการซื้อขาย
3. เพื่อให้รัฐบาลใช้กลไกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าทดแทนการประกันราคาสินค้าเกษตร
4. เพื่อให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเกิดความเชื่อมั่นในการเข้ามาลงทุนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
5. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ตลาดทุนในประเทศโดยดึงเม็ดเงินจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

คณะกรรมการบริการตลาดล่วงหน้า

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ส.ล.” ในด้านการกำกับดูแลคณะกรรมการ ก.ส.ล. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการซื้อขายล่วงหน้าและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) ผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและกลุ่มนักลงทุน ทั้งผู้ป้องกันความเสี่ยงและนักเก็งกำไรให้มีมาตรฐานและเป็นธรรม ทั้งนี้รวมถึงการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติ และให้ความเห็นชอบระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องที่ออกโดยคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยจะดำเนินการผ่านสำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล. นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการพัฒนาการซื้อขายล่วงหน้า การประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลไกสำคัญที่มีส่วนช่วยให้ระบบการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าซึ่งประเทศไทยมีประสิทธิภาพมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพ (สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร, 2552) โครงสร้างการบริหารและจัดการของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 โครงสร้างการบริหารของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, (2553ข)

บทบาทของสำนักหักบัญชี

เนื่องจากการที่สำนักหักบัญชี (Clearing House) ต้องเป็นคู่สัญญากลาง (Central Counterparty) ให้แก่ผู้ซื้อและผู้ขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า สำนักหักบัญชีจึงเป็นผู้รับประกันการชำระราคาและรับประกันการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาด ตามจำนวนและเวลาที่ได้ตกลงไว้ ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าอีกด้วย สำนักหักบัญชีจะต้องมีการเรียกเก็บเงินประกันกับผู้ค้าสัญญาซื้อขายล่วงหน้ากับสมาชิก (ลูกค้า) โดยหลักการของการของการเรียกเก็บหลักประกันดังนี้ (สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร, 2552)

1. สำนักหักบัญชีจะเรียกเก็บหลักประกันจากผู้ที่มีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตรงเท่าอายุของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า นั้น โดยจะเรียกเก็บจากผู้ซื้อ (Long Contract) และผู้ขาย (Short Position) ในทุกๆสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ทำการซื้อขาย เนื่องจากทั้งผู้ซื้อและผู้ขายสัญญา

มีการผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาครบเท่าที่ยังไม่ปิดฐานะในสัญญา และสัญญาซื้อขายล่วงหน้านั้นยังไม่หมดอายุ

2. สำนักหักบัญชีจะคำนวณหลักประกันและเรียกเก็บหลักประกันแบบรวม กล่าวคือ ในการคำนวณและเรียกเก็บหลักประกันนั้น สำนักหักบัญชีจะไม่นำฐานะในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในบัญชีสมาชิกและบัญชีลูกค้าสมาชิกมาหักลบกัน และไม่นำฐานะในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในบัญชีของลูกค้าของสมาชิกแต่ละรายมาหักลบกันเช่นเดียวกัน

3. สำนักหักบัญชีจะเรียกเก็บหลักประกัน บันทึกบัญชีหลักประกันและเก็บรักษาหลักประกันแยกจากกัน ระหว่างหลักประกันของสมาชิกและหลักประกันของลูกค้าของสมาชิก

4. สำนักหักบัญชีกำหนดให้สมาชิกต้องเรียกหลักประกันจากลูกค้าของสมาชิกไม่น้อยกว่าหลักประกันที่สำนักหักบัญชีเรียกเก็บจากสมาชิก

โดยหลักประกันที่กำหนดโดยสำนักหักบัญชีมีหลายประเภทแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของการเก็บหลักประกัน สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ชนิดหลักประกัน (Types of Margin)และวัตถุประสงค์ของการเก็บหลักประกัน

หลักประกัน	วัตถุประสงค์ของการเก็บหลักประกัน
หลักประกันขั้นต้น (Initial Margin)	เพื่อครอบคลุมต้นทุนที่อาจเกิดจากการตั้งฐานะในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า อันเป็นผลจากการเคลื่อนไหวของราคาซื้อขายล่วงหน้าในหนึ่งวัน ด้วยระดับความเชื่อมั่นที่เป็นมาตรฐาน
หลักประกันผันแปร (Variation Margin)	เพื่อมิให้มีการสะสมของกำไร/ขาดทุนจากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ยังมีการผูกพันอยู่เกินกว่าหนึ่งวัน
หลักประกันระหว่างวัน (Initer-day Margin)	เพื่อครอบคลุมต้นทุนที่อาจเกิดจากการตั้งฐานะในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า อันเป็นผลจากความผันผวนอย่างรุนแรงของราคาซื้อขายล่วงหน้าในระหว่างวัน
หลักประกันระหว่างเดือน (Initer-month Margin)	เพื่อครอบคลุมต้นทุนที่อาจเกิดจากการตั้งฐานะในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ที่มีอายุครบกำหนดของสัญญาต่างกันและมีฐานะตรงข้ามกัน
หลักประกันในเดือนส่งมอบ (Delivery Month Margin)	เพื่อครอบคลุมต้นทุนที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่สัญญาใกล้ถึงกำหนดส่งมอบจากการที่สมาชิกอาจไม่สามารถส่งมอบสินค้าอ้างอิงให้กับสำนักหักบัญชีภายในเวลาที่กำหนดได้

ที่มา: สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร (2552)

ผู้ค้าที่เป็นสมาชิกของสำนักหักบัญชีจะต้องเปิดบัญชีเงินประกันหรือบัญชีมาร์จิน (Margin Account) กับสำนักหักบัญชีและเมื่อมีการซื้อขายเกิดขึ้นแล้ว ผู้ซื้อและผู้ขายจะต้องวางเงินประกันขั้นต้น (Initial Margin) โดยโอนเงินเข้าบัญชีมาร์จินของตน หรือวางตราสารทางการเงินที่มีสภาพคล่องสูง เช่น ตั๋วเงินคลังของรัฐบาลไว้กับสำนักหักบัญชีจะคืนเงินประกันให้เจ้าของบัญชีหลังผู้ค้านั้นปิดฐานะคงค้างในสัญญาแล้ว สำนักหักบัญชีจะกำหนดขนาดของเงินประกันขั้นต้น ซึ่งจะกำหนดเป็นจำนวนเงินบาทต่อสัญญา โดยทั่วไปการกำหนดเงินประกันขั้นต้นจะมีค่าประมาณร้อยละ 5-10 ของมูลค่าสัญญา สำหรับโบรกเกอร์หรือนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่ทำหน้าที่ซื้อขายแทนให้กับลูกค้าจะต้องกำหนดให้ลูกค้าเปิดบัญชีมาร์จินกับต้นเช่นกัน แล้วจึงส่งมอบเงินประกันต่อไปยังสำนักหักบัญชีอีกทอดหนึ่ง นอกจากนี้โบรกเกอร์จะมีการกำหนดระดับเงินประกันรักษาสภาพหรือเงินประกันขั้นต่ำ (Maintenance margin) ซึ่งหมายถึงจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องดำรงอยู่ในดุลบัญชีมาร์จินของลูกค้า แต่โดยทั่วไประดับเงินประกันขั้นต่ำเพื่อรักษาสภาพจะถูกกำหนดให้มีจำนวนต่ำกว่าเงินประกันขั้นต้น โดยระดับเงินประกันที่กำหนดโดยตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดเพื่อให้สมาชิกตลาดไว้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับเงินประกันกับลูกค้าสามารถแบ่งการกำหนดเงินประกันได้หลายประเภทดังนี้

1. เงินประกันแบบเฉพาะด้านซื้อหรือด้านขาย (outright margin) หมายถึง ระดับเงินประกันนักลงทุนที่มีฐานะซื้อหรือฐานะขายเพียงด้านเดียวของสัญญา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1. ประเภทข้อตกลงแบบส่งมอบรับมอบ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2553 เป็นต้น ข้อตกลงประเภทนี้จะมีเพียงสินค้าชนิดเดียวคือ ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ดังตารางที่ 3.3

1.2 ประเภทข้อตกลงแบบ Both Options หมายถึง ข้อกำหนดในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีคู่สัญญามีทางเลือกในการส่งมอบที่ได้กำหนดไว้ทั้งการส่งมอบสินค้าอ้างอิงจริงหรือสามารถเลือกใช้วิธีการหักชำระด้วยเงินสดแทน ซึ่งในวิธีการ Both Options เมื่อถึงกำหนดที่ได้ระบุไว้ในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ผู้ซื้อผู้ขายล่วงหน้าจะต้องแจ้งความประสงค์มายังตลาด โดยเมื่อต้องการจะมีการส่งมอบสินค้าจริงจะต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าวมายังตลาด ถ้าผู้ซื้อขายรายใดไม่ได้ยื่นความประสงค์มายังตลาดหรือไม่ได้รับการจับคู่ให้ทำการส่งมอบ ตลาดจะยุติฐานะการถือครองให้ด้วยการชำระส่วนต่างราคาด้วยเงิน (Cash Settlement) การกำหนดระดับเงินประกันของตลาด

สินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553 เป็นต้นไป ดังตารางที่ 3.4

1.3. เงินประกันแบบสองด้าน (Spread Margin) หมายถึง ระดับเงินประกันสำหรับนักลงทุนที่มีฐานะซื้อและฐานะขายในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าบนสินค้าชนิดเดียวกัน แต่มีเดือนส่งมอบต่างกัน การกำหนดระดับเงินประกันของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553 เป็นต้นไป ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.3 ประเภทข้อตกลงแบบส่งมอบรับมอบ

(หน่วย: บาทต่อสัญญา)

สินค้าเกษตร	เดือนที่ยังไม่ครบกำหนดส่งมอบ		เดือนที่ครบกำหนดส่งมอบ			
	เงินประกันขั้นต่ำ	เงินประกันขั้นต้น	T* ถึง LTD* - 1		LTD* ถึง LDD*	
	เงินประกันขั้นต่ำ	เงินประกันขั้นต้น	เงินประกันขั้นต่ำ	เงินประกันขั้นต้น	เงินประกันขั้นต่ำ	เงินประกันขั้นต้น
ยางแผ่นรมควัน ชั้น 3 (RSS3)	15,000	20,000	32,000	42,000	60,000	60,000

หมายเหตุ: T หมายถึงความว่า วันที่ใช้บังคับอัตราเงินประกันสำหรับเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร

LTD หมายถึงความว่า วันทำการซื้อขายสุดท้ายของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

LDD หมายถึงความว่า วันทำการสุดท้ายของเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ค)

ตารางที่ 3.4 ประเภทข้อตกลงแบบ Both Options

(หน่วย: บาทต่อสัญญา)

สินค้าเกษตร	เดือนที่ยังไม่ครบกำหนดส่งมอบ		เดือนที่ครบกำหนดส่งมอบ			
	เงิน	เงิน	T* ถึง LTD* - 1		LTD*+1 ถึง LDD*	
	ประกัน	ประกัน	เงิน	เงินประกัน	เงินประกัน	เงินประกัน
	ขั้นต่ำ	ขั้นต่ำ	ขั้นต่ำ	ขั้นต่ำ	ขั้นต่ำ	ขั้นต่ำ
ข้าวหอมมะลิ 100	16,50	22,00				
เปอร์เซ็นต์ (BHMR)	0	0	16,500	22,000	94,000	94,000
ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์ (BWR5)	14,00	19,00				
	0	0	14,000	19,000	78,800	78,800
มันสำปะหลังเส้น (TC)	7,500	10,00				
		0	7,500	10,000	75,000	75,000

หมายเหตุ: T หมายความว่า วันที่ใช้บังคับอัตราเงินประกันสำหรับเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร

LTD หมายความว่า วันทำการซื้อขายสุดท้ายของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

LDD หมายความว่า วันทำการสุดท้ายของเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ค)

ตารางที่ 3.5 เงินประกันแบบสองด้าน

(หน่วย: บาทต่อคู่)

สินค้าเกษตร	เงินประกันขั้นต่ำ	เงินประกันขั้นต้น
ข้าวหอมมะลิ แบบ Both Options (BHMR)	16,500	22,000
ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์ แบบ Both Options (BWR5)	14,000	19,000
ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3)	15,000	20,000
มันสำปะหลังเส้น แบบ Both Options (TC)	7,500	10,000

หมายเหตุ: T หมายความว่า วันที่ใช้บังคับอัตราเงินประกันสำหรับเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของ
ข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร

LTD หมายความว่า วันทำการซื้อขายสุดท้ายของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าตามที่
กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

LDD หมายความว่า วันทำการสุดท้ายของเดือนที่ครบกำหนดส่งมอบของข้อตกลงซื้อ
ขายล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ค)

กำหนดมาตรฐานสัญญาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ในปัจจุบันตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยมีสินค้าเกษตรที่อ้างอิงสำหรับ
สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอยู่ 4 ประเภท ดังนี้

- 1.ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (Ribbed Smoke Sheet 3)
- 2.ข้าวขาว 5% (White Rice 5%)
- 3.ข้าวหอมมะลิ (Hom mali Rice)
- 4.มันสำปะหลังเส้น (Tapioca Chip)

โดยในการซื้อขายล่วงหน้าผ่านสัญญาซื้อขายล่วงหน้า นั้น จะต้องมีกำหนดเงื่อนไข
ของการซื้อขายตามข้อตกลงที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานจากตลาดซื้อขายล่วงหน้า จะได้เห็นว่า
มาตรฐานของสัญญาล่วงหน้านั้น มีขึ้นเพื่อประสิทธิภาพของการซื้อขายซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่อง
ของตลาด การกำหนดมาตรฐานจะเป็นการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันถึงเงื่อนไขต่างๆที่คู่สัญญา
จะต้องปฏิบัติ เช่น คุณภาพของสินค้าเกษตรอ้างอิงที่ต้องส่งมอบ หน่วยของการซื้อขาย ไปจนถึง
วิธีการส่งมอบ อัตราการขึ้นลงของราคารวมไปถึงจำนวนสัญญาที่ผู้ค้าสามารถรองรับข้อตกลงได้
ดังนั้น นักลงทุน ผู้ค้าที่จะเข้ามาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดซื้อขายล่วงหน้าจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ

เข้าใจในมาตรฐานต่างๆที่ได้กำหนดไว้ของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าก่อนเข้ามาทำการซื้อขาย (สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร, 2552) โดยสามารถพิจารณามาตรฐานของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าบนสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้ดังตาราง 3.6 3.7 3.8 และ 3.9

ตารางที่ 3.6 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3)

ข้อกำหนด	รายละเอียด
สินค้าและคุณภาพสินค้าที่ส่งมอบ (product and product qualities)	ยางแผ่นรมควันชั้น 3 มาตรฐาน green book โดยผู้ซื้อสามารถกำหนดลักษณะเฉพาะตามที่ต้องการ
หน่วยการซื้อขาย (contract size)	5,000 กิโลกรัม (5 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการซื้อขาย
หน่วยการส่งมอบ (delivery unit)	20,000 กิโลกรัม (20 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการส่งมอบ
อัตรการขึ้นลงของราคา (tick size)	0.05 บาท/กิโลกรัม
อัตรการขึ้นลงของราคาสูงสุด	3.00 บาท/กิโลกรัม (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 10 กุมภาพันธ์ 2553)
ประจำวัน (daily price limit)	
จำนวนการถือครองสัญญา (position limit)	สำหรับผู้ซื้อขายสามารถถือครองสัญญาในเดือนส่งมอบใดๆ ได้ดังนี้ เดือนส่งมอบ ไม่เกิน 200 สัญญา เดือนก่อนเดือนส่งมอบ ไม่เกิน 600 สัญญา ทุกเดือนรวมกัน ไม่เกิน 3,000 สัญญา สำหรับผู้ที่มีฐานะเป็นผู้ประกันความเสี่ยง เดือนส่งมอบ ไม่เกิน 500 สัญญา
เวลาซื้อขาย (trading hours)	เวลา 10.00 น. ถึง 15.45 น.
เดือนส่งมอบ (delivery month)	ทุกเดือนติดต่อกันไม่เกิน 9 เดือน
วันซื้อขายสุดท้าย (last trading day)	วันทำการที่ 3 ก่อนวันทำการแรกของเดือนส่งมอบ
วันส่งมอบสุดท้าย	วันทำการสุดท้ายของเดือนส่งมอบ
วิธีการส่งมอบ จุดส่งมอบ และเงื่อนไขการส่งมอบ	ผู้ซื้อเลือกเงื่อนไขการส่งมอบอย่างใดอย่างหนึ่ง (buyer's options) ได้ดังนี้ 1. ณ ท่าเรือกรุงเทพ หรือท่าเรือแหลมฉบังตามเงื่อนไข free on board (PAR) 2. ณ คลังสินค้าหรือโรงงานในเขตกรุงเทพฯ นครปฐม ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สระบุรี ชลบุรี และระยอง (ผู้ขายให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อตามอัตราที่ตลาดกำหนด)

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ง)

ตารางที่ 3.7 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของข้าวขาว 5 % (BWR5)

ข้อกำหนด	รายละเอียด
สินค้าและคุณภาพสินค้าที่ส่งมอบ (product and product qualities)	ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์ ตามมาตรฐานกระทรวงพาณิชย์
หน่วยการซื้อขาย (contract size)	15,000 กิโลกรัม (15 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการซื้อขาย
หน่วยการส่งมอบ (delivery unit)	15,000 กิโลกรัม (15 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการส่งมอบ
อัตราการใช้ของราคา (tick size)	0.01 บาท/กิโลกรัม
อัตราการใช้ของราคาสูงสุด	0.80 บาท/กิโลกรัม (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 4 กันยายน 2552)
ประจำวัน (daily price limit)	
จำนวนการถือครองสัญญา (position limit)	สำหรับผู้ซื้อผู้ขายสามารถถือครองสัญญาในเดือนส่งมอบใดๆ ได้ดังนี้ เดือนส่งมอบ ไม่เกิน 600 สัญญา ทุกเดือนรวมกัน ไม่เกิน 3,000 สัญญา
เวลาซื้อขาย (trading hours)	เวลา 10.00 น. ถึง 15.45 น.
เดือนส่งมอบ (delivery month)	เดือนใดเดือนหนึ่งไม่เกิน 12 เดือนล่วงหน้า
วันซื้อขายสุดท้าย (last trading day)	วันทำการที่ 10 ของเดือนส่งมอบ
วันส่งมอบสุดท้าย	วันทำการสุดท้ายของเดือนส่งมอบ
วิธีการส่งมอบ จุดส่งมอบ และ เงื่อนไขการส่งมอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ณ คลังสินค้าที่ผู้ซื้อกำหนดในเขตกรุงเทพมหานคร อุทยานนครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ นครนายก ฉะเชิงเทรา นนทบุรี และปทุมธานี 2. ผู้ขายรับผิดชอบค่าขนส่งสินค้าจนถึงคลังสินค้าของผู้ซื้อ ผู้ซื้อรับผิดชอบค่าขนถ่ายและค่าตรวจสอบคุณภาพ
ทางเลือกในการส่งมอบและรับ มอบ (Both Options)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้ซื้อผู้ขายที่ประสงค์จะส่งมอบรับมอบสินค้าแจ้งความประสงค์มายังตลาดตั้งแต่วันที่ 08.30-12.00 น. ของวันทำการถัดจากวันซื้อขายสุดท้าย 2. หากผู้ซื้อผู้ขายไม่ได้ยื่นความประสงค์หรือไม่ได้รับการจับคู่ให้ส่งมอบรับมอบ ตลาดจะยุติฐานะการถือครองด้วยการชำระส่วนต่างราคาด้วยเงิน (Cash Settlement)

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ง)

ตารางที่ 3.8 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ (BHMR)

ข้อกำหนด	รายละเอียด
สินค้าและคุณภาพสินค้าที่ส่งมอบ (product and product qualities)	ข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ตามมาตรฐานกระทรวงพาณิชย์
หน่วยการซื้อขาย (contract size)	15,000 กิโลกรัม (15 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการซื้อขาย
หน่วยการส่งมอบ (delivery unit)	15,000 กิโลกรัม (15 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการส่งมอบ
อัตราการขึ้นลงของราคา (tick size)	0.01 บาท/กิโลกรัม
อัตราการขึ้นลงของราคาสูงสุด ประจำวัน (daily price limit)	1.10 บาท/กิโลกรัม (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2551)
จำนวนการถือครองสัญญา (position limit)	สำหรับผู้ซื้อขายสามารถถือครองสัญญาในเดือนส่งมอบใดๆ ได้ดังนี้ เดือนส่งมอบ ไม่เกิน 600 สัญญา ทุกเดือนรวมกัน ไม่เกิน 3,000 สัญญา
เวลาซื้อขาย (trading hours)	เวลา 10.00 น. ถึง 15.45 น.
เดือนส่งมอบ (delivery month)	ทุกเดือนติดต่อกันจำนวน 8 เดือนส่งมอบ
วันซื้อขายสุดท้าย (last trading day)	วันทำการที่ 10 ของเดือนส่งมอบ
วันส่งมอบสุดท้าย	วันทำการสุดท้ายของเดือนส่งมอบ
วิธีการส่งมอบ จุดส่งมอบ และ เงื่อนไขการส่งมอบ	<ol style="list-style-type: none"> ณ คลังสินค้าที่ผู้ซื้อกำหนดในเขตกรุงเทพมหานคร อยุธยานครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ นครนายก ฉะเชิงเทรานนทบุรี และปทุมธานี ผู้ขายรับผิดชอบค่าขนส่งสินค้าจนถึงคลังสินค้าของผู้ซื้อ ผู้ซื้อรับผิดชอบค่าขนถ่ายน้ำหนักและค่าตรวจสอบคุณภาพ
ทางเลือกในการส่งมอบและรับมอบ (Both Options)	<ol style="list-style-type: none"> ให้ผู้ซื้อผู้ขายที่ประสงค์จะส่งมอบรับมอบสินค้าแจ้งความประสงค์มายังตลาดตั้งแต่วันที่ 08.30-12.00 น. ของวันทำการถัดจากวันซื้อขายสุดท้าย หากผู้ซื้อผู้ขายไม่ได้ยื่นความประสงค์หรือไม่ได้รับการจับคู่ให้ส่งมอบรับมอบ ตลาดจะยุติฐานะการถือครองด้วยการชำระส่วนต่างราคาด้วยเงิน (Cash Settlement)

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ง)

ตารางที่ 3.9 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าของมันสำปะหลังเส้น (TC)

ข้อกำหนด	รายละเอียด
สินค้าและคุณภาพสินค้าที่ส่งมอบ (product and product qualities)	มันสำปะหลังเส้น มีแป้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 65.0 โดยน้ำหนัก มีเส้นใยของหัวมันสำปะหลังไม่เกินร้อยละ 5.0 โดยน้ำหนัก มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 14.0 โดยน้ำหนัก ไม่บูด เน่า หรือขึ้นรา
หน่วยการซื้อขาย (contract size)	50,000 กิโลกรัม (50 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการซื้อขาย
หน่วยการส่งมอบ (delivery unit)	150,000 กิโลกรัม (150 เมตริกตัน) ต่อหนึ่งหน่วยการส่งมอบ
อัตราการขึ้นลงของราคา (tick size)	0.01 บาท / กิโลกรัม
อัตราการขึ้นลงของราคาสูงสุด	0.15 บาท / กิโลกรัม (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2553)
ประจำวัน (daily price limit)	อัตราดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตาม หลักเกณฑ์การปรับอัตราขึ้นลงของราคาสูงสุดประจำวัน
จำนวนการถือครองสัญญา (position limit)	สำหรับผู้ซื้อขายสามารถถือครองสัญญาในเดือนส่งมอบใดๆ ได้ดังนี้ เดือนส่งมอบ ไม่เกิน 60 สัญญา ทุกเดือนรวมกัน ไม่เกิน 600 สัญญา
เวลาซื้อขาย (trading hours)	10.00 น. ถึง 15.45 น.
เดือนส่งมอบ (delivery month)	ทุกเดือนติดต่อกัน ไม่เกิน 6 เดือน
วันซื้อขายสุดท้าย (last trading day)	วันทำการที่ 10 ของเดือนส่งมอบ
วันส่งมอบสุดท้าย	วันทำการสุดท้ายของเดือนส่งมอบ
วิธีการส่งมอบ จุดส่งมอบ และเงื่อนไขการส่งมอบ	ณ คลังสินค้าหรือ โรงงานที่ผู้ซื้อกำหนดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ง)

สมาชิกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

1. สมาชิกของตลาดประเภทนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (Broker) ซึ่งเป็นผู้รับคำสั่งซื้อขายจากลูกค้าหรือกลุ่มนักลงทุนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาด และสามารถส่งคำสั่งซื้อขายของตนไปยังตลาดได้โดยตรง

2. สมาชิกของตลาดประเภทผู้ค้าล่วงหน้า (Trader) ซึ่งสามารถส่งคำสั่งซื้อขายโดยตรงกับตลาดได้โดยไม่ต้องผ่านค่านายหน้า แต่ไม่สามารถรับคำสั่งซื้อขายจากผู้อื่นได้ นอกจากการซื้อขายเพื่อบริษัทของตนเองเท่านั้น

ผู้ค้าและผู้ใช้ประโยชน์จากตลาดในตลาดล่วงหน้า

ผู้ที่เข้ามาทำธุรกรรมในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบ่งได้ 2 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการทำธุรกรรม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกันความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาสินค้าเกษตร (Hedger) และนักเก็งกำไร (Speculator) ซึ่งจะแสวงหากำไรจากการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553ก)

1. ผู้ลงทุนที่ใช้ประโยชน์จากข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า เพื่อบริหารความเสี่ยงจากการผันผวนของราคา (Hedging) นักลงทุนกลุ่มนี้เป็นผู้ผลิตหรือผู้ค้า เช่น เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ค้า หรือผู้ส่งออก/นำเข้า ซึ่งจะใช้กลไกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าป้องกันความเสี่ยงด้านราคา ตัวอย่างเช่น เกษตรกรลงทุนเพาะปลูกมีต้นทุนการผลิต 10 บาทต่อกิโลกรัม คาดการณ์ว่าจะเก็บเกี่ยวได้ในอีก 3 เดือนข้างหน้า จึงเข้าไปทำสัญญาว่าจะขายผลผลิตนี้ในอีก 3 เดือนข้างหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Future Market) ที่ราคา 13 บาทต่อกิโลกรัม หลังจากนั้น 3 เดือนต่อมาเมื่อผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้ ปรากฏว่าราคาในท้องตลาด (Cash Market) กลับตกมาอยู่ที่ 9 บาทต่อกิโลกรัม หากเกษตรกรไม่ได้ป้องกันความเสี่ยงในตลาดล่วงหน้า เกษตรกรจะต้องขายผลผลิตในท้องตลาดและรับผลขาดทุนจากการผลิต 1 บาทต่อกิโลกรัม ในการนี้เกษตรกรสามารถทำกำไรในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อชดเชยผลขาดทุนดังกล่าวได้ โดยการซื้อผลผลิตในท้องตลาดที่ราคา 9 บาทต่อกิโลกรัม เพื่อนำมาขายตามสัญญาขายที่ได้ทำไว้ในตลาดล่วงหน้าในราคา 13 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกษตรกรได้กำไร 4 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นกำไรสุทธิที่เกษตรกรได้รับทั้งสิ้น 3 บาทต่อกิโลกรัม

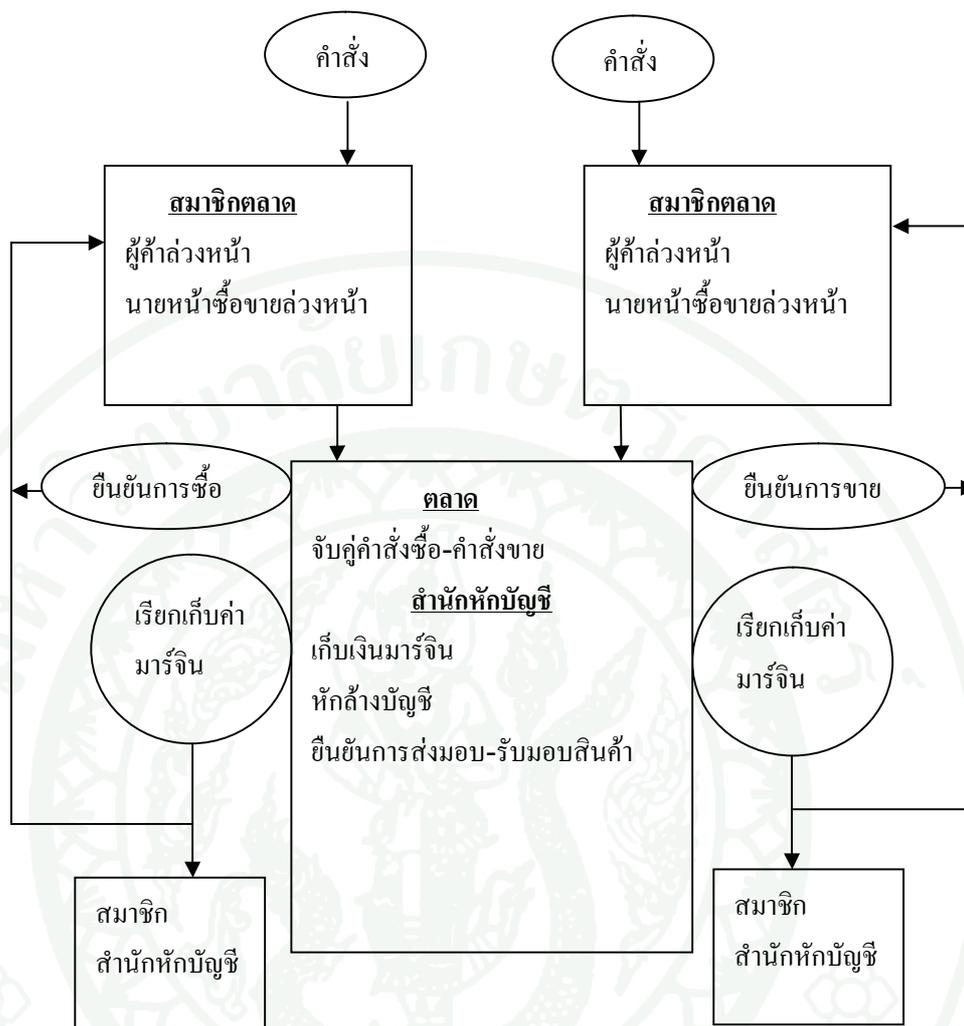
2. ผู้ลงทุนที่แสวงหากำไรจากราคาส่วนต่างของราคา (Speculation) นักลงทุนประเภทนี้จะพิจารณาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นทางเลือกของการลงทุน โดยไม่ต้องการส่งมอบรับมอบสินค้าในอนาคต ซึ่งจะเข้ามาทำกำไรระยะสั้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตร หรือทำกำไรจากส่วนต่างของราคาตลาดจริง (Cash Market) กับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตัวอย่างเช่น นักลงทุนคาดการณ์ว่าราคาสินค้าเกษตรจะมีแนวโน้มปรับตัวลดลงในอนาคต นักลงทุนดังกล่าวจึงเข้าไปทำสัญญาขายผลผลิตอีก 3 เดือนข้างหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ที่ราคา 13 บาทต่อกิโลกรัม ปรากฏว่า 3 เดือนต่อมาราคาลดลงเป็น 9 บาทต่อกิโลกรัม ตามการคาดการณ์ นักลงทุนจึงทำสัญญาซื้อผลผลิตดังกล่าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อล้างสัญญา (Offset) การตัดสินใจดังกล่าวจะทำให้ได้กำไร 4 บาทต่อกิโลกรัม โดยไม่ต้องทำการซื้อขายสินค้าในท้องตลาดเสมือนนักลงทุนในกรณีแรก

กลไกการซื้อขาย

ในการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของตลาด จะต้องซื้อขายผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าซึ่งเป็นสมาชิกของตลาด โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ (ก.ล.ด.) ตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ (ก.ล.ด.) กำหนดในลำดับต่อไป และจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตลาดเพื่อเป็นสมาชิกของตลาด (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553ก)

ในขั้นต้นนั้น ลูกค้าที่จะเข้ามาซื้อขายในตลาดจะต้องเปิดบัญชีซื้อขายกับนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า นอกจากนี้ก่อนที่จะทำการซื้อขายในตลาด ลูกค้า (ไม่ว่าจะซื้อหรือขายล่วงหน้าในตลาด) จะต้องวางเงินประกันขั้นต้น (Initial Margin Requirement) โดยทั่วไปแล้ว อัตราเงินประกันขั้นต้นมักจะเป็นร้อยละของขนาดของสินค้าเกษตรที่จะทำการซื้อขายล่วงหน้า (เช่น ร้อยละ 10) การเรียกเก็บเงินประกันถือเป็นกลไกหนึ่งในการลดความเสี่ยงเรื่องการบิดพลิ้วสัญญาของคู่สัญญาซื้อขายล่วงหน้า เมื่อเปิดบัญชีและวางเงินประกันขั้นต้นแล้วลูกค้าก็สามารถส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าได้ ในกรณีที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าเป็นสมาชิกตลาดอยู่แล้ว สมาชิกตลาดดังกล่าวก็จะส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายดังกล่าวไปยังตลาดเพื่อจับคู่การซื้อขาย อย่างไรก็ตามในกรณีที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าดังกล่าวมิใช่เป็นสมาชิกตลาด นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าดังกล่าวก็ต้องส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายของลูกค้าของตนผ่านสมาชิกตลาดก่อน หลังจากนั้นสมาชิกตลาดก็จะส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังตลาดเพื่อจับคู่การซื้อขายในที่สุด

ในกรณีที่คำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายสามารถจับคู่กันได้แล้ว ลูกค้ามิได้ชำระเงินค่าซื้อหรือมิได้รับค่าขายทั้งจำนวนแต่อย่างไร แต่ลูกค้าวางเงินประกันขั้นต้นเพื่อป้องกันการบิดพลิ้วในสัญญาซึ่งเงินประกันขั้นต้นดังกล่าวก็คิดเป็นร้อยละของค่าซื้อและค่าขาย ดังนั้นหากมีการจับคู่คำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายแล้วก็เกิดความเสี่ยงที่เงินประกันขั้นต้นดังกล่าวอาจไม่เพียงพอหากราคาสินค้าเกษตรล่วงหน้าในวันซื้อขายวันต่อมามีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นตลาดโดยสำนักหักบัญชีจึงมีความจำเป็นในการเรียกเงินประกันเพิ่มเติมจากสมาชิกของตลาด ซึ่งจะเรียกเงินประกันเพิ่มเติมจากลูกค้าอีกทอดหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงที่ลูกค้าจะบิดพลิ้วในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในวันซื้อขายวันต่อมา ภาพกลไกการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าแสดงไว้ในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 กลไกการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553ก)

ลักษณะการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ลักษณะการเข้าทำธุรกรรมในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงนั้นสามารถทำได้ 2 ลักษณะดังนี้

1. การขายเพื่อป้องกันความเสี่ยง

สำหรับผู้ที่มิมีสินค้าเกษตรอยู่ในครอบครองแต่ยังไม่อาจหรือยังไม่สะดวกที่จะนำออกมาขายในปัจจุบัน แต่สามารถจะนำออกมาขายในอนาคต เช่น เกษตรกรผู้ปลูก คลังสินค้าที่มี

สินค้าเก็บสำรองอยู่ พ่อค้าที่ได้ตกลงรับซื้อเหมาจากเกษตรกรไว้เมื่อเริ่มลงมือปลูก เป็นต้น บุคคลเหล่านี้จะมีความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของราคาสินค้าขณะที่นำออกขายในอนาคต อาจได้ราคาที่สูงกว่าต้นทุนหรืออาจได้ราคาที่ไม่คุ้มต้นทุนก็ได้ ความเสี่ยงดังกล่าวสามารถป้องกันได้โดยการตั้งขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ณ ราคาที่ตนพอใจ ซึ่งจะทำให้ผู้ขายได้รับราคาที่พอใจนั้นอย่างแน่นอนในอนาคตโดยไม่ต้องสนใจว่าเมื่อถึงกำหนดส่งมอบสินค้า ราคาสินค้าที่ซื้อขายกันขณะนั้นจะเป็นเท่าใด

2. การซื้อล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ผู้ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรที่มีพันธะต้องซื้อสินค้าเกษตรเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคตข้างหน้าจะมีความเสี่ยงต่อการที่อาจจะต้องซื้อในราคาที่แพงขึ้นมากเมื่อถึงเวลาต้องซื้อสินค้านั้น ซึ่งจะทำให้ต้นทุนการทำธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นจนประสบกับผลขาดทุนก็ได้ บุคคลเหล่านี้ได้แก่ พ่อค้าส่งออกที่ต้องการซื้อสินค้าไปส่งมอบตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับต่างประเทศ โรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรที่ต้องการสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบตามกำหนดเวลาผลิตในช่วงเวลาต่างๆ ในอนาคตเพื่อให้ได้สินค้าแปรรูปไปส่งมอบต่อลูกค้าที่ได้สั่งซื้อไว้ เป็นต้น

การป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวกระทำได้โดยการสั่งซื้อล่วงหน้าสินค้าเกษตรนั้น ซึ่งทำให้มั่นใจว่าจะสามารถได้รับสินค้านั้นในราคาที่แน่นอนในจำนวน และ ณ วันเวลาที่ต้องการ

ลักษณะการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อเก็งกำไร

ผู้เข้าไปเก็งกำไรในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า คือ ผู้ที่สมัครใจเข้าไปรับโอนความเสี่ยง (อันเนื่องมาจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร) มาจากผู้ต้องการปกป้องความเสี่ยงข้างต้น ผู้เก็งกำไรจะเข้ามาเสี่ยงโดยหวังที่จะได้รับผลกำไร หากเก็งกำไรได้ถูกต้องและยินดีรับผลขาดทุน ถ้าคาดการณ์ผิด ผลของการกระทำของนักเก็งกำไรช่วยให้ผู้ทำธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าเกษตรสามารถทำประกันภัยความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนของราคาได้ ส่งผลให้พวกเขาสามารถทุ่มเททำธุรกิจการเกษตรได้อย่างเต็มที่ เป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบการเกษตรของไทย(ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553)

ในการเก็งกำไรซื้อขายล่วงหน้า หากคาดว่าในอนาคตราคาสินค้าจะสูงขึ้น ผู้เก็งกำไรก็จะสั่งซื้อไว้ก่อน(ในวันนี้) แต่ถ้าคาดว่าในอนาคตราคาสินค้าจะต่ำลงก็จะส่งขายในวันนี้

ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าชนิดใดๆเกิดจากปัจจัยจำนวนมากมายที่กระทบต่ออุปสงค์และอุปทานของสินค้านั้นๆ การจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้(ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553)

1.ลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ผู้ที่เข้ามาประกันความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ เกษตรกร ผู้แปรรูป และผู้ส่งออก สามารถตกลงซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพื่อกำหนดราคาซื้อขายในอนาคต ในกรณีเช่นนี้จะทำให้ผู้ซื้อผู้ขายไม่ต้องกังวลใจว่าราคาในอนาคตจะขึ้นหรือจะลง เพราะเมื่อถึงระยะเวลาที่ตกลงกันได้ ตลาดจะเป็นหลักประกันให้ผู้ซื้อได้รับสินค้าตามปริมาณและคุณภาพที่ตกลงไว้ ส่วนผู้ขายก็จะได้รับราคาที่ตกลงไว้เช่นกัน

2.รับรู้ราคาที่เกิดขึ้นในอนาคต ความเคลื่อนไหวของราคาซื้อขายล่วงหน้าเกิดจากปัจจัยจำนวนมากมายที่กระทบต่อความคาดหมายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับราคาสินค้าเกษตรใดๆในอนาคต ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปความคาดหมายดังกล่าวก็จะเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาเมื่อนักลงทุนได้รับทราบข้อมูลใหม่และเมื่อสภาวะของอุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงไป กระบวนการดังกล่าวเรียกว่า กระบวนการค้นพบราคา (Price Discovery) กระบวนการค้นพบราคาดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูป ผู้ส่งออก ตลอดจนถึงผู้บริโภคได้ทราบถึงแนวโน้มของราคาสินค้าเกษตรในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการเพาะปลูก การผลิตและการส่งออกต่อไป

3.เป็นแหล่งข่าวสารข้อมูล ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะเป็นแหล่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์สินค้าเกษตร ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศตลอดเวลา จะมีผลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเกษตรได้รับทราบข้อมูลการผลิต การตลาด และการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตและการตลาดได้

4.เพิ่มประสิทธิภาพการตลาด ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นศูนย์กลางที่ผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมากเข้ามาทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งมีผลทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการค้นหาแหล่งผู้ซื้อและผู้ขาย นอกจากนี้ราคาที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายซึ่งเป็นไปตามกลไกราคา คือ ราคาเกิดขึ้นจากการตอบสนองของความต้องการซื้อ (อุปสงค์) และปริมาณความต้องการขาย (อุปทาน) ซึ่งเป็นการ

เพิ่มอำนาจการต่อรองของผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการเกษตร ตลอดจนมีกฎระเบียบที่แน่นอน สามารถดูแลและป้องกันการทุจริตในการซื้อขาย

5.ลดภาระการแทรกแซงของรัฐบาล เพราะในแต่ละปีนั้นรัฐบาลได้ใช้งบประมาณในการเข้าแทรกแซงตลาดเป็นจำนวนมาก เมื่อได้จัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าขึ้นมาแล้วจะทำให้เกษตรกรได้รับราคาสินค้าเกษตรที่เป็นไปตามกลไกราคา ซึ่งจะเป็นการลดภาระรัฐบาลในการเข้าแทรกแซงตลาด อันจะเป็นการประหยัดงบประมาณได้เป็นจำนวนมากและสามารถนำงบประมาณส่วนนี้ไปใช้เพื่อการอื่นที่นำไปเป็นได้

6.สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตโดยการพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต้องการได้ เนื่องจากในสัญญาการซื้อขายจะระบุประเภท ปริมาณและคุณภาพที่เป็นมาตรฐานของสินค้าไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นแก่เกษตรกรและประเทศชาติโดยรวม

ผลการดำเนินการของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ในปี 2552 ที่ผ่านมา การซื้อขายสินค้าเกษตรในช่วงครึ่งปีแรกยังคงได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินจากปี 2551 ทำให้ประเทศผู้นำเข้าหลายประเทศมีกำลังซื้อลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยซึ่งปรับตัวลดลงจากปี 2551 ถึง 19% อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งปีหลังวิกฤตการณ์ทางการเงินมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ทำให้ประเทศผู้นำเข้าสำคัญมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นในช่วงปลายปี จึงส่งผลให้สินค้าเกษตรหรือพืชที่นำมาเป็นวัตถุดิบผลิตเป็นพลังงานทดแทนกลายเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้ราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน สำหรับการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2552 นั้น มีโครงการประมวลข่าวสารในสต็อกของรัฐบาลโดยอิงราคาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ดังนั้น ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจึงให้ความสนใจและได้มาใช้กลไกการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งนักลงทุนก็ให้ความสนใจเข้ามาลงทุนเพราะมองเห็นโอกาสในการทำกำไรจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรมากกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้ปริมาณการซื้อขายในปีพ.ศ. 2552 ทำสถิติสูงสุดนับตั้งแต่เปิดทำการซื้อขาย โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2551 ถึงร้อยละ 41 โดยมีปริมาณการซื้อขายรวมทั้งสิ้น 210,833 สัญญา คิดเป็นมูลค่าการซื้อขาย 71,727.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นปริมาณการซื้อขายเฉลี่ย 867 สัญญาต่อวัน ทั้งนี้ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ยังคงเป็นสินค้าที่ได้รับความ

สนใจมากที่สุด และมีปริมาณการซื้อขายสูงสุด โดยมีปริมาณการซื้อขายรวมทั้งสิ้น 95,657 สัญญา หรือ 393 สัญญา/วัน คิดเป็นมูลค่า 32,199.38 ล้านบาท สำหรับสินค้าที่ได้รับความนิยมลำดับถัดมา คือ สินค้าข้าวขาว 5% มีปริมาณการซื้อขายรวม 65,032 สัญญา หรือ 267 สัญญาต่อวัน คิดเป็นมูลค่า 16,064.31 ล้านบาท ส่วนข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 มีปริมาณการซื้อขายรวม 50,114 สัญญา หรือ 206 สัญญา/วัน คิดเป็นมูลค่า 23,461.66 ล้านบาท ส่วนสินค้ามันสำปะหลังนั้น มีปริมาณการซื้อขายจำนวน 30 สัญญา (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553ก)

สำหรับในด้านการจัดการให้เกิดความสะดวกในการซื้อขายล่วงหน้า AFET ได้ปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ที่อาจจะเป็นอุปสรรคหรือคอขวด (Bottle neck) ที่เกี่ยวข้องกับการชำระราคาให้มีความยืดหยุ่นแก่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าเพื่อที่จะสามารถรองรับปริมาณการซื้อขายล่วงหน้าที่สูงขึ้นได้อย่างรวดเร็ว สร้างความรู้ ความเข้าใจในการซื้อขายล่วงหน้า AFET ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดงาน AFET Futures Trading Challenge และการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ รวมถึงการเผยแพร่ราคายางพาราไปยังตลาดกลางที่หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช เพื่อให้ผู้ที่เข้าประมูลทราบถึงราคาล่วงหน้าของตลาดยางพาราทั้งในและต่างประเทศ ประกอบการตัดสินใจซื้อขายในตลาดจริง (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553ก)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในบทนี้ได้ทำการวิเคราะห์ราคาขายพาราที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านต่างๆเพื่อให้ทราบถึงควมมีประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีดังนี้

1. โครงสร้างของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
 - 1.1 จำนวนสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
 - 1.2 รูปแบบของสัญญาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
2. ความเคลื่อนไหวของราคาและความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3
3. ความสัมพันธ์ระหว่างในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
4. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของตลาด

โครงสร้างของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

จำนวนสมาชิกที่เข้ามาทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

1. จำนวนสมาชิกที่เข้ามาทำการซื้อขาย

จำนวนสมาชิกที่เข้ามาทำการเปิดสัญญาการซื้อขายล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยนั้น สามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้ที่เข้ามาซื้อขายซึ่งเป็นเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรเพื่อป้องกันความเสี่ยงของราคา กลุ่มที่ 2 คือ นักลงทุนเพื่อแสวงหากำไรจากการซื้อขายสัญญา และ

กลุ่มที่ 3 เป็นผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้ นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าในแต่ละกลุ่มยังสามารถจำแนกรายละเอียดของจำนวนสมาชิกได้เป็น 2 แบบคือ จำแนกตามปีและตามเดือนที่เข้ามาซื้อขายตั้งแต่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดทำการจนถึงปัจจุบัน สมาชิกแต่ละกลุ่มมีดังต่อไปนี้

1.1. กลุ่มของผู้ที่เข้ามาซื้อขายซึ่งเป็นเกษตรกรหรือผู้ประกอบการธุรกิจหรือเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร จำแนกออกได้เป็น

1.1.1 ตามปีที่เข้ามาซื้อขาย

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นเวลา 6 ปี พบว่ามีเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาเพิ่มมากขึ้นทุกปีจากเดิม 108 ราย ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 4,322 ราย ในปี พ.ศ.2553 จากเดิม (ตารางที่ 4.1)

1.1.2 ตามเดือนที่เข้ามาซื้อขาย

เมื่อพิจารณาจำแนกสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายสัญญาตามช่วงเดือนต่างๆ ตั้งแต่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรเข้ามาทำการซื้อขายสัญญามากที่สุดในเดือนมิถุนายน รองลงมาคือพฤษภาคมและกรกฎาคม และในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนกันยายนเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาน้อยกว่าเดือนอื่น โดยซื้อขายน้อยที่สุดในเดือนตุลาคม (ตารางที่ 4.2)

1.2 กลุ่มของนักลงทุน จำแนกออกได้เป็น

1.2.1. ตามปีที่เข้ามาซื้อขาย

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นเวลา 6 ปี พบว่ามีนักลงทุนเข้า

มาทำการซื้อขายสัญญาเพิ่มมากขึ้นทุกปีจาก 52 ราย ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 1,581 ราย ปี พ.ศ. 2553 (ตารางที่ 4.1)

1.2.2. ตามเดือนที่เข้ามาซื้อขาย

ตั้งแต่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 พบว่านักลงทุนเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาเดือนกรกฎาคมมากกว่าเดือนอื่น และในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคมเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาน้อยกว่าเดือนอื่น (ตารางที่ 4.2)

1.3. กลุ่มของผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้ จำแนกออกได้เป็น

1.3.1. ตามปีที่เข้ามาซื้อขาย

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นเวลา 6 ปี พบว่ามีกลุ่มของผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้เข้ามาทำการซื้อขายสัญญาเพิ่มมากขึ้นทุกปีจากเดิม 159 ราย ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 2,688 ราย ในปี พ.ศ. 2552 แต่กลับพบว่าในปี พ.ศ. 2553 กลุ่มของผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้มีสมาชิกเข้ามาทำการซื้อขายลดลงเหลือ 469 ราย (ตารางที่ 4.1)

1.3.2. ตามเดือนที่เข้ามาซื้อขาย

ตั้งแต่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเปิดการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 พบว่าผู้ที่ทางบริษัทไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้ เข้ามาทำการซื้อขายสัญญาเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมมากกว่าสัญญาเดือนอื่น และในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคมเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาน้อยกว่าสัญญาเดือนอื่น (ตารางที่ 4.2)

จากการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนสมาชิกของผู้เข้ามาซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเปิดทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้าแห่งประเทศไทยพบว่ามีผู้ที่เข้ามาทำการซื้อขายโดยไม่ระบุประเภทมากที่สุด รองลงมาคือ

นักลงทุน ส่วนเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรมีจำนวนรายที่เข้ามาทำการซื้อขายน้อยที่สุด แต่ในปีพ.ศ. 2550 เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม การซื้อขายของทั้งสามประเภทเหมือนกับช่วงแรกของการเปิดทำการของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2548 แต่หลังจากนั้นเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของประเภทผู้ที่เข้ามาทำการซื้อขาย ตั้งแต่เดือนสิงหาคม เกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรมีจำนวนรายที่เข้ามาทำการซื้อขายมากที่สุด รองลงมาคือไม่ระบุประเภท ส่วนนักลงทุนกลับเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าน้อยที่สุด และในปี พ.ศ. 2553 ผู้ประกอบการหรือเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรมีจำนวนรายที่เข้ามาทำการซื้อขายมากที่สุด รองลงมาคือนักลงทุน ส่วนผู้ที่ไม่ระบุประเภทกลับเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าน้อยที่สุด จากการเปิดทำการของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นระยะเวลา 6 ปี พบว่าตลาดล่วงหน้าได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและนักลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์หลักของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยที่ตั้งไว้ ส่วนเดือนที่กลุ่มสมาชิกเข้ามาทำการซื้อขาย พบว่าในเดือนกันยายนมีการซื้อขายสัญญาน้อยที่สุดของทั้ง 3 กลุ่มที่เข้ามาทำการซื้อขายกันในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ส่วนเดือนที่ทำการซื้อขายสัญญามากที่สุดจะแตกต่างกัน โดยกลุ่มของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรจะเข้ามาซื้อขายกันในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน กลุ่มของนักลงทุนจะเข้ามาซื้อขายสัญญาในเดือนกรกฎาคม และกลุ่มของไม่ระบุประเภทจะเข้ามาซื้อขายสัญญาช่วงในเดือนธันวาคมถึงมกราคม

เมื่อศึกษาโครงสร้างตลาดยางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า มีสมาชิกที่เข้ามาทำการซื้อขาย 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้ที่เข้ามาซื้อขายเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร กลุ่มที่ 2 คือนักลงทุน และกลุ่มที่ 3 เป็นผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทได้ โดยสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายแต่ละกลุ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ในช่วงปีพ.ศ. 2547-2548 ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเปิดทำการของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พบว่ากลุ่มของผู้ที่ไม่สามารถที่จะระบุประเภทเข้ามาซื้อขายมากที่สุด และตั้งแต่ปีพ.ศ. 2550-2553 กลุ่มที่เข้ามาซื้อขายมากที่สุดคือกลุ่มผู้ที่เข้ามาซื้อขายเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและเมื่อศึกษาตามเดือนที่เข้ามาซื้อขายสัญญา พบว่าเดือนกันยายนมีสมาชิกของแต่ละกลุ่มเข้ามาซื้อขายน้อยที่สุด แต่เดือนที่เข้ามาซื้อขายมากที่สุดในแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันออกไป ส่งผลให้ต้องศึกษาเพิ่มเติมเป็นลำดับต่อไปถึงปริมาณการซื้อขายในรูปแบบสัญญาต่างๆที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้เปิดทำการซื้อขายเพื่อป้องกันความเสี่ยงและการทำกำไรจะมีปริมาณการซื้อขายเป็นอย่างไร

ตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
จำแนกตาม ประเภทและตามปีที่เข้ามาซื้อขายในช่วงปี พ.ศ.2547 – 2553

ปี / ประเภทสมาชิก	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
2547	108	52	159	319
2548	840	427	2,112	3,379
2549	2,196	802	3,722	6,720
2550	2,708	1,014	3,021	6,743
2551	3,099	1,144	2,193	6,436
2552	4,661	1,441	2,688	8,790
2553	4,322	1,581	469	6,372

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, (2553)

ตารางที่ 4.2 จำนวนสมาชิกที่เข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
จำแนกตามประเภทและตามเดือนที่เข้ามาซื้อขายตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2547 -2553
เป็นระยะเวลา 6 ปี

เดือน / ประเภทสมาชิก	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
ม.ค	507	1,477	1,312	3,296
ก.พ	530	1,424	1,222	3,176
มี.ค	577	1,460	1,147	3,184
เม.ย	572	1,540	1,169	3,281
พ.ค	598	1,549	1,147	3,294
มิ.ย	603	1,525	1,128	3,256
ก.ค	587	1,725	1,142	3,454
ส.ค	572	1,648	1,140	3,360
ก.ย	401	1,111	1,119	2,631
ต.ค	399	1,137	1,159	2,695
พ.ย	451	1,328	1,319	3,098
ธ.ค	479	1,477	1,309	3,265

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, (2553)

รูปแบบของสัญญาที่มีการซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเปิดตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย นั้นสัญญาที่ได้ทำการซื้อขายกันทั้งหมดมี 6 รูปแบบ คือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 1 เดือน สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 2 เดือน สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 3 เดือน สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 4 เดือน สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 5 เดือน และสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 6 เดือน โดยสัญญาที่มีการซื้อขายมากที่สุดคือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 5 เดือน จำนวน 1,008 สัญญา รองลงมาคือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 3 เดือน และสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 4 เดือน มีจำนวนสัญญาใกล้เคียงกัน จำนวน 957 สัญญาและจำนวน 946 สัญญา ตามลำดับ ส่วนสัญญาที่มีการซื้อขายน้อยที่สุดคือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 6 เดือน จำนวน 27 สัญญา และในปี พ.ศ. 2549 รูปแบบของสัญญาที่มีการซื้อขายมากที่สุดกลับเป็นสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 6 เดือน จำนวน 32,449 สัญญา รองลงมาคือสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 5 เดือน จำนวน 27,858 สัญญา แต่สัญญาที่มีการซื้อขายน้อยที่สุดคือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 1 เดือน จำนวน 1,090 สัญญา และในปี พ.ศ. 2551 ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ได้มีการเปิดสัญญาก่อนสัญญาครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือนขึ้นมา ทำให้ปริมาณของการซื้อขายสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน มากที่สุดจำนวน 42,964 สัญญารองลงมาคือสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 6 เดือน จำนวน 19,000 สัญญา ส่วนสัญญาที่มีการซื้อขายน้อยที่สุดคือ สัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 1 เดือน จำนวน 535 สัญญา หลังจากปีพ.ศ. 2551 เป็นต้นมาถึงปี พ.ศ. 2553 ปริมาณจำนวนสัญญาและรูปแบบการลักษณะการซื้อขายเป็นแบบเดียวกันตลอด เมื่อพิจารณารูปแบบของสัญญาการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่าสัญญาที่มีการซื้อขายมากที่สุดคือสัญญาที่มีระยะเวลาไกลจากเดือนส่งมอบมากที่สุด นั่นคือสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน และเมื่อเข้าไปใกล้เดือนส่งมอบปริมาณสัญญาที่เข้ามาซื้อขายกลับลดลงเรื่อยๆตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่เข้ามาทำธุรกิจต้องการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาและจะทำธุรกิจซื้อขายน้อยลงเมื่อราคาในตลาดล่วงหน้าใกล้เคียงกับราคาในตลาดปัจจุบัน ณ วันส่งมอบสินค้า ซึ่งจะวิเคราะห์ผลความเคลื่อนไหวของราคาในสัญญาล่วงหน้าแห่งประเทศไทยก่อนครบกำหนดส่งมอบในเดือนต่างๆ เป็นลำดับต่อไป

ตารางที่ 4.3 จำนวนสัญญาที่มีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
จำแนกตามสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ

(ราย)

ปี/ สัญญา	2		4		7		
	1 เดือน	เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	6 เดือน	เดือน
2547	172	702	957	946	1,008	27	
2548	761	2,925	6,867	11,187	11,159	7102	
2549	1,090	1,993	3,006	10,760	27,858	32,449	
2550	680	951	993	2,225	13,167	49,800	
2551	535	623	827	987	2,439	19,000	42,964
2552	645	1,136	980	1,609	3,650	17,524	93,589
2553	539	670	959	985	2,885	13,567	49,291

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (2553)

ความเคลื่อนไหวของราคาและความเคลื่อนไหวราคาตามฤดูกาลรายแผงรมควันชั้น 3

ในหัวข้อนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของราคาแผงรมควันชั้น 3 เป็นรายปี ตั้งแต่ดำเนินการเปิดตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลของราคาแผงรมควันชั้น 3 เปรียบเทียบโดยรวมระหว่างค่าดัชนีราคาตามฤดูกาลในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบันทั้งตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดกลางหาวใหญ่ ดังรายละเอียดคือ

การเคลื่อนไหวของราคาแผงรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2547 (เดือนกันยายน-เดือนธันวาคม)

การเคลื่อนไหวของราคาแผงรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 46.40 - 52.55 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนกันยายนที่ระดับราคา 52.55 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 46.40 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนตุลาคมและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 5.2 บาทต่อกิโลกรัม ส่วน การเคลื่อนไหวของราคาแผงรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาวใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 43.61-52.28 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนกันยายนที่ระดับราคา 52.28 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับ

ราคา 43.61 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนตุลาคมและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 8.67 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในช่วงแรกของการเปิดการซื้อขายสัญญาในเดือนกันยายน – เดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2547 เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 45.50 - 52.60 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนตุลาคมที่ระดับราคา 52.60 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 45.50 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนกันยายนและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 7.10 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในช่วงแรกของการเปิดตลาดสัญญาการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พ.ศ.2547 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม เนื่องจากในช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นต้นมาเป็นช่วงที่เกษตรกรสามารถกรีดยางได้มาก ทำให้ปริมาณขงมีมากกว่าความต้องการของตลาด (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2548

การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 45.15 -75.20 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำสุดในเดือนมกราคมปีพ.ศ. 2548 อยู่ที่ระดับราคา 45.15 บาทต่อกิโลกรัม และราคาสูงสุดอยู่ในเดือนกรกฎาคมที่ระดับราคา 75.20 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จากเดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคมราคาเพิ่มขึ้น 30.50 บาทต่อกิโลกรัม และจากราคาสูงสุดในเดือนกรกฎาคมราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ก็มีการปรับตัวลดลงในราคาต่ำสุดในเดือนสิงหาคมที่ระดับราคา 62.75 บาทต่อกิโลกรัมปรับตัวลดลง 12.45 บาทต่อกิโลกรัมจากราคาสูงสุด และมีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 70.90 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 40.41-71.38 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำสุดในเดือนมกราคมปีพ.ศ. 2548 ที่ระดับราคา 40.41 บาทต่อกิโลกรัม และราคาสูงสุดอยู่ในเดือนกรกฎาคมที่ระดับราคา 71.38 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จากเดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคมราคาเพิ่มขึ้น 30.97 บาทต่อและจากราคาสูงสุดในเดือนกรกฎาคมราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ก็มีการปรับตัวลดลงในราคาต่ำสุดในเดือนสิงหาคมที่ระดับ

ราคา 58.50 บาทต่อกิโลกรัม ปรับตัวลดลง 12.88 บาทต่อกิโลกรัมจากราคาสูงสุด และมีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยจนถึงเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 68.18 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 45.50 - 72.40 บาทต่อกิโลกรัม จะเห็นว่าราคาต่ำสุดในเดือนมกราคมปีพ.ศ. 2548 อยู่ที่ระดับราคา 45.50 บาทต่อกิโลกรัม และราคาสูงสุดอยู่ในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 72.40 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จากราคาต่ำสุดในเดือนมกราคม และปรับตัวขึ้นสูงสุดในเดือนธันวาคมราคาเพิ่มขึ้น 26.90 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2548 ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดหาดใหญ่มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนกรกฎาคม และราคามีการปรับตัวลดลงในเดือนสิงหาคม หลังจากนั้นก็มีการปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้งจนถึงเดือนธันวาคม ส่วนตลาด AFET มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นจากต้นปีไปยังปลายปี ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดต่างๆเนื่องจากความต้องการขางของตลาดโลกมีเพิ่มมากขึ้น และอุปทานมีน้อย เนื่องจากสภาวะอากาศในประเทศผู้ผลิตกระทบกับภัยแล้งนาน เช่น ไทย และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเก็งกำไรของนักลงทุน จึงส่งผลให้ราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ของทุกตลาดปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2549

การเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 54.55 -105.10 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนพฤษภาคมที่ระดับราคา 105.10 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนพฤศจิกายนที่ระดับราคา 54.55 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น 50.55 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 59.53 -104.25 บาทต่อกิโลกรัม ในช่วงต้นปีแรกตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนมิถุนายน หลังจากเดือนมิถุนายนราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนพฤศจิกายน และการเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 56.00 – 105.00 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนมิถุนายนที่ระดับราคา 105.00 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนพฤศจิกายนที่ระดับราคา 56.00 บาท

ต่อกิโลกรัม ในช่วงต้นปีแรกตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนธันวาคม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2549 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนในช่วง 6 เดือนแรกของปี เนื่องจากอุปทานในตลาดโลกมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะไทย วัตถุประสงค์ลดลง เนื่องจากดัชนียางได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมภาคใต้ปลายปี 2548 เป็นเหตุให้ดัชนียางเกิดโรคใบร่วง และต่อเนื่องถึงฤดูยางผลัดใบ ส่งผลให้ผู้ประกอบการขาดแคลนวัตถุดิบในการส่งมอบ การเก็งราคาของนักลงทุนในตลาดล่วงหน้า และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังอยู่ในระดับสูง ในช่วงครึ่งปีหลังราคามีการปรับตัวลดลง เนื่องจากปริมาณการผลิตยางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากเดือนกรกฎาคม ค่าเงินเยนผันผวนไม่มีเสถียรภาพ เป็นเหตุให้นักเก็งกำไรราคายางในตลาดล่วงหน้าขายสัญญาขาดทุน ส่งผลให้ราคายางในตลาดโตเกียว ซึ่งเป็นตลาดชั้นนำในด้านราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ปรับลดลงอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลต่อตลาดยางแหล่งอื่นด้วย(สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2550

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 64.50 -89.95 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำสุดในเดือนสิงหาคมที่ระดับราคา 64.50 บาทต่อกิโลกรัมและราคาสูงสุดอยู่ในเดือนพฤศจิกายนที่ระดับราคา 89.95 บาทต่อกิโลกรัม โดยตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนพฤศจิกายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนธันวาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 25.45 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 63.60 -84.99 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 21.39 บาทต่อกิโลกรัม จากราคาต่ำสุดในเดือนกรกฎาคมและมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจนราคาสูงสุดในเดือนพฤศจิกายนและปรับตัวลดลงอีกในเดือนธันวาคม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 65.70 – 91.70 บาทต่อกิโลกรัม โดยต่ำสุดในเดือนกรกฎาคมที่ระดับราคา 65.70 บาทต่อกิโลกรัม และราคาสูงสุดอยู่ในเดือนพฤศจิกายนที่ระดับราคา 91.70 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนพฤศจิกายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึง

เดือนธันวาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 26 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ และตลาดกลางหาดใหญ่ ในปี พ.ศ.2550 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากราคาน้ำมันดิบตลาดโลกผกผันปรับตัวสูงขึ้นอย่างรุนแรง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น สินค้ามีราคาแพง ส่งผลต่อการบริโภคและการลงทุนชะลอลง (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2551

การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 39.40 –110.20 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนมิถุนายนที่ระดับราคา 110.20 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 39.40 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนธันวาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนมิถุนายนและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 70.80 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 33.35 –106.83 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนมิถุนายนที่ระดับราคา 106.83 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 33.35 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนธันวาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนมิถุนายนและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 73.48 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 39.00 –110.85 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดอยู่ในเดือนมิถุนายนที่ระดับราคา 110.85 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 39.00 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนธันวาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนมิถุนายนและปรับตัวลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมราคาลดลง 71.85 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2551 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนมิถุนายน เนื่องจากมีปัญหาก๊าซธรรมชาติที่เกิดขึ้นหลายประเทศ ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างการผลิตและความต้องการ ประกอบกับราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้ราคาของปรับตัวสูงขึ้น ในช่วงครึ่งปีหลังราคามีการปรับตัวลดลง เนื่องจากเกิดปัญหาการเมืองภายในประเทศส่งผลให้การลงทุนภายในประเทศชะลอตัว และราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2552

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 51.70 – 92.25 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำสุดในเดือนมีนาคมที่ระดับราคา 51.70 บาทต่อกิโลกรัมและราคาสูงสุดอยู่ในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 92.25 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 40.55 บาทต่อกิโลกรัม จากราคาสูงสุดในเดือนธันวาคมและราคาต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 45.09 – 89.16 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 89.16 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ที่ระดับราคา 50.00 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 44.07 บาทต่อกิโลกรัม จากราคาสูงสุดในเดือนธันวาคมและราคาต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนการเคลื่อนไหวของราคาของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 50.00 – 98.40 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดในเดือนธันวาคมที่ระดับราคา 98.40 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ที่ระดับราคา 50.00 บาทต่อกิโลกรัม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 48.40 บาทต่อกิโลกรัม จากราคาสูงสุดในเดือนธันวาคมและราคาต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคาของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2552 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากปัจจัยทางจิตวิทยาด้านข่าวสารเกี่ยวกับการเงินและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก เช่น

นักลงทุนมีความกังวลว่าจะเกิดวิกฤตการเงินรอบใหม่จากข่าวการเลื่อนชำระหนี้ของดูไบเวิลด์และการขาดดุลงบประมาณของกรีซ รวมทั้งภาวะเงินฝืดในญี่ปุ่น (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ช่วงปี พ.ศ. 2553 (เดือนมกราคม – เดือนสิงหาคม)

การเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 96.50 -130.80 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำสุดในเดือนมกราคมที่ระดับราคา 96.50 บาทต่อกิโลกรัม และราคาสูงสุดอยู่ในเดือนเมษายนที่ระดับราคา 130.80 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนเมษายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนสิงหาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนเมษายนและราคาต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมราคาตกลง 34.30 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดหาดใหญ่ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 90.24 -122.89 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดในเดือนเมษายนที่ระดับราคา 122.89 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนมกราคมที่ระดับราคา 90.24 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนเมษายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนสิงหาคม การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มลดลง จากราคาสูงสุดในเดือนเมษายนและราคาต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมราคาตกลง 32.65 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคา 87.05 – 130.00 บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาสูงสุดในเดือนเมษายนที่ระดับราคา 130.00 บาทต่อกิโลกรัม และราคาต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมที่ระดับราคา 87.05 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่เดือนมกราคมราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงเดือนเมษายน หลังจากนั้นราคาก็มีการปรับตัวลดลงจนถึงเดือนสิงหาคม (ตารางภาคผนวกที่ 1)

จะเห็นได้ว่าการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ของตลาดทั้ง 3 ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2553 มีทิศทางของราคาไปในทิศทางเดียวกัน โดยระดับราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนเมษายน เนื่องจากปริมาณผลผลิตลดลง เพราะฝนตกหนักต่อเนื่องจากปลายปี 2552 จนถึงต้นเดือนมกราคม และหลังจากนั้นเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและจะปรับตัวลดลงถึงเดือนสิงหาคม เนื่องจากความไม่แน่นอนของทิศทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังไม่แข็งแกร่งเพียงพอที่จะจูงอัตราว่างงานให้ลดลง และความวิตกกังวลใน

วิกฤตหนี้สาธารณะของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปยังไม่คลี่คลาย ส่งผลให้ประเทศในยุโรปออกมาตรการรัดเข็มขัด ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคลดลง (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

ความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลราคายางแผ่นรมควันชั้น 3

การศึกษาดัชนีราคาตามฤดูกาลของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้ง 3 ตลาด ได้แก่ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ ตลาดกลางหาดใหญ่และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เป็นการคำนวณใช้ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ โดยใช้ข้อมูลราคายางเดือนในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ

ลักษณะความเคลื่อนไหวของดัชนีราคา โดยค่าดัชนีราคาตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนถึงค่าดัชนีราคาสูงสุดเท่ากับ 109.89 ที่เดือนมิถุนายน หลังจากนั้นค่าดัชนีราคามีการปรับตัวลดลงจนค่าดัชนีต่ำสุดเท่ากับ 88.30 ในเดือนธันวาคม จากผลที่ได้พบว่าจากเดือนที่มีค่าดัชนีราคาต่ำสุดจนถึงเดือนที่มีค่าดัชนีราคาสูงสุดใช้เวลา 5 เดือน (ตารางที่ 4.4) มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาร้อยละ 21.59

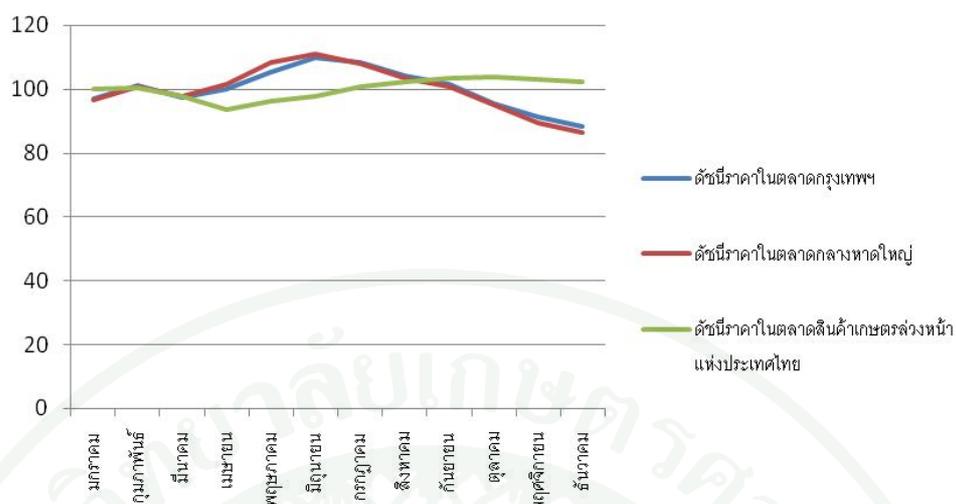
2. ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาดใหญ่

ลักษณะความเคลื่อนไหวของดัชนีราคา ในตลาดกลางหาดใหญ่ จะเหมือนกับดัชนีราคาในตลาดกรุงเทพฯ จะเห็นได้ว่าดัชนีราคาสูงสุดในเดือนมิถุนายนและมีค่าดัชนีราคาต่ำสุดในเดือนธันวาคมเช่นเดียวกับดัชนีราคาในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ โดยค่าดัชนีราคาตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนถึงค่าดัชนีราคาสูงสุดเท่ากับเท่ากับ 111.04 สูงกว่าในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯเล็กน้อย (ร้อยละ 111.04-109.89) และหลังจากนั้นค่าดัชนีราคามีการปรับตัวลดลงตามลำดับจนมีค่าดัชนีต่ำสุดเท่ากับ 86.44 ในเดือนธันวาคม ซึ่งต่ำกว่าในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ (ร้อยละ 88.30 -86.44) จากผลที่ได้พบว่าจากเดือนที่มีค่าดัชนีราคาต่ำสุดจนถึงเดือนที่มีค่าดัชนีราคาสูงสุดใช้เวลา 5 เดือน (ตารางที่ 4.4) มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาร้อยละ 24.6

3. ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ลักษณะความเคลื่อนไหวของดัชนีราคา โดยค่าดัชนีราคาตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายนมีการปรับตัวลดลงและมีค่าดัชนีราคาต่ำสุดเท่ากับ 93.38 ในเดือนเมษายน หลังจากนั้นค่าดัชนีราคามีการปรับตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับจนมีค่าดัชนีสูงสุดเท่ากับ 103.74 ในเดือนตุลาคม และมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้งจนถึงเดือนธันวาคม จากผลที่ได้พบว่าจากเดือนที่มีค่าดัชนีราคาต่ำสุดจนถึงเดือนที่มีค่าดัชนีราคาสูงสุดใช้เวลา 5 เดือน (ตารางที่ 4.4) มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาร้อยละ 10.36

เมื่อศึกษาความเคลื่อนไหวของราคาขายพาราทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า ความเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้ง 3 ตลาด ในแต่ละปีและแต่ละเดือนจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นกับปัจจัยหลายประการที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับราคาของตลาด เช่น ฤดูกาล ความผิดปกติของภูมิอากาศ การขยายตัวของเศรษฐกิจ อัตราการแลกเปลี่ยน ส่งผลทำให้ราคาขายเกิดความผันผวนขึ้น ส่วนค่าดัชนีราคาในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ และตลาดกลางหาวใหญ่มีลักษณะที่เหมือนกันคือตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนของแต่ละปีมีการปรับตัวของค่าดัชนีเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นฤดูกาลที่มีอุปทานของผลผลิตออกมาน้อยกว่าปริมาณความต้องการ ซึ่งในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่เกษตรกรโดยส่วนใหญ่จะปิดการกรีดยาง ทำให้นำสินค้าออกขายในตลาดได้น้อยส่งผลให้ระดับราคาสูงขึ้น ค่าดัชนีจึงสูงกว่าระดับปกติ และตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงธันวาคมของแต่ละปีมีการปรับตัวของค่าดัชนีลดลง เนื่องจากเป็นฤดูกาลที่มีอุปทานของผลผลิตออกมามากกว่าปริมาณความต้องการ ทำให้ราคามีแนวโน้มต่ำกว่าระดับปกติได้ และ ค่าดัชนีราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยกลับแตกต่างกัน คือตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนกันยายนของแต่ละปีมีการปรับตัวของค่าดัชนีเพิ่มขึ้น และตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนเมษายนของแต่ละปีมีการปรับตัวของค่าดัชนีลดลง จากภาพที่ 4.1 จะแสดงให้เห็นว่าค่าดัชนีความเคลื่อนไหวของราคาในตลาดล่วงหน้ามีเสถียรภาพมากกว่าราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งกลุ่มของเกษตรกรหรือผู้ที่เข้ามาซื้อขายผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรหรือนักลงทุนสามารถใช้ประโยชน์จากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้ โดยใช้ราคาที่สูงกว่าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยชัดเจนกว่าในตลาดปัจจุบันได้ ซึ่งจากการศึกษาก็ตรงกับวัตถุประสงค์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยที่ว่าเพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้

ภาพที่ 4.1: ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.4 ดัชนีราคาตามฤดูกาลของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3

เดือน	ดัชนีราคาในตลาด กรุงเทพฯ	ดัชนีราคาในตลาดกลาง หาวใหญ่	ดัชนีราคาในตลาดสินค้าเกษตร ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
มกราคม	96.93	96.47	99.83
กุมภาพันธ์	101.02	100.80	100.10
มีนาคม	97.34	97.92	97.44
เมษายน	100.05	101.52	93.38
พฤษภาคม	105.53	108.52	96.08
มิถุนายน	109.89	111.04	97.73
กรกฎาคม	108.25	108.14	100.64
สิงหาคม	104.24	103.58	102.29
กันยายน	101.73	100.98	103.30
ตุลาคม	95.38	95.22	103.74
พฤศจิกายน	91.37	89.48	103.06
ธันวาคม	88.30	86.44	102.36
ดัชนีราคาต่ำสุด	88.30	86.44	93.38
ดัชนีราคาสูงสุด	109.89	111.04	103.74

ที่มา: จากการคำนวณ

ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขายแผ่นรมวันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบัน (ค่าเบสิส) หมายถึง ความแตกต่างของราคาสินค้าในตลาดปัจจุบันและราคาสินค้าในตลาดล่วงหน้าในเดือนส่งมอบ ณ สถานที่ส่งมอบ โดยความแตกต่างของราคาในตลาดปัจจุบันและตลาดจะไม่คงที่ตลอด ถึงแม้ว่าราคาทั้งสองจะเคลื่อนที่ขึ้นหรือลงไปในทิศทางเดียวกันเพราะอัตราการผลิตเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ไม่แน่นอนตลอดเวลา ทำให้ความแตกต่างในบางช่วงเวลามีลักษณะแคบ หรือบางช่วงมีลักษณะกว้าง (ปัญญา หิรัญรัมย์ อ่างใน ชารทิพย์ บุญคมรัตน์) ค่าเบสิสที่มีค่าเป็นบวกแสดงว่าภาวะตลาดที่ปกติ คือมีราคาในตลาดล่วงหน้าสูงกว่าราคาในตลาดปัจจุบัน ส่วนค่าเบสิสที่มีค่าเป็นลบแสดงภาวะตลาดที่ไม่ปกติหรือตลาดผกผัน คือราคาในตลาดล่วงหน้าต่ำกว่าราคาในตลาดปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความไม่ปกติของอุปสงค์ของสินค้าหรืออุปทานของสินค้า ส่วนค่าเบสิสที่ไม่คิดเครื่องหมายนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการประกันความเสี่ยง

1 การวิเคราะห์ใช้ข้อมูลราคาขายแผ่นรมวันชั้น 3 รายเดือนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เปรียบเทียบราคาขายแผ่นรมวันชั้น 3 รายเดือนของตลาดส่งออกท่าเรือกรุงเทพฯ (F.O.B) ทำให้เกิดส่วนต่าง (basis) การวิเคราะห์เบสิสทำให้ทราบถึงภาวะตลาดเพื่อผู้ประกันความเสี่ยงจะได้ทำการประกันความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนวณจากค่าเบสิสดังสมการ

ค่าเบสิส = ราคา RSS 3 ในตลาด AFET - ราคา RSS 3 ในตลาดส่งออกท่าเรือกรุงเทพฯ (F.O.B) ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 4.5

2 การวิเคราะห์ใช้ข้อมูลราคาขายแผ่นรมวันชั้น 3 รายเดือนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เปรียบเทียบราคาขายแผ่นรมวันชั้น 3 ราคารายเดือนตลาดส่งออกท่าเรือใหญ่ (F.O.B) ทำให้เกิดส่วนต่าง (basis) วิเคราะห์เบสิสให้ทราบถึงภาวะตลาดเพื่อผู้ประกันความเสี่ยงจะได้ทำการประกันความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค่าเบสิส = ราคา RSS 3 ในตลาด AFET - ราคา RSS 3 ในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ
ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.5 ค่าเบสิสระหว่างราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดท่าเรือ กรุงเทพฯ ปี พ.ศ. 2547 -2553

ปี	เดือน	ตลาดAFET	ตลาดท่าเรือกรุงเทพ	ค่าเบสิส	
				ค่าเบสิส	(ไม่คิดเครื่องหมาย)
2547	ตุลาคม	51.72	52.275	-0.055	0.555
2547	พฤศจิกายน	51.545	50.302	1.244	1.244
2547	ธันวาคม	51.453	46.83	4.623	4.623
2548	กุมภาพันธ์	49.492	48.669	0.824	0.824
2548	มีนาคม	49.317	50.711	-1.394	1.394
2548	เมษายน	49.28	52.061	-2.782	2.782
2548	พฤษภาคม	48.994	53.782	-4.787	4.787
2548	มิถุนายน	49.09	60.026	-10.935	10.935
2548	กรกฎาคม	50.861	69.852	-18.992	18.992
2548	สิงหาคม	53.481	66.421	-12.939	12.939
2548	กันยายน	56.034	69.593	-13.559	13.559
2548	ตุลาคม	57.926	69.87	-11.943	11.943
2548	พฤศจิกายน	60.496	66.297	-5.802	5.802
2548	ธันวาคม	62.768	69.006	-6.239	6.239
2549	มกราคม	65.652	74.092	-8.49	8.49
2549	กุมภาพันธ์	66.922	82.05	-15.127	15.127
2549	มีนาคม	69.024	81.16	-12.135	12.135
2549	เมษายน	72.053	82.271	-10.217	10.217
2549	พฤษภาคม	73.904	93.469	-19.565	19.565
2549	มิถุนายน	78.708	104.245	-25.537	25.537
2549	กรกฎาคม	83.874	95.769	-11.895	11.895
2549	สิงหาคม	86.331	83.452	2.88	2.88
2549	กันยายน	87.605	68.795	18.811	18.811
2549	ตุลาคม	89.578	69.559	20.019	20.019
2549	พฤศจิกายน	86.982	60.634	26.348	26.348

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปี	เดือน	ตลาดAFET	ตลาดท่าเรือกรุงเทพ	ค่าเบสิส	ค่าเบสิส
					(ไม่คิดเครื่องหมาย)
2549	ธันวาคม	83.73	62.805	20.925	20.925
2550	มกราคม	74.348	74.838	-0.489	0.489
2550	กุมภาพันธ์	70.973	81.571	-10.597	10.597
2550	มีนาคม	76.69	78.321	-1.631	1.631
2550	กรกฎาคม	80.31	70.297	-10.012	10.012
2550	สิงหาคม	79.623	72.342	7.281	7.281
2550	กันยายน	78.91	74.102	4.808	4.808
2550	ตุลาคม	77.663	78.887	-1.224	1.224
2550	พฤศจิกายน	75.116	85.161	-10.044	10.044
2550	ธันวาคม	73.683	84	-10.317	10.317
2551	มกราคม	74.706	87.177	-12.471	12.471
2551	กุมภาพันธ์	77.047	90.465	-13.417	13.417
2551	มีนาคม	78.994	88.54	-9.545	9.545
2551	เมษายน	81.745	89.347	-7.601	7.601
2551	พฤษภาคม	85.245	97.652	-12.408	12.408
2551	มิถุนายน	87.856	107.361	-19.505	19.505
2551	กรกฎาคม	90.117	107.759	-17.645	17.645
2551	สิงหาคม	91.617	100.237	-8.621	8.621
2551	กันยายน	92.373	99.961	-7.588	7.588
2551	ตุลาคม	93.629	70.271	23.358	23.358
2551	พฤศจิกายน	94.083	61.585	32.498	32.498
2551	ธันวาคม	94.301	44.787	49.515	49.515
2552	มกราคม	87.406	53.272	34.133	34.133
2552	กุมภาพันธ์	83.666	52.81	30.855	30.855
2552	มีนาคม	74.344	52.25	22.094	22.094
2552	เมษายน	64.828	57.226	7.601	7.601
2552	พฤษภาคม	57.438	60.432	-2.994	2.994

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปี	เดือน	ตลาดAFET	ตลาดท่าเรือกรุงเทพ	ค่าเบสิส	ค่าเบสิส (ไม่คิด เครื่องหมาย)
2552	มิถุนายน	53.939	58.565	-6.901	6.901
2552	กรกฎาคม	53.181	60.081	-6.9	6.9
2552	สิงหาคม	54.76	69.855	-15.095	15.095
2552	กันยายน	56.418	73.765	-17.348	17.348
2552	ตุลาคม	57.848	78.573	-20.725	20.725
2552	พฤศจิกายน	59.861	84.93	-25.07	25.07
2552	ธันวาคม	62.923	93.745	-30.822	30.822
2553	มกราคม	66.339	102.447	-36.109	36.109
2553	กุมภาพันธ์	77.175	103.37	-26.194	26.194
2553	มีนาคม	81.407	108.384	-26.977	26.977
2553	เมษายน	87.301	124.447	-37.145	37.145
2553	พฤษภาคม	94.183	117.641	-23.458	23.458
2553	มิถุนายน	100.321	117.913	-17.592	17.592
2553	กรกฎาคม	103.989	107.994	-4.006	4.006
2553	สิงหาคม	104.865	105.355	-0.49	0.49

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.6 ค่าเบสิสระหว่างราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดกลางหาคใหญ่ ปี พ.ศ. 2547 -2553

ปี	เดือน	ตลาด AFET	ตลาดกลางหาคใหญ่	ค่าเบสิส	ค่าเบสิส (ไม่คิด เครื่องหมาย)
2547	กันยายน	52.188	47.7427	4.446	4.446
2547	ตุลาคม	51.72031	48.8085	2.919	2.919

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปี	เดือน	ตลาด		ค่าเบสิส	ค่าเบสิส
		AFET	ตลาดกลางหาดใหญ่		(ไม่คิด เครื่องหมาย)
2547	พฤศจิกายน	51.54578	46.60727	4.939	4.939
2547	ธันวาคม	51.45327	42.935	8.518	8.518
2548	มกราคม	50.33333	41.7645	8.568	8.568
2548	กุมภาพันธ์	49.49273	45.46444	4.029	4.029
2548	มีนาคม	49.31714	47.90909	1.408	1.408
2548	เมษายน	49.2802	49.28294	-0.003	0.003
2548	พฤษภาคม	48.9949	52.12529	-3.130	3.130
2548	มิถุนายน	49.09072	58.16571	-9.075	9.075
2548	กรกฎาคม	50.86122	66.73833	-15.877	15.877
2548	สิงหาคม	53.48198	62.91	-9.428	9.428
2548	กันยายน	56.03421	66.08818	-10.054	10.054
2548	ตุลาคม	57.92673	66.22	-8.293	8.293
2548	พฤศจิกายน	60.49623	61.84045	-1.345	1.345
2548	ธันวาคม	62.76832	66.358	-3.590	3.590
2549	มกราคม	65.65273	71.1345	-5.482	5.482
2549	กุมภาพันธ์	66.92261	76.06833	-9.145	9.145
2549	มีนาคม	69.02451	77.80091	-8.775	8.775
2549	เมษายน	72.0537	80.40067	-8.347	8.347
2549	พฤษภาคม	73.90404	92.295	-18.391	18.391
2549	มิถุนายน	78.70851	99.1881	-20.479	20.479
2549	กรกฎาคม	83.87449	87.19944	-3.324	3.324
2549	สิงหาคม	86.33152	75.60818	10.724	10.724
2549	กันยายน	87.60556	61.954	25.652	25.652
2549	ตุลาคม	89.57836	62.76619	26.812	26.812
2549	พฤศจิกายน	86.982	53.89636	33.086	33.086
2549	ธันวาคม	83.73011	57.19842	26.532	26.532
2550	มกราคม	74.3486	69.88952	4.46	4.46
2550	กุมภาพันธ์	70.97379	77.01048	-6.036	6.036
2550	มีนาคม	68.43187	74.745	-6.313	6.313
2550	เมษายน	69.36471	77.42118	-8.056	8.056

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปี	เดือน	ตลาด		ค่าเบสิส	ค่าเบสิส
		AFET	ตลาดกลางหาดีใหญ่		(ไม่คิด เครื่องหมาย)
2550	พฤษภาคม	72.72447	79.31158	-6.588	6.588
2550	มิถุนายน	76.69048	74.41048	2.28	2.28
2550	กรกฎาคม	80.31034	65.94	14.37	14.37
2550	สิงหาคม	79.6236	68.56095	11.064	11.064
2550	กันยายน	78.91087	70.176	8.735	8.735
2550	ตุลาคม	77.663	75.67626	1.987	1.987
2550	พฤศจิกายน	75.11667	80.67682	-5.565	5.565
2550	ธันวาคม	73.68375	79.09647	-5.412	5.412
2551	มกราคม	74.706	82.99455	-8.289	8.289
2551	กุมภาพันธ์	77.04797	86.1605	-9.112	9.112
2551	มีนาคม	78.99479	84.09286	-5.098	5.098
2551	เมษายน	81.74556	86.61611	-4.87	4.87
2551	พฤษภาคม	85.24511	95.3	-10.055	10.055
2551	มิถุนายน	87.85667	103.3386	-15.482	15.482
2551	กรกฎาคม	90.11705	103.9371	-13.82	13.82
2551	สิงหาคม	91.617333	95.23	-3.613	3.613
2551	กันยายน	92.37384	94.45727	-2.083	2.083
2551	ตุลาคม	93.62931	64.28905	29.34	29.34
2551	พฤศจิกายน	94.08313	56.0425	38.04	38.04
2551	ธันวาคม	94.30167	38.834	55.468	55.468
2552	มกราคม	87.40607	48.4985	38.779	38.779
2552	กุมภาพันธ์	83.66649	48.62737	35.039	35.039
2552	มีนาคม	74.34412	48.80455	25.539	25.539
2552	เมษายน	64.82844	53.42467	11.404	11.404
2552	พฤษภาคม	57.43873	56.85882	0.58	0.58
2552	มิถุนายน	53.93932	54.35182	-0.413	-0.413
2552	กรกฎาคม	53.18148	56.68421	-3.503	3.503
2552	สิงหาคม	54.76044	65.63	-10.87	10.87

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปี	เดือน	ตลาด		ค่าเบสิส	ค่าเบสิส
		AFET	ตลาดกลางหาดีใหญ่		(ไม่คิด เครื่องหมาย)
2552	กันยายน	56.418	69.46182	-13.044	13.044
2552	ตุลาคม	57.84895	74.0719	-16.223	16.223
2552	พฤศจิกายน	59.86105	79.96381	-20.103	20.103
2552	ธันวาคม	62.92317	87.032	-24.109	24.109
2553	มกราคม	66.33966	96.3125	-29.974	29.974
2553	กุมภาพันธ์	77.1756	99.5945	-22.389	22.389
2553	มีนาคม	81.40734	105.7823	-24.375	24.375
2553	มีนาคม	81.40734	105.7823	-24.375	24.375
2553	เมษายน	87.3018	117.9253	-30.625	30.625
2553	พฤษภาคม	94.18318	112.2641	-18.081	18.081
2553	มิถุนายน	100.3217	114.3564	-14.034	14.034
2553	กรกฎาคม	103.9898	102.8016	1.187	1.187
2553	สิงหาคม	104.865	103.3705	1.494	1.494

ที่มา: จากการคำนวณ

การคาดการณ์ค่าเบสิส

ค่าเบสิสเป็นการคาดการณ์ความเสี่ยงที่เกิดจากการผันผวนของราคา มาเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาแทน ผู้ประกันความเสี่ยงด้านราคาเพียงแต่คาดการณ์ว่าค่าของเบสิสจะลดลงหรือเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาส่งมอบสินค้าใกล้เข้ามาเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องพยากรณ์ราคาอย่างแม่นยำวันขึ้น 3 ซึ่งการคาดการณ์ค่าเบสิสว่าจะมีแนวโน้มแคบเข้าหรือกว้างออกจะสามารถคาดการณ์ได้ง่ายกว่าการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของราคาอย่างแม่นยำวันขึ้น 3 เมื่อคาดการณ์ค่าเบสิสแล้วสามารถทราบแนวโน้มในการซื้อขายสัญญาได้ โดยดูว่าค่าเบสิสจะกว้างออกหรือแคบเข้า ถ้าค่าเบสิสกว้างออก คือ คาดว่าส่วนต่างระหว่างราคาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและราคาในตลาดปัจจุบันจะมากขึ้น ทำให้มีการซื้อ Calendar Spread โดยการซื้อสัญญาล่วงหน้าเดือนใกล้และขายในเดือนใกล้ ส่วนถ้าค่าเบสิสแคบเข้า คือ คาดว่าส่วนต่างระหว่างราคาล่วงหน้าในตลาด สินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และราคาใน

ตลาดปัจจุบันจะลดลง ทำให้มีการขาย Calendar Spread โดยการขายสัญญาล่วงหน้าเดือนไกลและซื้อในเดือนใกล้ การคาดการณ์ค่าเบสิสอย่างง่าย 2 วิธี ได้แก่

1. ใช้ค่าเฉลี่ยของค่าเบสิสในอดีต ค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ และค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดภาคใหญ่ จะเห็นว่าแนวโน้มในทิศทางเดียวกัน คือจากเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ค่าเบสิสเฉลี่ยมีแนวโน้มกว้าง จากเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมค่าเบสิสเฉลี่ยมีแนวโน้มแคบเข้า โดยการซื้อสัญญาล่วงหน้าเดือนไกลและขายในเดือนใกล้ และจากเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายนค่าเบสิสเฉลี่ยมีแนวโน้มกว้างออก โดยมีการขายสัญญาล่วงหน้าเดือนไกลและซื้อในเดือนใกล้ จากเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคมค่าเบสิสมีแนวโน้มแคบเข้า จากเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคมค่าเบสิสมีแนวโน้มกว้างออก (ตารางที่ 4.7 และตารางที่ 4.8)

2. ใช้ค่าเบสิสของปีที่มีปัจจัยแวดล้อมด้านการผลิตที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบัน เช่น สถานการณ์ภัยแล้ง, สถานการณ์น้ำท่วม เช่น ในปี พ.ศ. 2552 เกิดน้ำท่วมหนักเช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2550 นักลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะสามารถคาดการณ์ค่าเบสิสของปีพ.ศ. 2552 โดยใช้ค่าเบสิสในปี พ.ศ. 2550 เป็นตัวอ้างอิง และสามารถคาดการณ์ได้ว่าทิศทางค่าเบสิสจะคล้ายๆกัน ซึ่งสอดคล้องกับความเคลื่อนไหวของราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ของทั้ง 3 ตลาด

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ยของค่าเบสิสในอดีตระหว่างราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน มาทำการคาดการณ์ค่าเบสิสเพื่อให้ทราบแนวโน้มการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในการซื้อขายสัญญาในตลาดล่วงหน้าเมื่อใกล้เวลาส่งมอบสินค้า ซึ่งพบว่าค่าเบสิสระหว่างตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดมีแนวโน้มในการเข้ามาซื้อขายสัญญาในตลาดล่วงหน้าไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.7 ค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ปี/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2547									0.78	0.56	1.24	4.62
2548	4.413	0.82	1.39	2.78	4.79	10.94	18.99	12.94	13.56	11.94	5.80	6.24
2549	8.44	15.1	12.14	10.22	19.57	25.54	11.90	2.88	18.81	20.02	26.35	20.93
2550	0.489	10.6	10.42	12.06	9.13	1.63	10.01	7.28	4.81	1.22	10.04	10.32
2551	12.47	13.4	9.55	7.60	12.41	19.51	17.6	8.61	7.59	23.36	32.5	49.52
2552	34.13	30.9	22.1	7.60	2.99	6.90	6.90	15.10	17.4	20.73	25.1	30.82
2553	36.11	26.2	27	37.15	23.46	17.59	4.01	0.49				
เบสิสเฉลี่ย	16.01	16.17	13.76	12.90	12.06	13.68	11.57	7.88	10.48	12.97	16.83	20.41

ที่มา: จากการคำนวณ

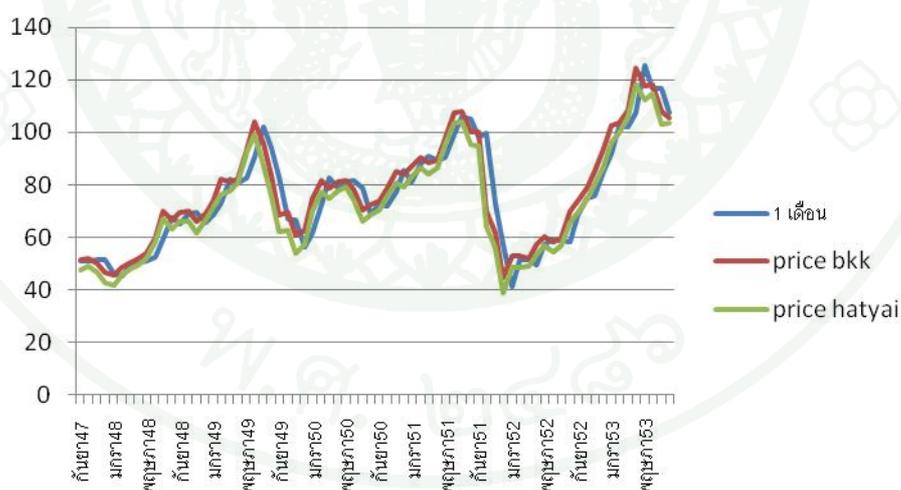
ตารางที่ 4.8 ค่าเบสิสเฉลี่ย 6 ปี ระหว่างราคาตลาดขนาดใหญ่และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ปี/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2547									4.44	2.92	4.94	8.52
2548	8.57	4.03	1.41	0.003	3.13	9.08	15.88	9.43	10.05	8.29	1.35	3.59
2549	5.48	9.15	8.78	8.35	18.39	20.48	3.32	10.72	25.65	26.81	33.09	26.53
2550	4.46	6.04	6.31	8.06	6.59	2.28	14.37	11.06	8.74	1.99	5.57	5.41
2551	8.29	9.11	5.10	4.87	10.06	15.48	13.82	3.61	2.08	29.34	38.04	55.47
2552	38.78	35.04	25.54	11.04	0.58	0.41	3.50	10.87	13.04	16.22	20.10	24.11
2553	29.97	22.39	24.38	30.63	18.08	14.03	1.19	1.49				
เบสิสเฉลี่ย	15.93	14.29	11.92	10.49	9.47	10.29	8.68	7.86	10.67	14.26	17.18	20.61

ที่มา: จากการคำนวณ

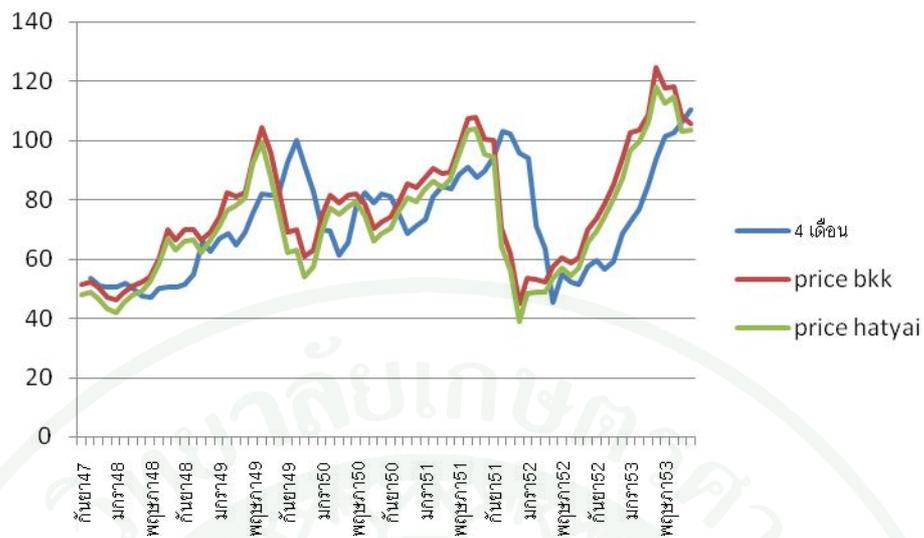
ลักษณะความเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน โดยศึกษาแยกตามรูปแบบของสัญญา

เมื่อนำราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดปัจจุบันทั้งตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดกลางหาดใหญ่มาเปรียบเทียบกับราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จะพบว่าราคาทั้ง 3 ตลาดมีค่าค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยยิ่งใกล้เดือนส่งมอบของสัญญา ราคาในตลาดล่วงหน้าก็จะเข้าใกล้ราคาในตลาดปัจจุบันมากขึ้น จากภาพที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำราคาของสัญญาล่วงหน้าแห่งประเทศไทยก่อนครบกำหนดส่งมอบ 1 เดือนมาเปรียบเทียบกับราคาปัจจุบันทั้งสองตลาดพบว่ามีราคาทั้งตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันมีราคาที่ใกล้เคียงกับค่อนข้างมาก จากภาพที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำราคาของสัญญาล่วงหน้าแห่งประเทศไทยก่อนครบกำหนดส่งมอบ 4 เดือนมาเปรียบเทียบกับราคาปัจจุบันทั้งสองตลาดพบว่ามีราคาทั้งตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันมีราคาที่ค่อนข้างแตกต่างกัน จากภาพที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำราคาของสัญญาล่วงหน้าแห่งประเทศไทยก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือนมาเปรียบเทียบกับราคาปัจจุบันทั้งสองตลาดพบว่ามีราคาทั้งตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันมีราคาที่แตกต่างกันมาก

ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 1 เดือน

ที่มา: จากการคำนวณ

ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนด
ส่งมอบสัญญา 4 เดือน
ที่มา: จากการคำนวณ

ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบราคาตลาดปัจจุบันและราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนครบกำหนด
ส่งมอบสัญญา 7 เดือน
ที่มา: จากการคำนวณ

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของตลาด

การทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Unit Root Test)

ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของราคาระหว่างตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบันทั้งตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดกลางหาดใหญ่ นั้น เนื่องจากข้อมูลที่ทำการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา จึงต้องมีการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล (Unit Root Test) ก่อน ถ้าหากนำข้อมูลที่ไม่มีความนิ่งมาทำการวิเคราะห์ อาจเกิดปัญหาผลลวง (Spurious Regression) ในการทดสอบคุณสมบัติความมีเสถียรภาพ จะใช้การทดสอบด้วยวิธี Unit Root Test ของ ADF

สมมติฐานการทดสอบ $H_0: |ADF| < |Critical Value|$ (Non stationary)

$H_1: |ADF| > |Critical Value|$ (Stationary)

ซึ่งได้นำตัวแปรจากตารางที่ 4.9 มาทำการทดสอบ Unit Root Test ของข้อมูล ดังนี้

ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลราคารายางแผ่นรมควันชั้น 3 นั้น เมื่อทำการทดสอบด้วยวิธี ADF – Test โดยข้อมูลที่ใช้ในทดสอบดังนี้ ข้อมูลราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า 7 ชุด ข้อมูลราคาในตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ 1 ชุด และข้อมูลราคาในตลาดกลางหาดใหญ่ 1 ชุด จากการทดสอบพบว่าข้อมูลในตลาดทั้ง 3 ตลาด มีค่าสัมบูรณ์ของ ADF – Test น้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value(1%) จึงสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ได้ แสดงว่าข้อมูลดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติ Stationary แต่เมื่อมีการ Difference (อยู่ในรูปของผลต่าง) แล้ว พบว่าข้อมูลทั้งหมดมีคุณสมบัติ Stationary ที่ 1st difference ยกเว้นตัวแปร AFET7_price ที่ต้องทำการทดสอบที่ 2nd difference ข้อมูลจึงมีคุณสมบัติ Stationary (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.9 ตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบ

ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์
ราคารายางแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 1 เดือน	AFET1 , (F_{t-1})
ราคารายางแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 2 เดือน	AFET2 , (F_{t-2})
ราคารายางแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 3 เดือน	AFET3 , (F_{t-3})

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 4 เดือน	AFET4 , (F _{t-4})
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 5 เดือน	AFET5 , (F _{t-5})
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 6 เดือน	AFET6 , (F _{t-6})
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้าก่อนสัญญาครบกำหนด 7 เดือน	AFET7 , (F _{t-7})
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ	BKK , (B)
ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ตลาดกลางหาวใหญ่	HAADYAI , (B)

ที่มา: กำหนดขึ้น

ตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน

ตัวแปร	ADF Statistics	Critical Value (1%)	Stationary At
AFET1	-6.193	-4.095	1 st difference
AFET2	-6.778	-4.095	1 st difference
AFET3	-5.672	-4.095	1 st difference
AFET4	-6.035	-4.097	1 st difference
AFET5	-5.707	-4.098	1 st difference
AFET6	-5.945	-4.101	1 st difference
**AFET7	-3.405	-4.324	1 nd difference
BKK	-6.109	-4.095	1 st difference
HAADYAI	-6.122	-4.095	1 st difference
AFET7	-8.983	-4.339	2 nd difference

หมายเหตุ: ** ข้อมูลไม่สามารถปรับข้อมูลโดยการ 1st difference ได้

ที่มา: จากการคำนวณ

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration Relationship)

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวของข้อมูลอนุกรมเวลา ด้วยวิธี Cointegration and Error Correction Model สามารถวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีลักษณะไม่นิ่งได้โดยจะไม่เกิดปัญหา ซึ่งจะทดสอบโดยวิธีของ Engle and Granger โดยจะนำค่าความ

คลาดเคลื่อนของแบบจำลองของสมการ OLS มาใช้ทดสอบ จะพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 1-4 เดือน มีค่า R^2 ค่อนข้างสูง นั้นแสดงว่าข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้าสามารถอธิบายข้อมูลราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 5-7 เดือน มีค่า R^2 ต่ำ แสดงว่าข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้าไม่สามารถอธิบายข้อมูลราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากได้แบบจำลองดังตารางที่ 4.11 แล้ว ต่อไปต้องทำการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละแบบจำลอง เพื่อที่จะได้ทดสอบคุณภาพระยะยาวของราคาในตลาดล่วงหน้าและราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด (Cointegration Relationship) โดยถ้ามีค่าสัมบูรณ์ของ ADF – test มากกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value(1%) จึงสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ได้ แสดงว่ามีคุณสมบัติ Stationary ผลการทดสอบดังตารางที่ 4.12 จากการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคลาดเคลื่อน จะพบว่าแบบจำลองของราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 1-6 เดือน มีค่าสัมบูรณ์ของ ADF test มากกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value(1%) จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่าข้อมูลมีคุณสมบัติ Stationary ที่ระดับระดับพื้นฐาน (Level) ส่วนข้อมูลของราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 7 เดือน มีค่าสัมบูรณ์ของ ADF test น้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value(1%) จึงยอมรับสมมติฐานหลัก แสดงว่าข้อมูลไม่มีคุณสมบัติ Stationary ที่ระดับพื้นฐาน (Level) ทำให้สรุปได้ว่า มีเพียงข้อมูลราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 7 เดือนในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 และข้อมูลราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 6 เดือนในตลาดล่วงหน้ากับตลาดกลางหาคใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว ส่วนข้อมูลราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญาอื่นๆมีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว

แม้ว่าผลการทดสอบจะพบว่าข้อมูลราคาจะมีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวต่อกัน แต่ก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าตลาดล่วงหน้าเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการทดสอบการประมาณที่ไม่เอนเอียงของแบบจำลอง

ตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบความความสัมพันธ์เชิงดูดยภาพระยะยาวของข้อมูลราคาในตลาด
สินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยและตลาดปัจจุบัน

ตัวแปร	แบบจำลอง	R ²	Durbin-Watson
BKK	7.3556 + 0.9251 AFET1 (2.1639) (21.2150)	0.8654	1.4085
HAADYAI	4.5502 + 0.9062 AFET1 (1.2599) (19.5603)	0.8453	1.2916
BKK	10.7863 + 0.8910 AFET2 (2.0972) (13.2957)	0.7163	0.6275
HAADYAI	8.3435 + 0.8670 AFET2 (1.5669) (12.4951)	0.6904	0.5598
BKK	19.2464 + 0.7901 AFET3 (2.7472) (8.4979)	0.5077	0.4251
HAADYAI	17.2812 + 0.7591 AFET3 (2.4150) (7.9939)	0.4772	0.4003
BKK	30.1068 + 0.6483 AFET4 (3.6258) (5.8635)	0.3325	0.2720
HAADYAI	28.3044 + 0.6149 AFET4 (3.3680) (5.4951)	0.3044	0.2620
BKK	41.6305 + 0.4987 AFET5 (4.4567) (3.9793)	0.1889	0.2237
HAADYAI	39.8355 + 0.4649 AFET5 (4.2418) (3.6895)	0.1667	0.1545
BKK	52.8664 + 0.3516 AFET6 (5.2717) (0.3516)	0.0091	0.1914
HAADYAI	50.7432 + 0.3220 AFET6 (5.0616) (2.3769)	0.077	0.1855
BKK	93.6185 - 0.1117 AFET7 (4.5664) (-0.4293)	0.0065	0.1481
HAADYAI	88.904 - 0.108 AFET7 (4.3317) (-0.4142)	0.0060	0.1447

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t-statistics

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าตลาดเคลื่อนที่ได้จากแบบจำลอง

ตัวแปร	ADF Statistics	Critical Value (1%)	Stationary At Level
BKK 1	-6.148	-2.597	Stationary
HAADYAI 1	-5.789	-2.597	Stationary
BKK 2	-4.831	-2.598	Stationary
HAADYAI 2	-4.758	-2.598	Stationary
BKK 3	-4.541	-2.598	Stationary
HAADYAI 3	-3.054	-2.599	Stationary
BKK 4	-4.671	-2.599	Stationary
HAADYAI 4	-2.990	-2.600	Stationary
BKK 5	-3.705	-2.603	Stationary
HAADYAI 5	-3.962	-2.599	Stationary
BKK 6	-2.805	-2.599	Stationary
HAADYAI 6	-3.3380	-3.603	Non-Stationary
BKK 7	-2.007	-2.653	Non-Stationary
HAADYAI 7	-2.201	-2.653	Non-Stationary

ที่มา: จากการคำนวณ

การทดสอบสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงในสมการดุลยภาพระยะยาว

แบบจำลองการทดสอบดุลยภาพระยะยาวของตัวแปรราคาในตลาดล่วงหน้ากับราคาในตลาดปัจจุบัน ดังสมการ $S_{t+1} = a + bF_t + \varepsilon_{t+1}$

จากสมการการทดสอบดุลยภาพระยะยาวสามารถทดสอบสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงในสมการดุลยภาพระยะยาวได้โดยต้องทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ 2 ตัว คือ a และ b โดยใช้ค่าสถิติ F-test ซึ่งจะทำการทดสอบพร้อมกัน

$$\begin{array}{ll} \text{สมมติฐานการทดสอบ} & H_0: a = 0 \\ & H_1: a \neq 0 \end{array} \quad \text{และ} \quad \begin{array}{ll} & H_0: b = 1 \\ & H_1: b \neq 1 \end{array}$$

ผลการทดสอบสมมติฐานการประมาณที่ไม่เอนเอียงของสมการดุลยภาพระยะยาว จะพบว่าปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) นั่นคือ ค่าสัมประสิทธิ์ a ไม่เท่ากับ 0 หรือถ้าจะดูค่าสถิติทดสอบค่า F-test ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าค่าที่ประมาณได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 จึงแสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวเป็นค่าที่เอนเอียง และการทดสอบสัมประสิทธิ์ b พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ b ไม่เท่ากับ 1 หรือถ้าจะดูค่าสถิติทดสอบค่า F-test ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าค่าที่ประมาณได้แตกต่างจากหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 จึงแสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวเป็นค่าที่เอนเอียง ดังตารางที่ 4.11

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยทั้ง 7 รูปแบบสัญญา เป็นราคาที่ไม่มีประสิทธิภาพ

การทดสอบการปรับตัวยุทธศาสตร์เข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว

การปรับตัวยุทธศาสตร์เข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว (Error Correction) ได้นั้น จะต้องทำการทดสอบดุลยภาพระยะยาวก่อน และเมื่อทำการทดสอบดุลยภาพระยะยาวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าและราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดปัจจุบันทั้งสองตลาด พบว่า ราคาในตลาดล่วงหน้าและราคาในตลาดปัจจุบันทั้งสองตลาดส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวต่อกัน แต่เมื่อทำการทดสอบการปรับตัวยุทธศาสตร์เข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวพบว่าทุกตัวแปรไม่มีการปรับตัวยุทธศาสตร์เข้าสู่ระยะยาวต่อกัน

การทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล (The Rational Expectation Hypothesis)

แบบจำลองการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลเป็นการทดสอบว่าสาเหตุของการที่ไม่มีประสิทธิภาพของตลาดนั้นแท้จริงแล้วเกิดจากการมี Risk premium ในตลาดหรือไม่ โดยการทดสอบจะหาค่าคาดหวังของราคาในตลาดปัจจุบัน $E_t(S_{t+1})$ โดยหาจากการประมาณค่าโดยวิธี OLS แล้วนำค่า $E_t(S_{t+1})$ ไปทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยถ้าค่าสัมบูรณ์ของ ADF Test น้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value (1%) จะต้องมีการปรับข้อมูลโดยที่ระดับ First difference ซึ่งเป็นระดับเดียวกับ S_t และ F_t ก่อนแล้วค่อยทำการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล

เมื่อทำการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคาดหวังของราคาในตลาดปัจจุบัน $E_t(S_{t+1})$ (ตารางที่ 4.13) แล้ว จึงสามารถมาทำการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลและทดสอบสมมติฐานการมี Risk Premium

ในการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลจะใช้สมการดังนี้ในการทดสอบ

$$S_{t+1} = a + bE_t(S_{t+1}) + \epsilon_{t+1}$$

จากสมการสามารถนำไปประมาณความสัมพันธ์เชิงคู่ระยะยาวโดยสร้างสมการโดยวิธี OLS แล้วนำค่าความคาดเคลื่อนไปทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยจะพิจารณาจากค่า ADF และค่า Critical Value (1%) จากผลการทดสอบพบว่า มีเพียงราคาขายแผ่นนมวันชั้น 3 ของทั้งตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ และตลาดหาดใหญ่ของราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน เท่านั้น ที่มีค่าสัมบูรณ์ของ ADF น้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value (1%) จึงทำให้ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) จึงสรุปได้ว่าไม่มีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล ซึ่งผลการทดสอบได้ (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าคาดหวังของราคาในตลาดปัจจุบัน $E_t(S_{t+1})$

ตัวแปร	ADF Statistics	Critical Value (1%)	Stationary At Level
1_ $E_t(S_{t+1})$	-6.193	-4.095	Stationary
2_ $E_t(S_{t+1})$	-6.779	-4.095	Stationary
3_ $E_t(S_{t+1})$	-5.672	-4.095	Stationary
4_ $E_t(S_{t+1})$	-6.034	-4.096	Stationary
5_ $E_t(S_{t+1})$	-5.707	-4.099	Stationary
6_ $E_t(S_{t+1})$	-5.944	-4.100	Stationary
7_ $E_t(S_{t+1})$	-3.405	-4.323	Non-Stationary

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าความคลาดเคลื่อน

ตัวแปร	ADF Statistics	Critical Value (1%)	Stationary At Level
BKK 1	-6.184	-2.597	Stationary
HAADYAI 1	-5.789	-2.597	Stationary
BKK 2	-4.616	-2.598	Stationary
HAADYAI 2	-4.758	-2.598	Stationary
BKK 3	-4.541	-2.599	Stationary
HAADYAI 3	-3.053	-2.599	Stationary
BKK 4	-4.671	-2.600	Stationary
HAADYAI 4	-2.107	-2.600	Stationary
BKK 5	-3.704	-2.603	Stationary
HAADYAI 5	-3.962	-2.599	Stationary
BKK 6	-3.338	-2.600	Stationary
HAADYAI 6	-2.804	-2.599	Stationary
BKK 7	-2.006	-2.653	Non-Stationary
HAADYAI 7	-2.200	-2.653	Non-Stationary

ที่มา: จากการคำนวณ

การทดสอบสมมติฐานการไม่มี Risk Premium

เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่าตลาดล่วงหน้าไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบต่อไปอีกว่าการที่ตลาดไม่มีประสิทธิภาพนั้น มีสาเหตุที่แท้จริงเกิดจากการมี Risk Premium หรือไม่ ซึ่งสามารถทดสอบได้จากสมการดังนี้

$$F_{t+1} = a + bE_t S_{t+1} + \varepsilon_{t+1}$$

จากสมการสามารถนำไปประมาณความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวโดยสร้างสมการโดยวิธี OLS แล้วนำค่าความคลาดเคลื่อนไปทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยจะพิจารณาจากค่า ADF และค่า Critical Value (1%) จากการทดสอบพบว่าข้อมูลราคาทั้งหมดมีค่าสัมบูรณ์ของ ADF test มีค่าน้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Critical Value (1%) จึงทำให้ปฏิเสธสมมติฐานหลัก คือ

สาเหตุของการไม่มีประสิทธิภาพของตลาดล่วงหน้า มีสาเหตุเกิดมาจากการมี Risk Premium ในตลาด ดังผลทดสอบ (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของค่าตลาดเคลื่อน

ตัวแปร	ADF Statistics	Critical Value (1%)	Stationary At Level
Bkk1_price	-1.910	-2.650	Non-Stationary
Hatyai1_price	-2.762	-2.647	Non-Stationary
Bkk2_price	-1.558	-2.600	Non-Stationary
Hatyai2_price	-2.360	-2.599	Non-Stationary
Bkk3_price	-2.250	-2.599	Non-Stationary
Hatyai3_price	-2.312	-2.598	Non-Stationary
Bkk4_price	-1.600	-2.599	Non-Stationary
Hatyai4_price	-2.600	-2.598	Non-Stationary
Bkk5_price	-2.660	-2.597	Non-Stationary
Hatyai5_price	-1.658	-2.597	Non-Stationary
Bkk6_price	-2.332	-2.599	Non-Stationary
Hatyai6_price	-2.690	-2.597	Non-Stationary
Bkk7_price	-1.414	-2.598	Non-Stationary
Hatyai7_price	-1.334	-2.598	Non-Stationary

ที่มา: จากการคำนวณ

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพราคายางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดยางพาราในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และความเคลื่อนไหวของราคายางพาราทั้งในตลาดปัจจุบัน ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการกำหนดราคายางพาราของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยสินค้าอ้างอิงที่ทำการศึกษาคือยางแผ่นรมควันชั้น 3 ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 รายวันของราคาปิดทำการในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยการศึกษาราคาปิดทำการล่วงหน้า 7 เดือนย้อนหลังก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา ซึ่งข้อมูลราคาล่วงหน้านั้นได้มาจากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ส่วนราคาในตลาดปัจจุบันแยกออกเป็นสองตลาด คือ ตลาดท่าเรือกรุงเทพฯ และตลาดกลางหาดใหญ่ ณ วันส่งมอบสัญญา ซึ่งข้อมูลราคาปัจจุบันได้มาจากสถาบันวิจัยยาง

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกที่เข้ามาทำการเปิดสัญญาการซื้อขายล่วงหน้ายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยนั้น เมื่อทำการเปรียบเทียบจำนวนสมาชิกของผู้เข้ามาซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ.2547 ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเปิดทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้าแห่งประเทศไทยพบว่าไม่มีผู้เข้ามาทำการซื้อขายโดยไม่ระบุประเภทมากที่สุด อาจเนื่องมาจากกลุ่มของเกษตรกรและกลุ่มของนักลงทุนยังไม่มั่นใจในประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย แต่หลังจากตลาดเปิดทำการมาเป็นระยะเวลา 6 ปี ทำให้ตลาดสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและนักลงทุนแห่งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ส่วนเดือนที่กลุ่มสมาชิกเข้ามาทำการซื้อขายพบว่าในเดือนกันยายนมีการซื้อขายสัญญาน้อยที่สุดของทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนเดือนที่ทำการซื้อขายสัญญามากที่สุด โดยกลุ่มของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรจะเข้ามาซื้อขายกันในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน เนื่องจากเป็นช่วงที่มีปริมาณผลผลิตออกมามากทำให้ราคาลดลง ส่งผลให้เข้ามาใช้กลไกการซื้อขายล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคา ส่วนกลุ่มของนักลงทุนจะเข้ามาซื้อขายสัญญาในเดือนกรกฎาคม เพื่อเข้ามาแสวงหากำไรจากความ

ผันผวนของราคา และจากการศึกษารูปแบบของสัญญาการซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยพบว่า สัญญาที่มีการซื้อขายมากที่สุดคือสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ 7 เดือน และเมื่อเข้าใกล้เดือนส่งมอบปริมาณสัญญาที่เข้ามาทำการซื้อขายกลับลดลงเรื่อยๆ และเมื่อนำราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดปัจจุบันทั้งตลาดท่าเรือกรุงเทพฯและตลาดกลางหาดใหญ่มาเปรียบเทียบกับราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จะพบว่าราคาทั้ง 3 ตลาดมีค่าค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยยิ่งใกล้เดือนส่งมอบของสัญญา ราคาในตลาดล่วงหน้าก็จะเข้าใกล้ราคาในตลาดปัจจุบันมากขึ้น ดังนั้นราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดเป็นตัวสะท้อนราคาในตลาดล่วงหน้า โดยความเคลื่อนไหวของราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในแต่ละปี ทราบว่าทำให้ราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยมีการเคลื่อนไหวของราคาคู่ขนานไปกับราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด ส่วนค่าดัชนีในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยมีเสถียรภาพมากกว่าราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด โดยค่าดัชนีในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยที่สูงกว่าค่าดัชนีในตลาดปัจจุบัน ทำให้สามารถชดเชยส่วนต่างของราคา ของแผ่นรมควันชั้น 3 ได้ จึงส่งผลทำให้ผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์จากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาและการทำกำไรจากส่วนต่างของราคาในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผลการคาดการณ์ค่าเบสิสเป็นการคาดการณ์ของอุปสงค์อุปทานของราคาในอนาคต ส่งผลให้ราคาที่ซื้อขายสัญญาล่วงหน้ามีการเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา และทำให้ทราบแนวโน้มในการซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เมื่อใกล้เวลาส่งมอบว่าเมื่อมีปริมาณการซื้อขายสัญญา น้อยกว่าสัญญาที่มีเวลาส่งมอบระยะไกล

ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพราคานั้นได้ทำการทดสอบประสิทธิภาพราคา โดยนำข้อมูลราคามาทำการทดสอบความหยุดนิ่งของข้อมูล โดยใช้วิธี Augmented Dickey-Fuller (ADF) เมื่อทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูลแล้วนำมาทำการทดสอบความสัมพันธ์คู่คลยภาพระยะยาว (Cointegration) ของข้อมูลราคาในตลาดปัจจุบันและราคาในตลาดล่วงหน้า ผลการทดสอบพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดล่วงหน้าและราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด ข้อมูลราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 1-4 เดือน มีค่า R^2 ค่อนข้างสูง แสดงว่าข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้าสามารถอธิบายข้อมูลราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 5-7 เดือน มีค่า R^2 ต่ำ แสดงว่าข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้าไม่สามารถอธิบายข้อมูลราคาในตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลจากการทดสอบความมีเสถียรของค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละแบบจำลอง พบว่ามีเพียงข้อมูลราคาก่อนครบกำหนดส่งมอบสัญญา 7 เดือนในตลาดล่วงหน้าและตลาดปัจจุบันทั้ง 2 ตลาด ไม่มีความสัมพันธ์เชิงคู่คลยภาพระยะยาว ส่วนข้อมูล

ราคาอื่น ๆ มีความสัมพันธ์เชิงคลยภาพระยะยาว แต่ก็ไม่สามารถสรุปได้ทันทีว่าตลาดล่วงหน้าเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ และเมื่อนำข้อมูลทั้งหมดไปทำการทดสอบการประมาณที่ไม่เอนเอียงของสัมประสิทธิ์ที่ได้จากแบบจำลองพบว่า สัมประสิทธิ์ที่ได้เป็นตัวประมาณที่เอนเอียงนั้นก็สามารถสรุปได้ว่า ราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นราคาที่ไม่มีความมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผลของการทดสอบมีการปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ a เท่ากับ 0 และค่าสัมประสิทธิ์ b เท่ากับ 1 ส่วนการทดสอบการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการทดสอบว่าความมีประสิทธิภาพของตลาดล่วงหน้าเกิดจากการคาดคะเนราคาที่ดีลงซื้อขายกันในตลาดล่วงหน้าของยางแผ่นรมควันชั้น 3 เท่ากับราคาในตลาดปัจจุบันที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือไม่ ผลการทดสอบพบว่าไม่มีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผล และเมื่อทำการทดสอบต่อไปว่าการที่ไม่มีประสิทธิภาพของราคาในตลาดล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเกิดจากการมี Risk Premium ในตลาดหรือไม่ ผลการทดสอบพบว่าเกิดจากการมี Risk Premium นั้นก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาทำการซื้อขายสินค้าเกษตรในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยต้องการผลตอบแทนจากส่วนต่างของราคาในตลาดล่วงหน้าเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากตลาดปัจจุบัน

จากการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานตามทฤษฎีประสิทธิภาพของตลาดที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 แสดงให้เห็นว่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตั้งแต่เปิดทำการปีพ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน เป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพในระดับกลาง (Semi Strong Efficiency) เนื่องจากการเข้ามาของข่าวสารใหม่ๆ เช่น ข่าวสารด้านการปรับตัวพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ข่าวสารด้านสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ทั้งนี้อาจมาจากต้นทุนการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เพราะการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นการซื้อขายแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ข้อมูลต่างๆ กระจายไปอย่างรวดเร็ว จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างราคาในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เช่น เมื่อใกล้เดือนส่งมอบของสัญญา ราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยก็จะเข้าใกล้ราคาในตลาดปัจจุบันมากขึ้น กล่าวคือเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรเป็นผู้ที่ป้องกันความเสี่ยงจากราคาหรือนักลงทุนไม่สามารถใช้ราคาที่เกิดขึ้นในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นตัวในการพยากรณ์ราคาของยางแผ่นรมควันชั้น 3 ในอนาคตได้ แต่ก็ยังมีผู้ที่เกี่ยวข้องและนักลงทุนเข้ามาทำการซื้อขายสัญญาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ อาจเป็นเพราะยังมีผู้ที่หวังกำไรจากส่วนต่างของราคาแต่ก็มีการใช้ตลาดอย่างไม่เต็มที่และไม่ทำให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องมากนัก

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงธรรมชาติของการเคลื่อนไหวของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ทั้งในตลาดปัจจุบันและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เช่น เกษตรกรหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรสามารถเข้ามาป้องกันความเสี่ยงในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยการขายสัญญาล่วงหน้าในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม เนื่องจากค่าดัชนีราคาในตลาดปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกิดผลกำไรจากการขายสัญญา

2. ควรศึกษาปัจจัยทางเทคนิคและปัจจัยทางจิตวิทยา ในช่วงเดือนที่มีจำนวนสมาชิกเข้ามาซื้อขายสัญญาน้อยที่สุดในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เช่น เดือนตุลาคม เพื่อให้สามารถวางแผนการจัดการ การผลิต การจัดจำหน่าย และการส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ถึงแม้ว่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยได้มีการประชาสัมพันธ์และการเปิดอบรมให้แก่สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว แต่ควรจะกระจายการเปิดอบรมไปยังผู้ประกอบการทางการเกษตรในส่วนภูมิภาคมากขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านการลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าที่ผันผวนในปัจจุบันให้แก่เกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรได้มากขึ้น

4. ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการซื้อขายของแต่ละกลุ่มผู้ลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มของเกษตรกรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาซื้อขายในแต่ละสัญญา ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. 2553ก. เปิดประตูสู่การลงทุนในตลาดสินค้าเกษตร
ล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (Online). www.afet.or.th/v081/thai/learning/publication.php,
20 มิถุนายน 2553

_____. 2553ข. โครงสร้างองค์กร (Online).
www.afet.or.th/v081/thai/corporate/organization_chart.php, 15 พฤศจิกายน 2553

_____. 2553ค. เงินประกัน (Online). www.afet.or.th/v081/thai/trading/margin.php, 15
พฤศจิกายน 2553

_____. 2553ง. ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้า (Online). www.afet.or.th/v081/thai/product/, 15
พฤศจิกายน 2553

ทิพาภรณ์ ทวีกุลวัฒน์. 2539. การซื้อขายสินค้าในตลาดล่วงหน้า. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธารทิพย์ บุญคมรัตน์. 2552. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อส่วนต่างของราคาขงพาราแผ่น
รมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีระวุฒิ ธีตรานนท์. 2550. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านราคาและการส่งผ่านราคาของยางแผ่น
รมควันชั้น 3 จากตลาดสินค้าล่วงหน้าแห่งประเทศไทยสู่ตลาดปัจจุบันของประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บันลือ คำวชิรพิทักษ์. 2543. เศรษฐศาสตร์การตลาดการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปัญญา หิรัญรัมย์. 2547. การลงทุนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
วิทย์พัฒน์

ภุริสา เรืองเทพ. 2550. การวิเคราะห์ราคาตามทฤษฎีและราคาตลาดของสัญญาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาณะสิริ ชาวกุล. 2541. เศรษฐศาสตร์ตลาดอนาคตสินค้าเกษตร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัตนากรณ์ ชศศรี. 2551. ประสิทธิภาพราคาสินค้าเกษตรในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2549. การวิเคราะห์ตราสารอนุพันธ์. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชิ่ง.

สถาบันวิจัยยาง. 2553 สถิติราคายาง(Online). www.rubberthai.com, 20 มิถุนายน 2553

สุณีพร ทวรรณกุล. 2542. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการกำหนดราคาของตลาดข้าวเปลือกในภูมิภาคของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพรรณษา ยืนยัง. 2553. การทดสอบประสิทธิภาพตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า. 2552. สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชิ่ง

เสาวลักษณ์ วัฒนโสภาศิริ. 2549. ผลของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อราคาสินค้าเกษตรไทยกรณีศึกษาข้าวขาว 5%. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อานนท์ เจริญมูล. 2549. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงตลาดและการพยากรณ์ราคาของแผ่นรมควัน
ชั้นที่ 3 ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อารี วิบูลย์พงศ์และคณะ. 2545. ประสิทธิภาพพยากรณ์ในตลาดล่วงหน้าต่างประเทศ: นัยเพื่อการ
ใช้ประโยชน์ตลาดล่วงหน้าของประเทศไทย: วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรคณะ
เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อิสราพร ตระกูลพรนิมิต. 545. การวิเคราะห์การส่งผ่านราคาและความเชื่อมโยงของราคาในตลาด
ข้าวเปลือกภาคกลางและตลาดกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Elroy,D.and Massoud, M., **Efficiency Market**(Online)

www.london.edu/faculty/edimson/spellbou.pdf, June 20, 2010

Hakkio, C.S. and M. Rush. 1989. "Market Efficiency and Cointegration : an Application to The
Sterling and Deutchemark Exchange Markets." **Journal of International Money and
Finance**.9: 75-88

ตารางผนวกที่ 1 ราคา RSS 3 รายเดือน ตลาดท่าเรือกรุงเทพ ตลาดหาดใหญ่ และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ปีพ.ศ. 2547 -2553

(บาท:กิโลกรัม)

ปี	เดือน	ตลาดAFET			ตลาดท่าเรือกรุงเทพ			ตลาดกลางหาดใหญ่		
		ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย
2547	ก.ย.	51.50	49.80	50.65	52.00	51.00	51.41	48.15	47.30	47.74
2547	ต.ค.	52.60	51.10	51.85	52.55	52.00	52.28	49.42	48.06	48.81
2547	พ.ย.	51.70	47.30	49.50	52.45	47.40	50.30	48.83	43.26	46.61
2547	ธ.ค.	48.30	45.50	46.90	47.35	46.40	46.83	43.61	42.31	42.94
2548	ม.ค.	48.50	45.50	47.00	46.92	45.15	45.92	43.72	40.41	41.76
2548	ก.พ.	51.20	48.10	49.65	49.65	47.25	48.67	46.67	43.93	45.46
2548	มี.ค.	50.80	49.80	50.30	51.75	49.85	50.71	48.96	46.56	47.91
2548	เม.ย.	51.20	50.00	50.60	52.70	51.75	52.06	49.59	48.74	49.28
2548	พ.ค.	53.50	50.10	51.80	56.80	51.60	53.78	56.03	47.05	52.13
2548	มิ.ย.	58.60	52.90	55.75	62.40	57.30	60.03	61.73	56.23	58.17
2548	ก.ค.	72.00	57.70	64.85	75.20	63.55	69.85	71.38	61.93	66.74
2548	ส.ค.	69.40	57.40	63.40	73.00	62.75	66.42	70.10	58.50	62.91
2548	ก.ย.	68.80	64.40	66.60	70.05	65.75	69.59	67.75	64.19	66.09
2548	ต.ค.	70.80	65.10	67.95	70.60	68.75	69.87	67.61	63.89	66.22
2548	พ.ย.	67.20	61.90	64.55	68.40	65.40	66.30	64.03	59.85	61.84
2548	ธ.ค.	72.40	64.90	68.65	70.90	66.65	69.01	68.18	63.04	66.36

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(บาท:กิโลกรัม)

ปี	เดือน	ตลาดAFET			ตลาดท่าเรือกรุงเทพ			ตลาดกลางหาดใหญ่		
		ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย
2549	ก.พ.	88.60	76.30	82.45	85.40	78.90	82.05	79.68	72.67	76.07
2549	มี.ค.	87.30	78.10	82.70	83.40	79.85	81.16	80.58	75.50	77.80
2549	เม.ย.	84.50	80.60	82.55	83.70	81.50	82.27	81.48	75.38	80.40
2549	พ.ค.	104.80	82.10	93.45	105.10	81.70	93.47	103.90	80.48	92.30
2549	มิ.ย.	105.00	94.00	99.50	107.95	100.05	104.25	104.26	87.36	99.19
2549	ก.ค.	101.50	82.40	91.95	105.35	86.00	95.77	100.11	73.89	87.20
2549	ส.ค.	92.40	75.70	84.05	90.95	75.20	83.45	83.31	67.62	75.61
2549	ก.ย.	76.60	62.80	69.70	75.10	65.00	68.80	67.84	57.50	61.95
2549	ต.ค.	73.30	65.60	69.45	70.80	66.80	69.56	64.99	58.68	62.77
2549	พ.ย.	67.40	56.00	61.70	65.90	54.55	60.63	59.92	47.72	53.90
2549	ธ.ค.	77.00	58.90	67.95	71.30	57.00	62.81	66.29	50.88	57.20
2550	ม.ค.	84.90	68.80	76.85	80.10	69.25	74.84	77.73	63.60	69.89
2550	ก.พ.	87.20	78.50	82.85	83.90	72.50	81.57	79.20	73.70	77.01
2550	มี.ค.	82.90	76.80	79.85	81.50	76.50	78.85	77.06	73.31	74.75
2550	เม.ย.	84.10	79.20	81.76	83.10	79.50	81.42	78.99	76.15	77.42
2550	พ.ค.	84.00	78.50	81.27	84.25	79.50	81.85	82.21	76.46	79.31
2550	มิ.ย.	85.00	68.00	75.62	82.60	74.60	78.32	80.33	69.90	74.41

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(บาท:กิโลกรัม)

ปี	เดือน	ตลาดAFET			ตลาดท่าเรือกรุงเทพ			ตลาดกลางหาดใหญ่		
		ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย
2550	ก.ค.	74.00	65.70	68.70	73.40	68.75	70.30	67.86	64.60	65.94
2550	ส.ค.	73.00	69.50	71.07	75.05	64.50	72.34	71.47	65.85	68.56
2550	ก.ย.	75.70	70.50	73.17	75.40	73.25	74.10	71.81	68.53	70.18
2550	ต.ค.	88.10	72.20	80.59	83.90	75.07	78.89	81.56	71.55	75.68
2550	พ.ย.	91.70	78.50	84.48	89.95	82.55	85.16	84.99	76.48	80.68
2550	ธ.ค.	90.00	77.20	84.39	88.10	81.59	84.00	82.81	74.95	79.10
2551	ม.ค.	91.50	85.50	88.10	88.50	86.10	87.18	85.21	81.58	82.99
2551	ก.พ.	93.15	86.60	90.40	92.15	88.20	90.47	88.79	82.77	86.16
2551	มี.ค.	91.00	85.05	88.28	90.65	86.25	88.54	86.59	81.03	84.09
2551	เม.ย.	94.00	86.35	88.75	91.00	88.05	89.35	89.89	84.31	86.62
2551	พ.ค.	104.50	89.10	95.31	103.65	90.75	97.65	101.73	88.63	95.30
2551	มิ.ย.	110.85	93.30	102.81	110.20	101.00	107.36	106.83	97.15	103.34
2551	ก.ค.	110.00	99.05	103.12	110.20	105.55	107.76	106.83	101.39	103.94
2550	พ.ย.	91.70	78.50	84.48	89.95	82.55	85.16	84.99	76.48	80.68
2550	ธ.ค.	90.00	77.20	84.39	88.10	81.59	84.00	82.81	74.95	79.10
2551	ม.ค.	91.50	85.50	88.10	88.50	86.10	87.18	85.21	81.58	82.99
2551	ก.พ.	93.15	86.60	90.40	92.15	88.20	90.47	88.79	82.77	86.16

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(บาท:กิโลกรัม)

ปี	เดือน	ตลาดAFET			ตลาดท่าเรือกรุงเทพ			ตลาดกลางหาดใหญ่		
		ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย
2551	มี.ค.	91.00	85.05	88.28	90.65	86.25	88.54	86.59	81.03	84.09
2551	เม.ย.	94.00	86.35	88.75	91.00	88.05	89.35	89.89	84.31	86.62
2551	พ.ค.	104.50	89.10	95.31	103.65	90.75	97.65	101.73	88.63	95.30
2551	มิ.ย.	110.85	93.30	102.81	110.20	101.00	107.36	106.83	97.15	103.34
2551	ก.ค.	110.00	99.05	103.12	110.20	105.55	107.76	106.83	101.39	103.94
2551	ส.ค.	102.00	88.55	95.26	105.50	96.00	100.24	101.74	90.50	95.23
2551	ก.ย.	101.00	84.85	94.63	103.85	92.15	99.96	99.99	81.29	94.46
2551	ต.ค.	88.50	56.10	69.37	90.15	59.25	70.27	81.31	51.50	64.29
2551	พ.ย.	71.50	47.55	59.86	67.90	53.00	61.59	66.59	43.60	56.04
2551	ธ.ค.	59.90	39.00	45.32	53.00	39.40	44.79	43.60	33.35	38.83
2552	ม.ค.	57.00	50.00	53.67	53.80	54.40	53.27	49.89	46.30	48.50
2552	ก.พ.	54.75	50.00	52.60	53.70	52.15	52.81	49.49	47.66	48.63
2552	มี.ค.	54.80	48.00	51.41	53.50	51.70	52.25	50.77	45.09	48.80
2552	เม.ย.	60.60	53.50	57.18	58.50	53.90	57.23	54.85	50.89	53.42
2552	พ.ค.	63.50	57.00	59.80	61.00	58.20	60.43	58.19	55.96	56.86
2552	มิ.ย.	61.50	53.00	57.49	60.20	56.80	58.57	57.16	50.86	54.35
2552	ก.ค.	67.55	53.95	59.98	65.10	56.95	60.08	63.21	51.79	56.68

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(บาท:กิโลกรัม)

ปี	เดือน	ตลาดAFET			ตลาดท่าเรือกรุงเทพ			ตลาดกลางหาดใหญ่		
		ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย	ราคาสูงสุด	ราคาต่ำสุด	เฉลี่ย
2552	ต.ค.	73.55	65.00	68.40	72.40	66.50	69.86	69.83	63.09	65.63
2552	ก.ย.	76.00	69.50	72.23	75.95	72.25	73.77	72.81	66.92	69.46
2552	ต.ค.	81.00	70.80	76.95	82.15	73.10	78.57	77.37	69.27	74.07
2552	พ.ย.	92.50	79.00	84.75	90.60	82.00	84.93	85.02	76.09	79.96
2552	ธ.ค.	98.40	86.00	93.54	96.25	90.70	93.75	89.16	82.97	87.03
2553	ม.ค.	107.50	97.50	102.37	106.00	96.50	102.45	100.49	90.24	96.31
2553	ก.พ.	108.50	96.85	103.16	108.10	99.75	103.37	106.16	93.81	99.59
2553	มี.ค.	114.00	102.45	106.06	113.70	106.25	108.38	112.00	102.39	105.78
2553	เม.ย.	130.00	100.25	112.20	130.80	113.80	124.45	122.89	112.93	117.93
2553	พ.ค.	124.00	87.05	97.59	126.65	109.90	117.64	120.11	104.65	112.26
2553	มิ.ย.	120.90	90.00	99.25	126.65	114.10	117.91	120.42	109.88	114.36
2553	ก.ค.	112.00	91.00	96.05	113.10	102.40	107.99	108.53	96.79	102.80
2553	ส.ค.	107.30	97.00	103.02	107.60	104.40	105.36	106.16	101.73	103.37

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, สถาบันวิจัยยาง

ตารางผนวกที่ 2 ข้อมูลราคาที่ใช้วิเคราะห์

(บาท/กิโลกรัม)

สัญญา	HATYAI								
	AFET_1 , (F _{t-1})	AFET_2 , (F _{t-2})	AFET_3 , (F _{t-3})	AFET_4 , (F _{t-4})	AFET_5 , (F _{t-5})	AFET_6 , (F _{t-6})	AFET_7 , (F _{t-7})	BKK , (B _t)	, (B _t)
ก.ย.47	50.89	51.05	53.72					51.41	47.74
ค.ค.47	50.96	50.61	50.84	53.54				52.28	48.81
พ.ย.47	51.46	50.89	50.62	50.84	53.49			50.30	46.61
ธ.ค.47	51.33	51.79	50.73	50.57	50.89	53.4		46.83	42.94
ม.ค.48	45.94	49.85	51.79	50.65	50.47	50.82		45.92	41.76
ก.พ.48	45.13	46.81	49.95	51.87	50.64	50.47		48.67	45.46
มี.ค.48	49.60	46.13	47.26	49.96	51.85	50.64		50.71	47.91
เม.ย.48	50.17	49.56	46.61	47.34	49.98	51.88		52.06	49.28
พ.ค.48	51.03	50.48	49.87	46.85	47.36	50.08		53.78	52.13
มิ.ย.48	52.11	50.73	50.41	49.98	46.87	47.44		60.03	58.17
ก.ค.48	58.95	52.45	50.55	50.35	50.03	46.93		69.85	66.74
ส.ค.48	67.64	51.53	51.73	50.48	50.30	49.85		66.42	62.91
ก.ย.48	64.89	68.07	55.71	51.27	50.45	50.34		69.59	66.09
ค.ค.48	69.08	64.06	66.66	54.85	51.01	50.47		69.87	66.22
พ.ย.48	69.47	67.80	62.24	66.05	54.57	50.82		66.30	61.84
ธ.ค.48	65.55	68.26	66.98	62.40	65.34	54.16		69.01	66.36
ม.ค.49	68.35	64.66	68.37	66.94	62.35	64.43		74.09	71.13

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

(บาท/กิโลกรัม)

สัญญา	HATYAI								
	AFET_1 , (F _{t-1})	AFET_2 , (F _{t-2})	AFET_3 , (F _{t-3})	AFET_4 , (F _{t-4})	AFET_5 , (F _{t-5})	AFET_6 , (F _{t-6})	AFET_7 , (F _{t-7})	BKK , (B _t)	, (B _t)
ก.พ.49	72.99	68.87	64.97	68.51	66.95	62.78		82.05	76.07
มี.ค.49	81.80	75.32	68.68	64.74	68.52	66.93		81.16	77.80
เม.ย.49	80.40	81.68	74.93	69.18	64.74	68.54		82.27	80.40
พ.ค.49	82.27	81.59	82.27	75.34	69.27	64.91		93.47	92.30
มิ.ย.49	90.51	82.31	81.44	82.14	81.14	75.40		104.25	99.19
ก.ค.49	101.99	90.88	82.35	81.50	82.31	75.07		95.77	87.20
ส.ค.49	94.42	99.55	91.96	82.20	81.57	82.30		83.45	75.61
ก.ย.49	82.81	91.55	100.37	92.68	82.30	81.99		68.80	61.95
ต.ค.49	66.97	82.17	91.92	100.18	92.83	82.42		69.56	62.77
พ.ย.49	66.64	67.75	82.55	92.12	100.07	91.78		60.63	53.90
ธ.ค.49	56.28	68.45	69.26	82.90	92.07	100.43		62.81	57.20
ม.ค.50	61.63	58.55	68.75	69.72	82.86	92.98		74.84	69.89
ก.พ.50	72.39	64.20	60.14	69.60	69.87	83.34		81.57	77.01
มี.ค.50	82.58	74.43	63.08	61.22	70.27	70.27		78.85	74.75
เม.ย.50	78.83	81.69	75.15	65.48	62.13	70.17		81.42	77.42
พ.ค.50	81.20	77.91	82.85	77.33	66.65	62.68		81.85	79.31
มิ.ย.50	81.59	81.08	78.99	82.53	78.07	66.20		78.32	74.41

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

(บาท/กิโลกรัม)

สัญญา	HATYAI								
	AFET_1 , (F _{t-1})	AFET_2 , (F _{t-2})	AFET_3 , (F _{t-3})	AFET_4 , (F _{t-4})	AFET_5 , (F _{t-5})	AFET_6 , (F _{t-6})	AFET_7 , (F _{t-7})	BKK , (B _t)	, (B _t)
ก.ค.50	78.69	81.48	81.54	79.17	83.24	77.93		70.30	65.94
ค.ค.50	69.04	76.61	81.28	81.94	79.62	83.35		72.34	68.56
ก.ย.50	72.10	69.13	77.15	81.27	82.05	79.78		74.10	70.18
ค.ค.50	71.92	70.53	69.23	74.58	81.06	82.03		78.89	75.68
พ.ย.50	77.30	73.60	71.34	68.77	74.92	81.08		85.16	80.68
ธ.ค.50	85.63	79.02	72.67	71.07	68.53	75.50		84.00	79.10
ม.ค.51	81.16	84.12	80.34	73.17	71.03	68.52		87.18	82.99
ก.พ.51	87.83	84.68	84.21	81.16	73.26	71.07		90.47	86.16
มี.ค.51	90.98	87.84	83.17	84.77	80.68	73.23	71.10	88.54	84.09
เม.ย.51	89.26	91.77	88.53	83.59	84.83	80.99	73.16	89.35	86.62
พ.ค.51	90.34	88.16	90.47	88.42	84.65	85.10	80.54	97.65	95.30
มิ.ย.51	98.92	91.00	87.44	91.00	88.19	85.02	85.68	107.36	103.34
ก.ค.51	105.92	97.41	88.90	87.76	89.86	87.97	84.80	107.76	103.94
ค.ค.51	105.02	104.66	94.06	89.92	88.53	90.17	88.18	100.24	95.23
ก.ย.51	97.88	104.92	103.02	94.38	88.62	88.33	90.33	99.96	94.46
ค.ค.51	99.36	95.42	104.08	103.23	94.76	88.06	88.36	70.27	64.29
พ.ย.51	72.55	95.41	95.47	102.14	101.91	94.88	88.28	61.59	56.04

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

(บาท/กิโลกรัม)

สัญญา								HATYAI	
	AFET_1 , (F _{t-1})	AFET_2 , (F _{t-2})	AFET_3 , (F _{t-3})	AFET_4 , (F _{t-4})	AFET_5 , (F _{t-5})	AFET_6 , (F _{t-6})	AFET_7 , (F _{t-7})	BKK , (B _t)	, (B _t)
ม.ค.52	41.11	59.57	69.12	94.31	95.33	102.89	101.80	53.27	48.50
ก.พ.52	51.40	43.77	59.61	71.18	95.66	94.68	103.49	52.81	48.63
มี.ค.52	51.42	52.10	44.24	63.57	70.09	94.53	94.93	52.25	48.80
เม.ย.52	49.63	51.52	52.92	45.31	60.16	67.83	94.59	57.23	53.42
พ.ค.52	56.95	51.68	52.73	54.79	46.25	59.72	69.52	60.43	56.86
มิ.ย.52	59.15	57.12	51.51	52.06	53.53	46.53	60.18	58.57	54.35
ก.ค.52	58.72	59.96	57.13	51.47	52.88	53.90	46.15	60.08	56.68
ส.ค.52	58.00	58.07	59.41	57.39	51.43	53.25	54.25	69.86	65.63
ก.ย.52	68.59	62.94	57.41	59.42	56.79	51.36	53.28	73.77	69.46
ต.ค.52	74.67	67.72	60.16	56.39	59.47	57.08	51.28	78.57	74.07
พ.ย.52	75.50	73.24	68.04	59.02	57.12	59.75	57.05	84.93	79.96
ธ.ค.52	84.72	77.77	72.50	68.56	59.70	57.48	60.49	93.75	87.03
ม.ค.53	91.63	88.89	75.20	72.71	67.61	59.59	58.28	102.45	96.31
ก.พ.53	102.12	93.62	84.25	76.84	71.88	68.45	59.69	103.37	99.59
มี.ค.53	101.92	101.42	92.22	84.97	76.99	71.73	68.65	108.38	105.78
เม.ย.53	107.43	104.03	100.88	93.59	84.37	76.96	72.41	124.45	117.93
พ.ค.53	125.35	109.70	103.20	101.61	93.56	84.46	76.67	117.64	112.26

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

(บาท/กิโลกรัม)

สัญญา	AFET_1 , (F _{t-1})	AFET_2 , (F _{t-2})	AFET_3 , (F _{t-3})	AFET_4 , (F _{t-4})	AFET_5 , (F _{t-5})	AFET_6 , (F _{t-6})	AFET_7 , (F _{t-7})	BKK , (B _t)	HATYAI , (B _t)
ก.ค.53	116.78	101.94	116.16	106.07	102.72	103.11	93.72	107.99	102.80
ค.ค.53	107.16	109.71	97.12	110.51	105.40	103.32	103.08	105.36	103.37

ที่มา: ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, สถาบันวิจัยยาง

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวสุจามร ชี้มละมัย

วัน เดือน ปี ที่เกิด

3 ตุลาคม พ.ศ. 2529

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตร์ศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

